

Iktatószám: klik027955006/ -1/2024

**Tiszakécskei
Móricz Zsigmond
Általános Iskola, Gimnázium, Kollégium
és
Alapfokú Művészeti Iskola**

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2024. szeptember 01.

Tartalom

I. BEVEZETŐ.....	7
II. AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA	8
II.1. Az intézmény adatai	8
II.2. Helyzetkép, feltételek	8
II.2.1. Tárgyi feltételek	9
II.2.2. Személyi feltételek	9
II.2.3. Az osztályok, csoportok száma	10
II.2.4. A feladatellátás jellemzői tagintézményenként.....	10
III. NEVELÉSI PROGRAM	13
III.1. Az intézmény jövőképe	14
III.2. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	14
III.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	28
III.4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	31
III.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	33
III.5.3.1. Általános iskolában:.....	36
III.5.3.2. Gimnáziumban	36
III.5.3.3. Művészeti iskolában	37
III.5.3.4. A kompetenciafejlesztés	37
III.6. KOMPLEX ALAPPROGRAM	37
III.6.1. Célok, alapelvek	38
III.6.2. Feladatok, eljárások, eszközök, módszerek.....	39
III.6.3. A Komplex Alapprogram sajátosságai.....	42
III.6.4. A pedagógusok helyi intézményi feladatainak áttekintése, illesztése a Komplex Alapprogramhoz	47
III.6.5. A szülők és a tanulók tájékoztatása	48
III.6.6. Az iskolában folyó munka időkerete.....	48
III.6.7. Jelölések az osztálynaplókban	48
III.7. Boldog Iskola program	49
III.8. Kutyaival asszisztált tanóra az alsó tagozaton:	52
III.9. Honvéd Kadét Programmal a hazaszeretetre nevelésért	53
III.10. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnökök feladatai	54

III.10.1. A pedagógusok alapvető feladatai	54
III.10.2. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre	54
III.11. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	55
III.12. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	57
III.12.1. A tanulmányok alatti vizsgák típusa és tervezett ideje az általános iskolában és az alapfokú művészeti iskolában	57
III.12.2. A tanulmányok alatti vizsgák típusa és tervezett ideje a gimnáziumban	58
III.12.3. A tanulmányok alatti vizsgák vizsgarészei:	61
III.13. A felvétel és átvétel helyi szabályai, az átvételre vonatkozó rendelkezések	62
III.14. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái.	63
III.14.1. Az iskola közösségeinek együttműködése	63
III.14.2. Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolattartása	64
III.15. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	66
III.15.1. Általános helyzetleírás	66
III.15.2. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	67
III.15.3. Elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása	69
IV. A HELYI TANTERV	72
IV.1. Bevezető	73
IV.2. Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások és azok óraszámai, az előírt tananyag és követelményei	73
IV.2.1. Tantervek	73
IV.2.2. Egész napos nevelés és oktatás	75
IV.2.3. Emelt és középszintű érettségi vizsgára felkészítő órák választása a gimnáziumban	75
IV.2.4. Óratervek	76
IV.3. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	76
IV.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	77
IV.5. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei	78
IV.6. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, rendje, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái	79
IV.6.1. A magyar nyelv és irodalom tantárgy értékelése intézményünkben	80
IV.6.2. Az értékelés speciális szabályozása az általános iskolában	81
IV.6.3. Az értékelés speciális szabályozása a gimnáziumban	82

IV.7. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez és minősítéséhez kapcsolódó elvek	84
IV.8. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai	87
IV.9. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	87
IV.10. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	88
IV.10.1. A csoportbontás szervezési elvei	88
IV.10.2. Egyéb foglalkozások szervezési elvei	88
IV.11. A középszintű érettségi vizsga témakörei	88
IV.12. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	89
IV.12.1. Az egészségnevelés elvei	89
IV.12.2. A környezeti nevelés elvei	90
IV.12.3. Az egész tanévet átfogó feladatok, tevékenységek	90
IV.12.4. A környezeti nevelés speciális elvei az általános iskolában	92
IV.13. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	95
V. A KOLLÉGIUMI NEVELÉSPROGRAMJA	98
V.1. A kollégiumi nevelés	99
V.2. A kollégiumi nevelés célja és alapelvei	99
V.2.1. A kollégiumi nevelés feladatai	100
V.3. A Kollégium működése	103
V.3.1. Személyi feltételek	103
V.3.2. Tárgyi, környezeti feltételek, a kollégiumban	104
V.3.3. A kollégiumi élet megszervezése	104
V.3.4. A kollégium kapcsolatrendszere	107
V.3.5. Az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái	108
V.4. A Kollégiumi tevékenység szerkezete	108
V.4.1. A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások	108
V.4.2. Felkészítő foglalkozások a kollégiumban:	109
V.4.3. Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások:	109
V.4.4. Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások:	109
V.5. Pedagógiai felügyelet	110
V.5.1. A kollégium zavarmentes működésének biztosítása céljából az ügyeletes nevelő-tanár:	110
V.5.2. A kollégiumi élet szervezése során a kollégium vezetőjének a feladata:	110

V.6. A kollégiumi nevelés eredményessége	110
V.7. Csoportfoglalkozások éves óraszámja és keretterve	111
VI. AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA	112
VI.1. Az alapfokú zeneoktatás célrendszere és funkciói	114
VI.2. A pedagógusok helyi intézményi feladatai	114
VI.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	114
VI.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	115
VI.5. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	115
VI.6. A szülő, a tanuló, a pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei.....	116
VI.7. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke.....	117
VI.8. Helyi tanterv.....	117
VII. MELLÉKLETEK	118
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK.....	120

A Pedagógiai Program a Tiszaécskei Móricz Zsigmond Általános Iskola, Gimnázium, Kollégium és Alapfokú Művészeti Iskola alapidokumentuma, az intézményben folyó szakmai, pedagógiai munka meghatározója.

A pedagógiai program meghatározza az iskolában folyó nevelés-oktatás rendszerét: az intézmény tevékenységét, cél- és feladatrendszerét, követelményeit, fejlesztési elképzeléseit.

A Pedagógiai Programra vonatkozó jogszabályi előírások

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény pedagógiai programra vonatkozó rendelkezései
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. Rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 48/2012. (XII. 12.) EMMI rendelet a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
- 2013. évi CCXXXII. Törvény a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról
- A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról

*"Az ember... nem fejlődhetik
eszes, bölcs, tisztességes és jámbor lénné,
csak ha a bölcsesség és jámborság
oltóágaival előzőleg beoltottuk."*

/Comenius/

I. BEVEZETŐ

Az 1998-ban elfogadott, azóta többször módosított Pedagógiai Programunkat 2024. augusztus 30-án ismételten felülvizsgáltuk, kiegészítettük.

II. AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA

II.1. Az intézmény adatai

Az intézmény neve: Tiszakécskei Móricz Zsigmond Általános Iskola, Gimnázium, Kollégium és Alapfokú Művészeti Iskola

Rövidített megnevezése: Móricz Zsigmond Általános Iskola és Gimnázium

Címe: 6060 Tiszakécske, Erkel fasor 10.

Telefon: 76/441-255

Fax: 76/440-063

E-mail cím: titkarsag@moricztiszakecske.hu

A köznevelési intézmény fenntartója és működtetője:
Kecskeméti Tankerületi Központ
6000 Kecskemét, Homokszem utca 3-5.

Az intézmény fontosabb adatait, alaptevékenységét a szakmai alapidokumentum alapján készült *1. számú melléklet* tartalmazza.

Az intézmény vezetője:
Szendreyne Kiss Judit

Alapítványok:
STUDIUM LOCALE
FOGD A KEZEM ALAPÍTVÁNY
ZENÉLŐ IFJÚSÁG ALAPÍTVÁNY

II.2. Helyzetkép, feltételek

A Tiszakécskei Móricz Zsigmond Általános Iskola, Gimnázium, Kollégium és Alapfokú Művészeti Iskola Bács-Kiskun vármegye egyik kisvárosában működik. A település jelentős kiskereskedelmi és idegenforgalmi központ, kisvárosi méretekben figyelemre méltó gazdasági, ipari háttérrel. Tiszakécske város állandó lakosainak száma az utóbbi években csökkenő tendenciát mutat. Településünkön az országos átlaghoz képest magas a nevelőszülőknél élő gyermekek száma.

A Tiszakécskei Móricz Zsigmond Általános Iskola, Gimnázium, Kollégium és Alapfokú Művészeti Iskola közös igazgatású köznevelési intézmény.

Az iskola jelenlegi arculatának kialakítása a 2000. év óta folyik. Ekkor egyesültek az általános iskolák, a gimnázium, a szakiskola és a kollégium. A Móricz Zsigmond Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium alapító okiratának módosításával megalakult a Móricz Zsigmond Általános Iskola, Gimnázium, Szakiskola és Kollégium. Ez az intézmény a közben megszűnt Kiss Bálint Szakmunkásképző Iskola és a Kinizsi Pál Általános Iskola jogutódja lett.

2004 nyarán csatlakozott az intézményhez a speciális iskola néven ismert eltérő tantervű általános iskolai tagintézmény, pedagógiai szakszolgálat. 2007. szeptember elsejétől

Tiszakécske város képviselő-testületének határozata alapján intézményünk bővült az Alapfokú Művészeti Iskolával. Ez a változás a korábbiakhoz hasonlóan **szervezeti integrációval** valósult meg.

2013. szeptember 1-től a pedagógiai szakszolgálat kiszerveződött intézményünkől, majd 2015. július 1-től szakképző iskolai tagintézményünk a Nemzetgazdasági Minisztérium fenntartásába került.

A Kecskeméti Tankerületi Központ fenntartása alatt levő közös igazgatású közoktatási intézményünkben az összetett iskola feladatait ellátó intézményrészek, tagintézmények működnek: **általános iskola, gimnázium, kollégium, alapfokú művészetoktatás.**

A sajátos nevelési igényű tanulók aránya valamelyest csökkent az utóbbi időben, de az általános iskolai korosztálynál (12%) még mindig jelentősen meghaladja az országos átlagot (7%). Közülük a részképesség-zavarral küzdők integráltak, illetve a tanulásban akadályozott diákok (akiknek aránya az országos átlagnak megfelelő) eltérő tagintézményben, külön telephelyen tanulnak. A hátrányos helyzetű tanulók aránya különösen Tiszabögön, és az eltérő tantervű tagintézményben magas.

Az általános iskolát végző tanítványaink közel 100%-os arányban továbbtanulnak gimnáziumban, technikumban, szakképző iskolában. A gimnáziumból közel 70% -os a felsőoktatásban továbbtanulók száma.

Az általános iskola beiskolázási körzete elsősorban Tiszakécske város. A gimnázium beiskolázási körzetéhez a környékbeli, térségi, valamint más vármegyékben lévő települések is tartoznak. A sajátos nevelési igényű tanulóinknak egy része a környező településekről naponta átjár, illetve kollégiumunk lakója. A képzési kötelezettek helyi lakosok, a korai gondozottak részben környező településen lakók, a logopédiai ellátásban részesülők intézményünk tanulói, helyi óvodások, valamint városunk vonzáskörzetéhez tartozó településeken élő gyermekek.

A beiskolázási körzetünkben élő családok szociális, anyagi és kulturális helyzete egymástól eltér, ezért nevelő és oktató munkánk ehhez a helyzethez igazodik: tanórán és tanórán kívül segítjük a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintjük a tehetséges, jó képességű gyerekek fejlesztését.

Az iskolába kerülő gyerekek érdeklődése sokrétű. Az értékek az iskolai évek előre haladásával átrendeződnek. Sokaknál közömbösség jelentkezik az iskolai munkával szemben. Az 5-8. évfolyamokon megjelennek a képesség szerinti arányeltolódások, amelyek egyre inkább szükségessé teszik az oktatásban az új tanulásszervezési eljárások, differenciált pedagógiai módszerek alkalmazását. Minthogy a tanulók fejlődésének üteme egyenetlenné válik, differenciált óravezetéssel, egyéni képességfejlesztéssel, szakkörökkel, versenyekre való felkészítéssel, valamint a felzárkóztató foglalkozások hatékonyságának növelésével adunk segítséget a továbbhaladásukhoz. A legsúlyosabb veszély, hogy egyre jobban fokozódik az iskolába járó gyerekek közötti esélyegyenlőtlenség. A család sok esetben nem képes biztosítani azokat a feltételeket, amelyek segíthetik, ösztönözhetik a gyerekeket a középiskolai végzettség megszerzésére.

II.2.1. Tárgyi feltételek

Az iskola szemléltető eszközökkel való ellátottságát folyamatosan fejlesztjük, a bűtorzatot korszerűsítjük.

II.2.2. Személyi feltételek

Intézményünkben az áttanítások révén a szakos ellátottság évek óta megközelíti a 100%-ot.

Pedagógusaink folyamatosan képezik magukat, amellet, hogy folyamatosan teljesítik a törvény által előírt hétévenkénti kötelező továbbképzést.

II.2.3. Az osztályok, csoportok száma

Osztályok, csoportok száma a 2024/2025-ös tanévben

Intézmény/Tagiskola	Osztályok száma	Csoportok száma
Kőrösi utcai általános iskola (1-4.)	11	
Erkel fasori általános iskola (5-8.)	12	4 tanulószobai csoport
Tiszabögi Tagiskola	8	3 napközis csoport
Eltérő Tantervű Tagiskola	4*	
Gimnázium	8	
Kollégium		3 csoport
Alapfokú Művészeti Iskola		
Összesen	44 osztály	10 csoport

*Az eltérő tantervű tagintézményben összevont osztályokban folyik a tanítás.

II.2.4. A feladatellátás jellemzői tagintézményenként

Általános iskola:

Az intézmény általános iskolái a Kőrösi utcán (1-4.), az Erkel fasoron (5-8.), Tiszabögön (1-8.), a Szabolcska utcán (eltérő tantervvel 2010/2011-es tanévtől 1-8.) működnek, s feladataik: általános iskolai és egész napos oktatás, napközis ellátás.

A **Kőrösi utcai alsó tagozaton** népszerű a **mindennapos testnevelés** oktatása, valamint az **egész napos oktatási** forma. A mindennapos testnevelés részét képezi a néptánc oktatása. Az első évfolyamtól lehetőséget biztosítunk **zenei előképző** órán való részvételre, és második évfolyamtól kezdve zeneiskolai egyéni óra keretében **hangszeres tanulmányok** megkezdéséhez. Az **idegen nyelv** (angol nyelv vagy német nyelv) tanulását 4. osztályban kezdik meg a tanulók. Azonban az első évfolyamtól kezdve szakköri keretek közt játékos nyelvtanulás folyik. Az etika / hit és erkölcstan (katolikus, református) közül választhat a tanuló, melyek oktatása tanítási időben történik első osztálytól kezdve.

A **Erkel fasori felső tagozaton** kiemelt feladatnak tekintjük a tehetséggondozás mellett a felzárkóztatást, ezért többféle módon biztosítjuk a személyre szabott felkészítést (csoportbontás, egyéni foglalkozás, szakkör). Évek óta eredményesen működő szakköreink: kémia, történelem, biológia, fizika, természetjáró („hangyatúra”), színjátszó, matematika. A tanórán kívüli foglalkozások közül a színházlátogatás a legnépszerűbb.

Az általános iskolában **integráltan** oktatjuk a sajátos nevelési igényű tanulók közül a részkepeség zavarral (dyslexia, dysgraphia, dyscalculia) küzdő tanulóinkat.

Tiszabögi Tagiskolánkban az országos átlag feletti a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint az SNI-s (sajátos nevelési igényű) tanulók aránya, ezért fejlesztő foglalkozásokon, korrepetálásokon, napközis foglalkozásokon tudatosan segítjük oktatási és társadalmi integrációjukat.

A Szabolcska utcán működő **Eltérő Tantervű Tagiskolában** – a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság véleménye alapján eltérő tanterv szerint haladó tanulásban akadályozott és az integráltan oktatható értelmileg akadályozott tanulók

nevelése, oktatása folyik. A sajátos nevelési igényű tanulók szegregált nevelése-oktatása az 1-4. évfolyamon iskolaotthonos formában folyik. A 8. évfolyam után a diákok képességeiknek megfelelő szakiskolában, vagy speciális-készségfejlesztő szakiskolában folytatják tanulmányaikat.

Iskolánk által kiemelten fontosnak tartott értékek:

- humanizmus
- esélyegyenlőség
- személyiségfejlesztés
- értékorientált, konstruktív életvezetés
- differenciált fejlesztés
- felzárkóztatás
- gyermek- és ifjúságvédelem
- egészség- és környezetvédelem
- lokálpatriotizmus
- partnerközpontúság
- folyamatos szakmai fejlődés

Az intézmény általános célkitűzéseit meghatározza a fogyatékos gyermekek különleges gondozási és nevelési-oktatási igénye, a biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonságok együttese, amely az életkori sajátosságokhoz hasonlóan a gyermekek nevelhetőségének, oktathatóságának jellegzetes különbségeit fejezi ki.

A kor követelményeinek megfelelő általános műveltség, tudás, kompetencia biztosítása.

Az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek differenciált, egyénre szabott fejlesztése.

Humánus, pozitív magatartási minták, emberi kapcsolatok kialakítása, fenntartása.

Az intézmény nyitottságának elve.

Az itt megjelölt célok és feladatok a nevelőtestületnek azt a törekvését mutatják, hogy minden gyermeknek a lehetőségeihez mért legteljesebb fejlődését kívánja biztosítani. Az általános célok megvalósítását lehetővé tevő feladatrendszer a sajátosságokat tekintve különbözik a fogyatékosságok típusa, súlyossága szerint. A sajátos célkitűzések feladatai lebontva a helyi tantervekben találhatók.

Gimnázium:

Gimnáziumunkban kétféle nappali tagozatos képzés folyik: általános tantervű **négy évfolyamos** és – a nyelvi előkészítő évfolyammal induló – **öt évfolyamos**.

Az öt évfolyamos képzés első évében az idegen nyelvek kiemelt óraszámú oktatására kerül sor: heti 18 órában (13+5) a diákok idegen nyelveket tanulnak. Szakköri formában gimnáziumunk minden diákjának lehetősége van készülni az **ECDL** vizsgára.

A gimnáziumban oktatott **idegen nyelvek**: angol nyelv, német nyelv, olasz nyelv. **Fakultációs tantárgyak**: magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, angol nyelv, német nyelv, digitális kultúra, fizika, biológia, kémia, testnevelés, rajz, földrajz, belügyi rendészeti ismeretek.

A továbbtanulni szándékozók a tizenegyedik évfolyamtól fakultációs órákon készítjük fel a közép-, illetve emelt szintű érettségire.

Gimnáziumunk 2004-ben csatlakozott az Europroject-Tanulás határok nélkül elnevezésű iskolahálózati programhoz, melynek alapelveit, céljait az *2. számú melléklet* tartalmazza.

Kollégium:

A kollégiumban megteremtjük a megfelelő feltételeket azon tanulók számára, akiknek lakóhelyén nincs lehetőség a tanuláshoz, illetve akiknek a szülő nem tudja biztosítani a tanuláshoz szükséges körülményeket. Tevékenységünk során kiegészítjük a családi és iskolai nevelést, egyben szociális ellátást, biztonságot és érzelmi védelemet nyújtunk a tanulóinknak.

Alapfokú művészeti oktatás:

Az intézményben egy művészeti ágon folyik az oktatás, zenei ágon billentyűs, vonós, rézfúvós, fafúvós akkordikus és pengetős hangszerek tanulására van lehetőség, vokális tanszakon magánének és népi ének tárgyakat oktatunk. Az előképző évfolyamokon csoportos órák keretében heti 2x45 percben játékos formában sajátítják el a gyerekek a hangszertanuláshoz szükséges alapokat. Iskolai, városi rendezvényeken szereplésükkel növelik a műsorok színvonalát.

III. NEVELÉSI PROGRAM

III.1. Az intézmény jövőképe

Fontosnak tartjuk az eddig elért eredményeink megtartását, további javítását.

Célunk, hogy

- javuljanak az iskola eredményességi mutatói (kompetenciamérési eredmények, továbbtanulási mutatók, lemorzsolódási adatok),
- a kompetenciaalapú oktatás a mindennapi pedagógiai gyakorlat részévé váljon,
- mérhetően csökkenjen a sajátos nevelési igényű tanulók aránya a tudatos, összehangolt és az érintett gyermekek minél korábban történő korai fejlesztésével,
- a tudatos esélykiegyenlítő munka eredményeként javuljanak a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók kompetenciamutatói és továbbtanulási eredményei.

III.2. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

III.2.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

Az iskola pedagógiai filozófiáját illetően értékei az abszolút és örök emberi értékeken nyugszanak, emellett alkalmazkodnak a változó világhoz is. Ismeretei a tapasztalatra és a tudományos módszerekre alapozottak, a tanulási hangsúlyt a logikus gondolkodás gyakorlására, a változó környezettel való foglalkozásra helyezi. A tantervben egyaránt megjelenik az ismeret- és tantárgyközpontúság, a problémamegoldó képességek fejlesztése és a tanulók felkészítése a változásokra.

Az iskola életében alapvetően a gyermekközpontúság uralkodik. Nagy hangsúlyt helyezünk a gondolkodás-, a készség- és képességfejlesztésre, az attitűdök, magatartásformák kialakítására, művészeti nevelésre. Fontos feladatunk a hagyományos értékek, a kulturális örökség átadása. Előtérbe helyezzük a tevékenykedtető tanítási gyakorlatot, melyet változatos munkaformákban valósítunk meg. A módszertani megújulás fontos eleme a tanárszerep változásának megértése és elfogadása. A pedagógusok önképzése és a horizontális tanulás bevezetése meggyorsítja ezt a folyamatot.

Az alapozó szakasz 12 éves korig meghosszabbodik, ezekben az években megfelelő szinten sajátítják el a tanulók az alapvető készségeket: az írást, az olvasást és a számolást. A tananyag lineáris felépítése biztosítja, hogy ne kelljen kétszer ugyanazt megtanulni. Segítséget adunk a tanulók tehetségének, képességének kibontakoztatásához. Fontos, hogy a tanuló képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön.

Általános alapelv az egyenlő hozzáférés és az esélyegyenlőség szempontjainak érvényesítése, a szelektív hatások mérséklése.

Együttneveléssel fejlesztjük azokat a kulcskompetenciákat, amelyekre minden egyénnek szüksége van a személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

A nevelőtevékenység alapelvei közül kiemeljük:

- az iskolai és szabadidős tevékenységek összegeződésének (integrációjának) elvét,
- a kötelező és a szabadon választható tevékenységének egységének elvét,
- az erkölcsi, a fizikai, a szellemi fejlődés egységének és egyenértékűségének elvét,
- az esélyegyenlőség elvét,
- a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvét,
- a tanuló mindenek felett álló érdekének elvét,
- a tanulók ügyeinek körültekintő intézésének elvét.

A nevelőtevékenység alapelvei közül elsőrendű fontosságúnak tartjuk az iskola nevelő-
oktató munkájában:

Intellektuális kompetenciák (kéességek)

Információhasználat.

Problémamegoldás.

Kritikai gondolkodás, véleménynyilvánítás, alkotás, esztétikai értékítélet.

Kreativitás, alkalmazó tudás: a tudás hozzákapcsolása személyes tapasztalatokhoz és valóságos élethelyzetekhez, a változások megértésének képessége, a különböző tudáselemek összekapcsolása, döntési képesség, tervezés, viselkedés és önkontroll, a megszerzett tudás alkalmazása változó helyzetekben.

Módszertani kompetenciák (jártasságok)

Módszerek befogadása, intelligens tanulás: a tanult anyag belső összefüggéseinek megértése, problémamegoldó képesség, az egyes tudásterületek közötti kapcsolatok felismerése.

IKT

Információs és kommunikációs technikák alkalmazása, eszközjellegű kompetenciák: nyelvi, kommunikációs, matematikai, informatikai és médiahasználati kompetenciák rugalmas és rutinszerű alkalmazása.

Személyi és szociális kompetenciák (kéességek)

Identitás, szociális kompetenciák: társadalmi viszonyrendszerek felismerésének képessége, felelősség, konfliktuskezelő képesség, kooperativitás, társadalmi tapasztalatokra való reflektálás.

Kommunikációs kompetenciák (jártasságok)

Megfelelő kommunikáció (kommunikációs módok, normák).

Interkulturális kompetencia (ismeretek)

Hon- és népismeret: a terület elnevezését szerencsésebb az európai azonosságtudat mintájára szintén azonosságtudat elnevezéssel szerepeltetni a keresztntantervi követelmények között.

Testi és lelki egészség

Tanulási technikák: tudatos és rutinszerű tanulási gyakorlat, változó helyzetek megkövetelte tanulási szükségletek felismerése.

Értékközpontúság: a cselekvés normavezérelt mintái, társadalmi, demokratikus és egyéni értékek, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedés, kulturális bekapcsolódás.

Kulcskompetenciák fejlesztése

- Fejlesztjük azokat a kulcskompetenciákat, amelyekre minden egyénnek szüksége van a személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.
- Sajátos, egyéni és hatékony tanulási módszerek kialakítására törekszünk. Ráneveljük tanulóinkat a különféle kommunikációs csatornákon nyert információk értelmezésére, feldolgozására. Tanulóinkkal megismertetjük szülőföldünk, hazánk kultúráját, hagyományait, történelmi emlékeinket, és ezek megőrzésére, tiszteletben tartására neveljük őket.

A tantárgyi **ismeret**, **képesség** és **attitűd** tartalmak, a tanórai és tanórán kívüli tevékenységek strukturálódnak az alábbi **kulcskompetenciákká**:

A tanulás kompetenciái

A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)

A digitális kompetenciák

A matematikai, gondolkodási kompetenciák

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A TANULÁS KOMPETENCIÁI

Az aktív, önirányított tanulás kompetenciáinak birtoklásához a tanuló egyéni tanulási útvonalakon, belső motivációval ösztönzött tevékenységekkel, önszabályozó stratégiák alkalmazásával, a tudás aktív konstruálásával jut el. A tanuló az aktív, önirányított tanulás kompetenciáit az élet különböző területein változatos helyzetekben és szerepekben, önállóan, valamint másokkal is együttműködve alkalmazza céljai megvalósítása érdekében.

Ismeret

A tanuló tisztában van saját érdeklődési körével, tanulási preferenciáival. Többféle tanulási stílust és stratégiát ismer, tisztában van azok jellegzetességeivel, előnyeivel és hátrányaival. Tudja, hogy tanulási kompetenciái közül melyek az erősségei, és melyek szorulnak fejlesztésre.

Képesség, készség

A tanuló tanulási célokat tűz ki, tanulási stratégiákat és útvonalakat választ, tanulási terv szerint halad, felismerve a leghatékonyabban alkalmazható stratégiát, ellenőrzi és értékeli a tanulási célok elérését. Metakognitív készségeire támaszkodva, előzetes tapasztalatait hasznosítva alkalmazza a megszerzett tudást különböző helyzetekben és különböző problémák megoldásában. Tanulási tevékenysége során ellenőrzi, értékeli és elemzi önmagát a tanulás folyamatában.

Attitűd

A tanuló felismeri, hogy az adott tanulási feladatnak van érdekes, hasznos és/vagy értékes eleme, ezért az esetleges tanulási akadályokat leküzdve nyitottan, érdeklődéssel és kíváncsisággal fordul a tanuláshoz. Kezdeményező a saját tanulási útvonalának kialakításában, felelősséget vállal saját tanulásáért, kitartóan halad tanulási céljai felé.

2. KOMMUNIKÁCIÓS KOMPETENCIÁK

A tanuló a nevelés-oktatás kezdeti szakaszában kommunikációs szándékkal anyanyelvén, majd más nyelven/nyelveken szóban, írásban, valamint digitális eszközök felhasználásával, olyan információcserét folytat, amely a gondolatok, érzések és tények hatékony kifejezését, valamint értelmezését teszi lehetővé. A kommunikáció egyes tanulók esetében alternatív/augmentatív kommunikációs módokon valósul meg. Az információcsere a hagyományos vizuális és auditív, valamint a komplexitást új összetételben hordozó digitális csatornák széles körére terjed ki; az interakció a tudományterületek, a művészetek, illetve a társadalmi kontextusok széles skáláján valósul meg.

Ismeret

A tanuló ismeri anyanyelvének és más nyelveknek a kommunikációhoz szükséges nyelvi és nem nyelvi elemeit, tisztában van a kommunikáció szabályszerűségeivel, illetve a kommunikációs helyzetek eltérő jellegzetességeivel. Rendelkezik az alapszókincs, a funkcionális nyelvtan és stílusok, valamint a nyelvi funkciók ismeretével, azonosítja a verbális interakció különféle típusait és a különféle beszélt nyelvi stílusok és regiszterek fő jellemzőit. Érti a beszédhang minőségének, az intonációnak, az arckifejezésnek, a testbeszédnek és a gesztusoknak a kommunikációban betöltött szerepét.

Képesség, készség

A tanuló hatékonyan teremt kapcsolatot és vesz részt interakciókban, helyesen és tudatosan használja anyanyelvét és a tanult idegen nyelve(ke)t. Képes megérteni és megalkotni különböző típusú és stílusú szövegeket, az olvasás eltérő céljaihoz illeszkedő olvasási stratégiákat alkalmaz, és támaszkodik azokra a szövegalkotás folyamatában. Birtokában van az aktív meghallgatás készségeinek. Felismeri és a kontextusnak megfelelően értelmezi az üzenetküldő személy nonverbális jelzéseit a közvetlen és közvetett kommunikációban egyaránt. Meggyőzően érvel, figyelembe véve mások nézőpontjait. Médiatartalmakat, szövegeket és mozgóképes produktumokat alkot, valamint tudatosan használja a digitális technológia kínálta eszközöket, lehetőségeket.

Attitűd

A tanuló nyitottan, érzékenyen és kritikusan viszonyul mások véleményéhez és érveihöz, illetve konstruktív párbeszéd folytatására törekszik. Tapintatos nyelvhasználó, és tekintettel van a nyelvi megfogalmazások másokra gyakorolt hatására. Fogékony a kulturális különbségekre, érdeklődést tanúsít azok iránt, valamint kíváncsi a különböző nyelvekre, és kiaknázza az interkulturális kommunikációs lehetőségeket. Tisztában van a digitális technológia kínálta eszközök etikus és felelősségteljes használatának jelentőségével. Elkötelezett a nyelvhelyesség iránt; törekszik a nyelv gazdagságát és szépségét érvényesítő igényes kifejezőmódra.

3. DIGITÁLIS KOMPETENCIÁK

A digitális kompetenciák magukban foglalják az információk keresését, felhasználását és az adatok kezelésének készségeit, a digitális platformokon folytatott kommunikációt és együttműködést, a digitális tartalmak létrehozását és alakítását (beleértve a saját használatú algoritmusok megalkotását és a programozást is). Tartalmazzák továbbá a biztonságos eszközhasználatot (beleértve az e-világ lehetőségeinek kihasználásához és a kiberbiztonsághoz szükséges kompetenciákat is), valamint a problémamegoldást. A tanuló digitális kompetenciáit változatos helyzetekben és szerepekben, az iskolai feladatok megoldásában és a mindennapi élet különböző területein, önállóan és másokkal is együttműködve képes alkalmazni céljai megvalósítása érdekében.

Ismeret

A tanuló ismeri a legelterjedtebb operációs rendszereket és alkalmazói programokat, a digitális kommunikációs formákat, a problémamegoldáshoz szükséges algoritmusokat, valamint a digitális környezet lehetőségeit és veszélyeit. Tudja, hogyan lehet megvédeni a magánszférát, a személyes adatokat és a digitális identitást. Ismeri a különböző digitális eszközök és hálózatok alapvető funkcióit, figyelembe veszi a digitális technológiák alkalmazásának jogi és etikai alapelveit.

Képesség, készség

A tanuló készségszinten alkalmazza az elterjedten használt operációs rendszereket, a szövegszerkesztő, bemutatókészítő, adatkezelő, adatfeldolgozó, grafikus-, hang-, videoszerkesztő, böngésző- és levelezőprogramokat. Ezek felhasználásával információkat keres, gyűjt, tárol, feldolgozást végez, illetve digitális tartalmakat hoz létre, digitális csatornákon keresztül kapcsolatot teremt, kommunikál és másokkal együttműködve dolgozik különböző feladatokon, a problémák megoldása során algoritmikusan gondolkodik.

Attitűd

A tanuló a digitális eszközökben lehetőségeket, a mindennapi tevékenységek támogatását, a jövő fejlődési irányát látja. Minden helyzetben felelősen és etikusan alkalmazza a digitális technológiát. Nyitott és fogékony a digitális eszközök, technológiák és tartalmak iránt, kiaknázza azok lehetőségeit, de kritikusan kezeli az online elérhető tartalmakat, az online kommunikációt és annak résztvevőit.

4. A GONDOLKODÁS KOMPETENCIÁI

Az iskola a tanulók tudásalapú világképének kialakításához, valamint a technológiaalapú fejlődés megértéséhez és kritikus értelmezéséhez a tudományos és technológiai gondolkodás kompetenciáinak fejlesztésével járul hozzá. Ezen kompetenciák folyamatos fejlődése magában foglalja azokat a folyamatokat, amelyek meghatározóak a kvantitatív és kvalitatív adatok összegyűjtése, rendszerezése, az információk különböző logikai eljárásokkal történő átalakítása, értelmezése és elemzése terén. A tanuló modellek segítségével gyakorolja a jelenségek közötti összefüggések értelmezését, illetve a rendelkezésére álló adatok és tények kritikai és kritikus mérlegelése, elemzése alapján történő következtetési és döntési folyamatokat.

Ismeret

A tanuló megismerkedik a matematika, a társadalomtudomány és a természettudomány modelljeivel, valamint adatgyűjtő, adatelemző eszközeivel, módszereivel, az empirikus megközelítés (például kísérlet, megfigyelés, modellezés) alapvető eljárásaival. Az egyes tanulási területeken belül elsajátítja azt a tudást, amelynek alapján azonosítani képes az adat, a tény és a bizonyíték jellemzőit, felismeri a tudományos szempontból helytálló megállapítások és áltudományos állítások közötti különbségeket. A problémamegoldás során alkalmazni tudja az analízáló, szintetizáló és algoritmizáló gondolkodási formákat, valamint az induktív, deduktív és abduktív következtetések szabályait, alkalmazási területeit.

Képesség, készség

A tanuló a matematika, a társadalomtudomány és a természettudomány modelljeit és adatgyűjtő, adatelemző eszközeit, módszereit használva készségeket sajátít el a környező világ jelenségeinek megértéséhez. Gyakorolja az e jelenségek megértésére irányuló kérdések megfogalmazását, a tényeken alapuló következtetések levonását és az azokra alapozott döntések meghozatalát. Összetett gondolatokat elemezve felismeri az összefüggéseket, ismeri az együttjárás és az oksági viszonyok közötti különbséget, a kölcsönhatásokat, az alkalmazandó stratégiai lépéseket; ezeket képes verbális és vizuális formában megjeleníteni, felhasználva az információs és kommunikációs technológiák (IKT) nyújtotta lehetőségeket is.

Attitűd

A tanuló érdeklődik a tudomány és a technológia különböző területei iránt, felelősen viszonyul ezek kritikai értékeléséhez, szem előtt tartja a biztonsággal, a fenntarthatósággal és a környezeti fejlődéssel kapcsolatos kérdéseket, valamint azok etikai vonatkozásait. Az érdeklődési körébe tartozó területeken motivált a problémák azonosítására, a kérdések megfogalmazására, a bizonyítékok keresésére és értékelésére, a logikus érvelés alkalmazására, a következtetések levonására. A mindennapi életét érintő kritikus helyzetekben megalapozott információkra, tényekre és bizonyítékokra támaszkodó döntésekre törekszik.

5. SZEMÉLYES ÉS TÁRSAS KOMPETENCIÁK

Az iskola feladata, hogy a tanulók iskolai jelenlétének és tevékenységének irányítása és megszervezése során támogassa a hatékony és kiegyensúlyozott társas kapcsolatok, a pozitív énkép, illetve a változásokhoz is alkalmazkodni tudó egyéni életmód kialakításában alapvető jelentőségű készségek megszerzését. A személyes és társas kompetenciák kialakítása során az iskola külön hangsúlyt helyez a testi egészséggel, a szocio-emocionális jólléttel, a biztonsággal, az emberi kapcsolatokkal, a hétköznapi technológiai eszközök használatával, valamint a személyes pénzügyi tevékenységek lebonyolításával és a fogyasztás megtervezésével, megszervezésével kapcsolatos kompetenciákra, valamint azokra a társadalmi kompetenciákra, amelyek fejlődése révén a tanulóban tudatossá válik, hogy mit jelent felelősségteljes állampolgárként élni és a társadalmi élet területein aktívan részt venni.

Ismeret

A tanuló azonosítja saját képességeit és érdeklődését, elsajátítja a testi, mentális és érzelmi egészség alapvető ismereteit, felismeri a kockázati és védőfaktorokat, a lehetséges baleseti forrásokat, az egészséget károsító, veszélyes szokásokat, tevékenységeket. Megérti a különböző társadalmakban és közegekben széles körűen elfogadott magatartási és kommunikációs szabályokat. Ismeri a társadalom értékeit és erkölcsi normáit, tisztában van alapvető jogaival és társadalmi felelősségével. Tudja, hogyan keressen tanulási, képzési és életpályatervezési információkat és támogatást. Felismeri a média befolyását az életmódra, a személyes, a csoport- és a nemzeti identitásra, valamint a közösségi normákra, a fogyasztói szokások irányítására.

Képesség, készség

A tanuló megszervezi saját és a társakkal együtt történő tanulását, azt értékeli, a saját vagy a közös tudást megosztja, ha szükséges, támogatást kér. Megtervezi saját életpályáját; tanulási, életpálya- és jólléti célokat tűz ki, valamint belső motivációját folyamatosan alakítja, fejleszti. Napirendet és hosszú távú cselekvési terveket készít, értékeli ezek megvalósulását. Követi a társadalom szabályait és erkölcsi normáit, felismeri az alapvető, illetve saját életével összefüggő társadalmi problémákat, továbbá életkori sajátosságainak megfelelő szinten gyakorolja a társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos tevékenységeket. Társas helyzetekben felismeri feladatát, szerepét a csoportban, csoporttagként végez különböző tevékenységeket. Az akadályokból következő válsághelyzetekre megküzdéssel válaszol, alkalmazza az egyéni vagy közösségi krízis- és konfliktushelyzetek kezelésének módszereit, döntéseket hoz, és azok alapján jár el. Kritikus fogyasztói szemléletet és helyes táplálkozási szokásokat alakít ki.

Attitűd

A tanuló törekszik saját személyes, társas és testi jóllétének elérésére, valamint az egész életen át tartó tanulás megvalósítására. Élethosszig tartó tevékeny, testileg is harmonikus szokásrendszert alakít ki, amelynek része az egészségügyi tudatosság, a nemek közötti különbségek tiszteletben tartása, a szexuális viselkedéskultúra és a környezet tisztelete.

Értékesnek tekinti az együttműködést, az asszertív viselkedést, mások tiszteletét, a kompromisszumokra, lehetőség szerint konszenzusra való törekvést, gondolkodásbeli elfogultságának, előítéleteinek felismerését és megváltoztatását. Felelősséget érez szűkebb és tágabb környezetéért, elkötelezett hazája, a demokrácia és az emberi jogok tiszteletben tartása iránt. Saját tevékenységeire, élethelyzetére és visszajelzésekre reflektálva reálisan szemléli önmagát, önértékelése pozitív.

6. A KREATÍV ALKOTÁS, ÖNKIFEJEZÉS ÉS KULTURÁLIS TUDATOSSÁG KOMPETENCIÁI

A tanuló ezen kompetenciák elsajátításával képessé válik arra, hogy értékesnek tartsa a kreatív ötleteket és produktumokat, az innovatív tevékenységeket, és önmaga is kreatív alkotásokat hozzon létre egyes tanulási területeken, valamint képessé válik az esztétikai átélésre és az önkifejezésre művészeti eszközökkel. A tanulók megtanulják értéknek kezelni, hogy a saját gondolataik kifejezését és mások véleményének befogadását sokféle szempont alapján képesek megvalósítani.

Ismeret

A tanuló ismeri Magyarországot, a magyar nemzet, Európa és a világ kulturális örökségének fő elemeit. Felismeri, hogy a nyelvek, a hagyományok és a kulturális produktumok miként befolyásolják mások gondolkodását és viselkedését, az egyénnek a világról alkotott elképzeléseit. A tanuló összefüggéseiben látja és értelmezi, hogy a kreatív találmányok, tudományos produktumok, sportolói teljesítmények és művészeti alkotások milyen módon járulnak hozzá a jelenkori mindennapi élet, valamint az életmód alakításához.

Képesség, készség

A tanuló olyan készségeket sajátít el, amelyek magukban foglalják a kultúra által felhalmozott tudományos, technikai és művészeti produktumok befogadását, és lehetőséget teremtenek a kreativitás aktív gyakorlására. A kreatív készségek fejlesztését különösképpen ösztönzik az olyan tanulási környezetek, ahol lehetőség nyílik tudományos kísérletek tervezésére és megvalósítására; modellek létrehozására; tények, források felkutatásához kapcsolódva jelenségek újszerű értelmezésére; elméleti és gyakorlati problémamegoldás folyamatában új utak keresésére; művészeti önkifejezésben – mozgásos, zenei, vizuális, nyelvi – aktív gyakorlással történő elmélyülésre, esszék írására, egyéni és csoportos projektfeladatokban történő részvételre, tanulást segítő digitális produktumok létrehozására.

Attitűd

A tanuló követendő és ápolandó értéknek tartja a magyar történelmi és kulturális hagyományokat, elismeri hazánk és az emberiség kiemelkedő személyiségeinek, feltalálójának, tudósainak, sportolóinak és művészeinek eredményeit, alkotásait; elfogadóan viszonyul a kiemelkedő életművekhez, teljesítményekhez, és nyitott azok befogadására. Méltányolja a többségi kultúrától eltérő kultúrákat, árnyaltan gondolkodik a kreatív találmányok és művészeti alkotások értékteremtő és személyes életmódot befolyásoló szerepéről. Értékesnek tartja a kultúra sokféle kifejezőmódja iránti nyitottságot, tiszteletben tartja az alkotásokat, valamint a produktumok létrehozóinak szellemi tulajdonhoz fűződő jogait.

7. MUNKAVÁLLALÓI, INNOVÁCIÓS ÉS VÁLLALKOZÓI KOMPETENCIÁK

A munka világához kapcsolódó kompetenciák birtokában a tanuló nyitottá válik különböző munkakörökre és az azokhoz tartozó szerepek betöltésére, jellemző rá a vállalkozási hajlandóság, a kezdeményező hozzáállás és az új ötletek iránti pozitív attitűd, a jövőbe vetett bizalom, valamint a munkavégzéshez szükséges készségek minőségi szintű kialakítása.

Ismeret

A tanuló olyan eltérő helyzetekben szerez tapasztalatokat, olyan eseményeket és lehetőségeket ismer meg a munka világából, amelyek módot adnak arra, hogy jövőjének alakítását, a tanulmányi feladatok során felmerült ötleteit személyes, társas és szakmai tevékenységekben valósítsa meg. Megérti, hogyan alakulnak ki a munkaerőpiaci lehetőségek, miben különböznek egymástól az egyes foglalkozások. Felismeri saját erősségeit és fejlesztendő területeit, tudatosulnak benne a munkavégzéssel kapcsolatos jogi és etikai alapelvek.

Képesség, készség

A tanuló olyan készségeket sajátít el, amelyek elősegítik, hogy alkalmazkodni tudjon a munka világát és saját munkakörét, valamint feladatait érintő változásokhoz. A munkavégzésre irányuló felkészülés érdekében az egyéni és csoportfeladatokban képes különböző szerepeket betölteni. Kreativitását, képzeletét, problémamegoldó és kritikai gondolkodását az innovációs folyamatokba történő bekapcsolódással fejleszti. Munkavégzéssel kapcsolatos feladatai során rövid és hosszú távú terveket készít, célokat tűz ki, a tervekben lefektetett feladatsorokat kivitelezzi, illetve, ha szükséges, új célokat keres.

Attitűd

A tanuló törekszik arra, hogy a változó szerepekhez újító módon és rugalmasan alkalmazkodjon, kritikusan, kreatívan és reflektíven gondolkodjon, megőrizze kíváncsiságát és nyitottságát, kezdeményezzen, és kitartó legyen céljai elérésében. A tanuló felelősséget érez munkavégzésének eredményéért és minőségéért, értékesnek tartja a másokkal való együttműködést, és bizakodva gondol saját jövőjére, az életpályája alakulására.

III.2.2. A nevelő-oktató munka célja, feladatai

Az intézmény pedagógiai önmeghatározása, **céljainak** megfogalmazása során figyelembe vette hagyományait, a társadalmi, települési és az adott intézmény viszonyait, az elvárásainak összegzéseként határozta meg nevelési filozófiáját, az elfogadható pedagógiai ideológiát, a választott értékeket megjelenítő pedagógiai alapelveket és célokat.

- 1) Mindinkább **nevelőiskolává** kívánunk válni.
- 2) Tudatos és intenzív nevelő tevékenységet folytatni azért, hogy a humánus kiteljesedjen a tanulóknál. E jellemnevelés az embertől kiinduló és emberértékű legyen.
- 3) Egyetemes emberi értékek közvetítése.
 - a) Az emberi méltóság tisztelete (elnyomás, háború, diszkrimináció elítélése, elvetése).
 - b) A tanuló saját érdekeinek érvényesítése mellett, azokat a mások érdekeivel tudja összehangolni.
 - c) Az erkölcsi értékeken belül, a nemzethez tartozás etikai értékének, a helyes magatartástudatnak az elsajátíttatása a tanulókkal.
 - d) Egészséges életre való felkészítés (sport, túrázás, játék).
 - e) Az emberiség történelme során kialakult értékek, örök érvényű normák megismertetése, tudatosítása, fejlesztése.
 - f) A pedagógiai szabadság a gyermekek szeretetét, felelős szabadságot jelentsen a testület tagjai számára.

- g) Az iskolai nevelés fő célja a tanuló teljes személyiségének fejlesztése, elsősorban szilárd jellemének kialakítása.
- 4) Célunk, hogy intézményünkben a tanulók olyan magabiztosan elsajátított alapkészséget, korszerű tudást kapjanak, amely képessé teszi őket arra, hogy egész életük folyamán új ismereteket sajátítsanak el. Az élethosszig tartó tanulás megalapozása érdekében különös figyelmet fordítunk az életpálya-építés, a szociális, a kommunikációs kompetenciák fejlesztésére, valamint a tanulás tanítására. A tanulók tanulási motivációjának fenntartása alapvető pedagógiai cél.
- 5) Az általános iskolai, gimnáziumi, művészeti képzést és kollégiumi ellátást színvonalasan biztosítani kívánjuk oly módon, hogy ezek igénybevétele ne jelentsen a tanulók számára aránytalan terhet. Igyekezünk megszüntetni a tanulók indokolatlan túlterheltségét.
- 6) A tanulókat segítjük képességük, tehetségük kibontakoztatásában. Nagy hangsúlyt fektetünk a problémamegoldó gondolkodás fejlesztésére, és törekszünk az eszköztudás kialakítására az egyéni képességek optimális fejlesztésével.
- 7) Célunk, hogy az intézményben folyó munka megfelelően Tiszakécske város közoktatási céljainak.
- 8) Tanulóinkat a képességeinek leginkább megfelelő végzettség megszerzéséhez kívánjuk segíteni.
- 9) **Legfontosabb közös céljaink a tanulás-tanítás eredményessége érdekében:**
- a) Kompetencia alapú nevelés- oktatás elterjesztése
 - b) A sikeres munkaerő-piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése
 - c) A kompetencia alapú oktatás módszertanának és eszközeinek széleskörű elterjesztése
 - d) A pedagógusok módszertani kultúrájának korszerűsítése
 - e) A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak egyénre szabott fejlesztése és megerősítése
 - f) A rendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása
 - g) Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása
 - h) A digitális írástudás elterjesztése, mindennapi gyakorlattá válásának támogatása
 - i) A szakértői bizottság által az integrációra alkalmas SNI-s gyermekek, tanulók integrált nevelése, a testi- lelki egészség biztosítása
 - j) A környezeti nevelés szerepének növelése
 - k) Az intézmények és csoportok kapcsolatainak gazdagítása és az együttműködések ösztönzése
 - l) Tiszakécske város és környéke hagyományainak megismerése és megismertetése, a hagyományok ápolása

- m) A település közösségi értékeinek közvetítése
- n) A szabadidő kulturális célú eltöltéséhez feltételrendszer biztosítása

10) Célrendszer megfogalmazása az integráció tükrében:

Legfőbb célkitűzésünk, hogy az eltérő képességű és szociális helyzetű tanulóink együttnevelését-oktatását maradéktalanul megvalósítsuk.

Az integrációs oktatásban résztvevő tanulók százalékos aránya a teljes osztálylétszámmal, ill. évfolyam létszámmal viszonyítva megfeleljen a jogszabályban előírtaknak.

Célunk továbbá:

- időben felismerni a tanulók hátrányos helyzetét,
- megnyerni a szülőket a tanulók együttnevelésére,
- elérni, hogy eredményesen befejezzék a középiskolát,
- sikeresen tudjanak piacképes szakmát választani.

E célok megvalósítását leginkább tananyaghoz kapcsolódóan kell elvégezni. Nincs oktatás, mely ne lenne nevelő hatású. Az ismeretek, tények és törvények akkor válnak viselkedés- és jellemformálónak, ha párosulnak a tanulók érdeklődésével, igényével.

Tanulóktól elvárt követelmények:

- törekedjék az iskolai etikai kódex betartására,
- tegyen eleget tanulmányi kötelezettségének,
- közreműködjön saját környezetének és az általa alkalmazott eszközöknek a rendben tartásához,
- betartsa a házirendet és az SZMSZ-ben foglaltakat,
- óvja saját és társai testi épségét,
- tartsa tiszteletben az intézmény pedagógusainak, alkalmazottainak, tanuló társai és azok szüleinek emberi méltóságát és jogait.

III.2.3. A nevelő-oktató munka eszközei és eljárásai

Az iskola pedagógiai alapelveinek érvényesítésében, céljainak megvalósításában támaszkodik és számít a következő szervezetek, intézmények segítségére, együttműködésére:

- fenntartó,
- városi önkormányzat,
- intézményi tanács,
- szülői közösség,
- diákönkormányzatok,
- egyházak.

Az intézményi nevelő-oktató munka feladatainak elérése érdekében biztosítjuk az alábbi szolgáltatásokat:

- tehetséggondozás,
- felzárkóztatás,
- fejlesztő foglalkozások a beilleszkedési, magatartási, tanulási zavart mutató tanulóknak,
- fakultáció választása az utolsó két évfolyamon a gimnáziumban,

- szakköri foglalkozások,
- egyéni foglalkozások,
- rehabilitációs és rehabilitációs foglalkozások a sajátos nevelési igényű tanulóknak,
- képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés.

Igény és lehetőség szerint:

- erdei iskolai foglalkozások,
- kirándulások,
- táborok,
- színházlátogatások.

Céljaink elérése érdekében alkalmazott **pedagógiai eszközeink:**

- személyes példamutatás,
- a meggyőzés, a motiváció,
- a számonkérés, ellenőrzés,
- a jutalmazás,
- a büntetés.

A nevelő-oktató munka eszközei:

- a tanítási órák (kötelezők, választhatók),
- a nevelés oktatás egyéb keretei (szakkör, diákkör, sportkör),
- az iskola közélet, a kulturális és sporttevékenység,
- az ellenőrzés és értékelés (tanulásban, viselkedésben),
- a hatékony és motiváló nevelési-oktatási folyamat eredményeképpen tanulóink alkalmassá válnak a folyamatos fejlődésre, továbbtanulásra, szükség esetén szakmaváltásra,
- a verbálison túl a nonverbális készségek fejlesztése.

A nevelő-oktató munka eljárásai:

A kerettanterv lehetőséget ad az alábbi eljárások alkalmazására:

- személyes beszélgetés, megbeszélés,
- tantárgyak közötti koncentráció,
- tanulmányi kirándulás,
- környezeti nevelés,
- kulturális és sportrendezvények.

III.2.4. Sajátosságok az eltérő tantervű tagiskolában

Célkitűzések:

- az általános műveltség megalapozása az életkor, a tanulási akadályozottság, a fejlettség figyelembe vételével,
- a tanulók szociális képességének, viselkedésének, magatartásának formálása a konfliktusmentes társadalmi beilleszkedés érdekében,
- a környezettel való harmonikus együttélés, a komfortérzet megteremtése,
- alapvető tanulási képességek fejlesztése az ismeretek megszerzése, a továbbtanulás érdekében,

- az önmaga és társai másságának elfogadása, felismerése, törekvés a fejlődésre, a kompenzáló, a karbantartó technikák, megoldások, korrigáló gyakorlatok elsajátítása és annak kitartó végzése,
- az önálló tanulás képességének fejlesztése, egyénre szabott tanulási módszerek és technikák kiépítése hosszabb időkeretek biztosításával,
- az önálló életvezetési ismeretek megalapozása
- a testi és lelki egészség megóvása, a maradandó testi és lelki állapotváltozás megismertetése, elfogadtatása – a kompenzáló, korrigáló technikák gyakorlott birtoklása,
- a jól működő képességek tudatos fejlesztése, értékeik, adottságaik megismerése, önbecsülésük erősítése, egészségük és személyiségük fejlesztésére szolgáló sport és egyéb közösségi tevékenységek, melyek biztosítják a sikerélményhez való jutás lehetőségét,
- nyitottság az új és korszerű igények kielégítésére

A tanulási képességek fejlesztésének célja és feladata a habilitáció, rehabilitációs célú foglalkozásokon:

Minden tagozaton

Az intézményünk minden intézményrészében, tagiskolájában a habilitáció, rehabilitáció kiemelt célja a megismerő képesség, az emlékezet, a figyelem fejlesztése az észlelés-képzés folyamatain keresztül, a cselekvésszabályozás belső feltételeinek folyamatos kialakítása, fejlesztése, a beszéd formai és tartalmi oldalának erősítése.

Az alsó tagozaton:

Gondolkodási képességek fejlesztése

Fejlesztési feladat a pontos érzékelés kialakítása: tárgyak, személyek, jelenségek felismerése, megnevezése, felsorolása:

- összehasonlítás:

Tárgyak, tárgyképek tulajdonság szerinti összehasonlítása (szín, alak-forma, nagyság, mozgás, mennyiség).

A feltárt lényeges tulajdonság alapján a hasonló és megkülönböztető jegyek több szempontú összehasonlítása stb.

- differenciálás:

Tárgyak, személyek, jelenségek, mennyiségek csoportosítása a jellemzők alapján a jellemző jegyek említésével, megkülönböztetés a minőség és mennyiség alapján, rendezés pl.: nagyság, szín, színárnyalat, mozgás szerint.

A gondolkodási funkciók fejlesztése:

Nem nélkülözheti az emlékezet, a figyelem, a koncentráció folyamatos fejlesztését. Az emlékezet személyek, tárgyak, szimbólumok megjegyzése, felsorolása, egymásutánisága, szekvenciák megjegyzése, cselekedetekre, cselekvésre, történésre visszaemlékezés, tárgyakhoz, személyekhez kapcsolódó tevékenység felidézése, stb. Figyelem: egyszerű, majd bonyolultabb utasítások végrehajtása, meghatározott cselekvés elvégzése, gyors reagálás az utasításokra, többféle mozgás vagy cselekvés végrehajtása egymás után, összpontosítás a feladatra, céltudatos feladatvégzés, próbálgatás, önellenőrzés.

A motoros képességek fejlesztése

A motoros képességek fejlesztésének célja és feladata a testvázlat kiépítése, a különböző testhelyzetek tudatos érzékelése, változtatása, a testrészek mozgatása különböző helyzetekben, a saját testhez viszonyított irány- és térbeli helyzet felismerése stb.

Finommozgás fejlesztése, vizuomotoros koordináció kialakítása, nagymozgások lendületes végzése, egyensúlygyakorlatok, ügyességi gyakorlatok stb.

Mozgás kivitelezés – tempó, erősség, ritmus szerint.

Tér- és időbeli tájékozódási képesség alakítása.

Térbeli hely és helyzet felismerése, megnevezése – fent-lent, elől-hátul-középen stb. Térbeli helyzetek megfogalmazása, relációs szókincs fejlesztése.

Időbeli tájékozódás: történésekre, cselekvésekre visszaemlékezni – időpont (mikor?), időköz (megtől, meddig?), az idő ritmusa, a természet ritmusa, ritmikusan ismétlődő állapotok megfigyelése stb.

Kommunikációs képességek fejlesztése

A beszédindíték, a beszédkedv fokozás, ösztönzés a kommunikációra. A beszéd technikai részének fejlesztése beszédmintával, gyakorlatokkal, mint a tagolt beszéd, a helyes légzés, toldalékok pontos, tiszta ejtése, a szünettartás.

A fonematikus hallás fejlesztése a beszédhelyzethez alkalmazkodó hangerő, hanglejtés, beszédtempó és ritmus megtanításával, gyakorlásával.

A szókincs gyarapítása, aktivizálása. A tanult ismeretkörhöz kapcsolódó szógyűjtés, a kifejezések, a fogalmak beépítése a tanuló aktív szókincsébe.

Az olvasás-írás tanulásában mutatkozó fejlődési lemaradások, nehézségek leküzdésének feladatai: az olvasás irányának gyakorlása, sortartás, sorváltás, magánhangzók differenciálása (időtartam, ajakállás, artikulációs mozgás szerint), mássalhangzók megkülönböztetése (zöngés, zöngétlen, betű felismerési gyakorlatok, hanganalízis, összeolvasási gyakorlatok stb.).

Írásmozgás fejlesztése: a ceruza fogás, görcsös, szaggatott, lassú írásmozgás korrekciója, írásmozgások egymásutánjai, mozdulatok gyakorlása, a fonetikus írás hibái, a hangok, betűk közötti asszociáció megerősítése stb.

Szociális képességek fejlesztése

Pontos diagnózis kialakítása a viselkedés elemzése nyomán. Megfelelő kötődések, viszonyulásaik kialakítása, szabályok felismerése, betartása, a társas viselkedés formáinak ismerete, gyakorlása, önfegyelem kialakítása. A kulturális hátrányokból eredő viselkedési formák megváltoztatása.

III.2.5. Sajátosságok a művészeti iskolában

- A zenei ismeretek átadásával és az alkotó művészeti munkával járó pozitív élmények segítségével hozzájárulás a harmonikus, érzelmileg gazdag, kreatív személyiség kialakításához.
- A kultúra iránti nyitott magatartás, az esztétikai érzékenység, a művészetek befogadására, értésére való hajlam kialakítása.
- Az intézmény pedagógiai légköre legyen olyan, hogy a megfogalmazott célok és feladatok a tanulókkal együtt, közös munkával legyenek megvalósíthatók. A növendékek ne egy újabb kötelezettség teljesítésének kényszerét érezzék a feladatok teljesítése során.

A legfontosabb feladatok:

A hangszeres és vokális zenei műveltség megalapozása és fejlesztése.

- A tanulók többségének képessé tétele az amatőr muzsikálásra (kamaraegyüttesek, zenekarok).
- Rendszerezett zenei ismeretek adása.
- A zenei írás-olvasás elsajátítása.
- Rávezetés a zene logikájára, formai összefüggéseire.
- A főbb zenei stílusok sajátosságainak, a zenetörténeti összefüggéseinek, más művészetekkel való kapcsolatának megismertetése.
- A tanulók ösztönzése az életkoruknak megfelelő zenei tárgyú könyvek, ismeretterjesztő művek olvasására.
- A tanulók zenei ízlésének, stílusérzékének, a zenei karakterek iránti érzékenységének fejlesztése.
- A zenei képességek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, érzékenység a dinamika és a hangszín különbségeire).
- Értékes zenei anyag tanításával, korszerű, vonzó módszerekkel olyan érzelmi kapcsolat kialakítása a tanulóban, hogy a muzsikálás mindennapos szükségletükké váljék.
- Olyan tevékenység végzése, hogy a növendékek az életkoruknak és képességeiknek megfelelő zenei anyagot kottához hűen, stílusosan, a zenei összefüggéseket visszaadva, értelmesen tagolva, árnyaltan és kifejezően szólaltassák meg.
- Az értékes zene szeretetére nevelés.
- A tanulók ösztönzése rendszeres hangverseny és operalátogatásra, a rádió és televízió zenei műsorainak meghallgatására, a zenei élet eseményei iránti érdeklődésre, értékes hang és videofelvételek gyűjtésére, de mindenekelőtt aktív társas muzsikálásra.
- Az amatőr együttesek, zenekarok, a családi együttmuzsikálás támogatása. A figyelem ráirányítása az értékes könnyűzenére.
- A képességek (a ritmusérzék, a tér- és formaérzék, a stílusérzék, előadói készség, koncentrálóképeség) fejlesztése.
- Lelkiismeret, önfegyelem, önkontroll kialakítása.
- A fizikai és lelki állóképesség fejlesztése.

III.2.6. Az átfogó innováció és az adaptációs tevékenység a TÁMOP 3.1.4. projekt alapján

Intézményünkben alapvető tartalmi változást hozott a 2009/2010 tanévben induló, 2010. augusztus 31-én záruló, 5 éven át fenntartott TÁMOP projekt. A Társadalmi Megújulás Operatív Program Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés - Innovatív intézményekben TÁMOP 3.1.4-08/2. - 2009-0003 pályázat keretén belül általános iskolai és gimnáziumi tagintézményi szinten megvalósult a kompetencia alapú oktatási programcsomagok, új tanulásszervezési eljárások bevezetése, ehhez kapcsolódóan a kollégák

szakmai felkészítése, és a fejlesztésekhez kapcsolódó eszközök, oktatási segédanyagok beszerzése.

A TÁMOP 3.1.4 pályázat szervezeti, tartalmi elemeinek további megvalósítása intézményünkben:

- Kulcskompetenciák fejlesztése
 - Oktatási programok, újszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazása
- Az implementációs tevékenységet segítő, a kulcskompetenciák fejlesztését támogató modern pedagógiai módszertan alkalmazása:
 - három hetet meghaladó projekt szervezése
 - témahét szervezése
 - moduláris oktatási program
- IKT- eszközök használata, digitális készségek fejlesztése:
 - Digitális tartalmak, taneszközök oktatási gyakorlatban való használata, digitáliskészségek fejlesztése IKT- eszközzel támogatott tanóráként valósul meg.
- A hátrányos helyzetű és SNI tanulók esélyegyenlőségének javítása:
 - A hátrányos helyzetű gyerekek, tanulók és a sajátos nevelési igényű gyerekek integrálását elősegítő programok intézményi alkalmazása.
- Szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása.
- A lemorzsolódás és kirekesztődés megelőzését támogató személyközpontú, egyéni tanulási utak, komplex végigkísérési folyamatok kialakítása.
- Új módszerek intézményi alkalmazása, elterjesztése, önálló intézményi innováció megvalósítása.
- Az intézmények közötti horizontális tanulás elősegítése érdekében, a feladatellátási hely sajátosságainak megfelelő, a tervezett fejlesztésekhez illeszkedő, már kifejlesztett, kipróbált és jól bevált pedagógiai módszerek, eljárások megismerése, adaptációja, „jó gyakorlatok átvétele”, alkalmazása.

III.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az iskolai tevékenységrendszernek a személyiség sokoldalú fejlesztésén kell alapulnia. A tartalmi tényezők megállapításakor egyrészt figyelembe kell venni a gyermekek fejlődés-lélektani jellemzőit, másrészt számolni kell az egyes életkorok sajátosságaival, teljesítőképességeivel.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok részét képezi a toleranciára való nevelés, a sajátos élethelyzet elfogadása, segítség mások gondjainak megoldásában, a konfliktusok agressziómentes kezelése.

A tanórai foglalkozásokon és a délutáni ellátásban egyenlő esélyt biztosítunk minden tanulóknak, különösen a sajátos nevelési igényűeknek vagy a hátrányos helyzetűeknek.

Intézményünk tevékenységrendszerét négy fő terület kimunkálására összpontosítjuk:

- 1) *Tanítási-tanulási tevékenység*
- 2) *Az egészséges életmódra nevelő tevékenység*
- 3) *A tanórán és iskolán kívüli nevelési-oktatási tevékenység*
(szabadidős tevékenységek)
- 4) *Művészeti nevelés*

Általánosságban, minden életkori szakaszra érvényesen célunk egy olyan iskola működtetése, amelyben gyermek, pedagógus, szülő jól érzi magát, amelyben a személyiségfejlesztés és a teljesítmény-centrikusság harmóniájára törekedve az iskola a tehetséggondozásnak és felzárkóztatásnak egyaránt színtere.

A pedagógiai alapelvek céltételezése életszakaszonként eltérő.

A személyiségfejlesztés az önfejlődés elősegítése, a belső lehetőségeket kicsalogató és azokat társas kapcsolatokban kipróbáló öntapasztalás folyamata, melynek során arra építünk, ami a személyiségben lehetőségként adott.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

- **A tanulók erkölcsi nevelése**
Feladat: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.
- **A tanulók értelmi nevelése**
Feladat: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.
- **A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése**
Feladat: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.
- **A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése**
Feladat: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire, valamint önmagukra irányuló helyes cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.
- **A tanuló akarati nevelése**
Feladat: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.
- **A tanulók állampolgári nevelése**

Feladat: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése, az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

- **A tanuló munkára nevelése**

Feladat: Az ember által végzett munka fontosságának tudatosítása, és ebből adódó megbecsülése. A tanulók önellátásra és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakorlása.

- **A tanulók egészséges életmódra nevelése**

Feladat: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

Kiemelt fejlesztési feladatok

- **Énkép, önismeret**

Feladat: Tanítványainknak énképük és önismeretük gazdagodásához olyan tanulási környezetet kell biztosítanunk, amely fokozza az őket körülvevő személyek és dolgok egyre tágabb körei iránti érzékenységet, illetve kialakítja bennük az alapvető erkölcsi, etikai normák iránti fogékonyságot.

- **Hon és népismeret**

Feladat: A tanulók ismerjék meg népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit! Mélyedjenek el a kiemelkedő magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók tevékenységének, munkásságának tanulmányozásában. Ismerjék meg a magyarok lakta területek földrajzát, irodalmát, történelmét, mindennapi életét.

- **Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra**

Feladat: A tanulók szerezzenek ismereteket az Európai Unió kialakulásának történetéről, alkotmányáról, intézményrendszeréről, az uniós politika szempontrendszeréről. Magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká.

- **Környezeti nevelés**

Feladat: A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljék meghatározóvá.

- **Információs és kommunikációs kultúra**

Feladat: A megismerési képességek fejlesztése, különös tekintettel a megfigyelési, kódolási, értelmezési, indoklási, bizonyítási

képességekre, amelyek az információs és kommunikációs kultúra szerves részét képezik. Kommunikációs kultúránk szerves része az anyanyelv tudatos és igényes használata, valamint az idegen nyelvű, illetve a különböző kultúrák közötti információcsere.

- **Tanulás**

Feladat: Minden nevelő teendője, hogy felkeltse az érdeklődést a különböző szaktárgyi témák iránt, útbaigazítást adjon annak szerkezetével, hozzáféréssel, elsajátításával kapcsolatban, valamint tanítsa a gyereket tanulni.

- **Testi és lelki egészség**

Feladat: Az iskolának minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók testi, lelki és szociális fejlődését. Ebben a pedagógusok életvitelének példaadó, jelentős szerepe van.

- **Felkészülés a felnőtt lét szerepeire**

Feladat:

- a) A felnőtt lét szerepeire való felkészülés egyik fontos eleme a pályaeorientáció. Általános célja, hogy segítse a tanulók további iskola- és pályaválasztását. Az iskolának átfogó képet kell nyújtania a munka világról.
- b) A munka az emberi megélhetés forrása. Az ember azonban több mint munkavégző gép! Különösen fontosnak tartjuk a szülői szerepre való iskolai felkészítést.

Intézményünk a személyiség- és közösségfejlesztő munkájában együttműködik a szülőkkel, a szülők közösségeivel, az Arany János Művelődési Központ és Városi Könyvtárral, Tiszakécske Város Egyesített Szociális Intézmény Családsegítő Szolgálatával és a civil szervezetekkel.

III.4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulóink közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulók társas kapcsolatait a szociális kompetenciák (nyitottság, empátia, társas érzékenység, felelősségérzet, segítőkészség, odafigyelés stb.) kiemelt, tudatos fejlesztésével javítjuk.

III.4.1. A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink

- **A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása**
Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.
- **A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében**
Feladat: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró - személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.
- **Az önkormányzás képességének kialakítása**
Feladat: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.
- **A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése**
Feladat: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatot gyűjthetnek.
- **A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása**
Feladat: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

III.4.2. A közösségfejlesztés

A közösségfejlesztés színterei:

- család
- gyermekközösségek
- osztályközösségek
- iskolai közösség

Ezek hatása összeadódik, és hozzájárul:

- a tanuló közösségi magatartásának kialakításához,
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez,
- a közösségi szokások, normák elfogadásához (etikai értékrend),
- az empatikus magatartás kialakulásához,

- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez.

III.4.3. Erősíteni és bővíteni kívánjuk az iskolánk szereplőinek együttműködését

- szülők iskolája
- fogadóórák
- családi programok

III.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Munkánk során kiemelten kezeljük

- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő,
- a sajátos nevelési igényű,
- a kiemelten tehetséges,
- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni fejlesztését.

III.5.1. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

A személyiség fejlődésében alapvetően fontos tényező a közvetlen környezet hatása, a nevelés. Ha a közvetlen környezet, elsősorban a család nem megfelelő nevelést nyújt, ez a személyiségfejlődés egész életre kiható ártalmakat szenvedhet.

A **beilleszkedést zavarja**, gátolja a mindezekből következő félelem, gátlás, bizonytalanság, szembeszegülés, agresszió, indulatosság, dühkitörés, a gyermek igénytelensége. Az elhanyagolt gyermek nem részesül abban a tudatos, célszerű módszeres nevelési tevékenységben a szülői háznál, amely révén képes a közösségbe jól beilleszkedni. A gyermeket igazán közösségi lénnyé elsősorban a példa neveli.

A beszédhibás, az átlagostól eltérő testi-lelki fejlettségű gyermeknek nehezebb beilleszkedni egy közösségbe.

A **magatartási rendellenességek** kiváltó okainak és sajátosságainak feltárása, korrekciója csak pedagógus, pszichológus, orvos és szülő szoros együttműködése útján valósítható meg. A segítség, a nevelés csak úgy lehet eredményes, ha a szociális környezet, a család is bekapcsolódik ebbe a segítő folyamatba. A pedagógus eredményes közreműködéshez nem elég a tünetek megszüntetésére törekedni, keresni kell a magatartászavart előidéző okokat is. Törekednie kell arra, hogy minél nagyobb mértékben segítse beavatkozásával a tanuló magatartászavarának csökkentését, még abban az esetben is, ha az okokat feltárta, de azok közvetlenül nem befolyásolhatók.

A **tanulási** kudarcot a legtöbb tanuló esetében valamelyik részképesség-zavar kialakulása okozza. Ez lehet figyelemzavar, mozgáskoordinációs zavar, olvasás- és írászavar és matematikai részképesség-zavar. Nagyon fontos az általános iskolában ezek minél korábbi

felismerése. A pedagógusok egyénileg fejlesztik és támogatják ezeket a tanulókat. A tanulási kudarcnak lehet oka valamilyen sajátos probléma is: **dyslexia**, **dysgraphia** vagy **dyscalculia** is. Ezekben az esetekben nem korrepetálásra, hanem fejlesztésre van szükség. A fejlesztés feladatait, óraszámát a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javasolja.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:

- differenciált tanulásszervezés,
- kooperatív technikák,
- projekt-módszer,
- tevékenységközpontú pedagógiák,
- individuális tanulás,
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások,
- tanácsadás a szülőknek,
- szakszolgálatok, szakemberek bevonása (nevelési tanácsadó,/pszichológus/logopédus, Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság, /dyslexia, dysgraphia, dyscalculia stb. vizsgálatra és fejlesztésre irányítás,/ gyermek és ifjúságvédelmi felelős, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, iskolaorvos igénybevétele stb.),
- kollégiumi elhelyezés biztosítása,
- képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a középiskolai, felsőoktatási továbbtanulás irányítása, segítése,
- az iskolai szakkörök,
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok),
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások),
- szükség esetén a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás),
- a szülőkkel való együttműködés,
- családlátogatások,
- szülők és a családok nevelési gondjainak segítése.

A tanulási-tanítási folyamat során az alábbi lehetőségeket mozgósítjuk a fejlesztés érdekében:

- több lehetőséget biztosítunk a személyes kapcsolatok alakulására, különös tekintettel a pedagógus-diák és a pedagógus-szülő viszonyra;
- nagyobb szabadság megteremtésével adunk lehetőséget a diákoknak idejük szabadabb beosztására, a feladatok közötti választásra;
- az önértékelés, valamint az osztályozás mellett az intézményrészekben árnyalt értékelést is alkalmazunk;
- erősítjük az együttműködést;

- a frontális tanulásszervezést kiegészítjük kooperatív és más tanulásszervezési eljárásokkal, módszerekkel;
- a tananyag problémaközpontú megfogalmazásával és feldolgozásával érdekessé tesszük a gyerekek számára a tanulást, lehetőséget adunk kreativitásuk fejlesztésére.

III.5.2. Sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása az általános iskolában, a gimnáziumban a többi tanulóval együtt, integrált, valamint az eltérő tantervű tagiskolában folyik, lehetőséget biztosítva az átjárhatóságra.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. sz. mellékleteként kiadott Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg.

Az integráltan oktatott sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével – habilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.

Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait.

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez biztosított feltételek:

- gyógypedagógus végzettségű pedagógus alkalmazása,
- az irányelvek figyelembevételével készített eltérő tanterv része az iskola helyi tantervének,
- a fogyatékoság típusának megfelelő tankönyvek, tanulási segédletek,
- a tanulók képességének megfelelő differenciált foglalkoztatás,
- a fogyatékos tanulók részére kidolgozott értékelési formák alkalmazása,
- speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök,
- képességfejlesztő játékok, eszközök,
- számítógépek fejlesztő programokkal.

III.5.3. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Intézményünkben kiemelt szerepet kapnak **a tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tanári tevékenységek**, melynek alapfeltétele a feladatra vállalkozó pedagógusok mellett, a megmérettetésre, többletismeretek elsajátítására vállalkozó diákok jelenléte.

Iskolánk tanárai úgy vélik, hogy a jelenlegi és szokásos keretek mellett (szakkör, fakultáció) megfelelő teret kell nyernie a szűk keretek között folyó (akár mikro csoportos keretben történő) foglalkozásnak, akár 2 – 3 igazán tehetséges, az adott tantárgyat, ill. műveltségi területet magasabb szinten elsajátítani kívánó diák részvételével.

A fentiek megvalósításra az órarenden (tanórán) kívüli foglalkozás nyújt lehetőséget, amikor pedagógusaink iránymutatást adnak az adott diákoknak a versenyekre való felkészüléshez, ill. megvitathatná a diákokkal a felkészülés során megfogalmazódott kérdéseket, problémákat. A felkészülés végén a témához kapcsolódó – versenyszintű feladatok megoldásával, javításával lehet esély a sikeres szereplésre.

A szakmai (kisebb tanulócsoporttal szervezett tanulmányi) kirándulások szintén a tehetséggondozás lehetőségét kínálják, abban az esetben, ha valóban érdeklődő diákok szórakoztatva tanítását szervezik meg pedagógusaink.

Mindannyian arra törekszünk, hogy tanulóink minél többretű tudásra tegyenek szert az iskolai évek alatt.

E cél megvalósításának különböző formái:

A tanórákon:

- Elsősorban **differentiált feladatokkal, egyénre szabott programokkal, szorgalmi feladatokkal** fejlesztjük tanulóink képességét.
- Mind általános iskolai, gimnáziumi, mind művészetoktatási szinten – bár más funkcióval - lehetőséget nyújt a tehetséges gyermekek képességeinek fejlesztésére.

Tanórán kívül:

- **Szakkörök:** A szakköröket a tanulói igény alakítja ki.
- **Iskolai sportkör**
- **Fakultáció**
- **Tanulmányi és sportversenyek:** Ezen formák a megmérettetés alkalmai, melyek komoly felkészülést igényelnek.
- **Pályázatok:** A különböző témákban meghirdetett pályázatokra is benevezünk.

III.5.3.1. Általános iskolában:

A képességek fejlesztését a legkorábbi életévekben meg lehet és meg kell kezdeni. Ezért iskolánk lehetőségeihez mérten már az első osztályosoknak kínál tehetségük és képességük kibontakoztatására elfoglaltságokat.

A tehetséggondozást végző csoportban fontos feladat a tantervi követelmények magas szintű teljesítése, a kiegészítő anyagrészek feldolgozása (tanulmányi versenyekre való felkészítés), a felzárkóztatást végző csoportban pedig a minimumkövetelményeknek való megfelelés elérése.

Az alapozó és fejlesztő szakaszban magyar és matematika tantárgyakból biztosítjuk a tehetséggondozást, és a gyengébb képességű tanulók felzárkóztatását. Ennek megvalósítására legmegfelelőbb módszernek a csoportbontást tartjuk, mert ez a tanulók óraszámát nem növeli, de az egyéni foglalkoztatás esélyét igen.

Az eltérő tantervű tagintézményben (a sajátos nevelési igényű tanulókkal) minden évben benevezünk a megyei komplex tanulmányi versenyre. Az iskola tanulói rendszeresen részt vesznek a fogyatékosok számára szervezett megyei sportversenyeken.

III.5.3.2. Gimnáziumban

A versenyekre való felkészítés, az emelt szintű érettségire való előkészületek színvonalával közel azonos munkát igényel, mely hosszú, szisztematikus tanári munka után lehet sikeres.

A fakultációs vagy szakköri foglalkozásokon kiemelt tehetséggel szereplő diákok körének további szűkítésével, megfelelő szintű foglalkoztatásával oldható meg a tehetségek megőrzése, továbbfejlesztése.

Fontos, hogy diákjaink tovább képezzék magukat, az érettségi megszerzése mellett legalább alapfokú nyelvismerettel és számítógép-felhasználói ismerettel is rendelkezzenek, s így megfeleljenek a XXI. század követelményeinek.

III.5.3.3. Művészeti iskolában

- Minden tanév májusában tehetségkutatási szándékkal hangszerbemutatók megtartása a közismereti órákon.
- A tanév folyamán kapcsolattartás az iskolai osztályfőnökökkel, énektanárokkal.
- A felvételi meghallgatások során körültekintően vizsgálni a tanuló hallását, adottságait, családi körülményeit.
- Ha szükséges, a tanuló átirányítása más hangszerre.
- A tehetséges tanuló felleltetése minél több hangversenyen, bemutatón.
- Az arra érdemes tanuló beosztása „B” tagozatra.
- Az általános iskolai tanárok értesítése a tanuló jó zeneiskolai előmeneteléről.
- A tehetséges tanulók részvétele művészeti táborokban.

III.5.3.4. A kompetenciafejlesztés

A kompetenciafejlesztés keretében:

- Olyan légkör biztosítása, amely ösztönzi a problémamegoldást, a kreativitás fejlődését.
- A könyvtárhasználat, az információszerzés képességének elsajátíttatása (projektfeladatok, gyűjtőmunkák, kutatások, tanulói előadások előkészítése, internet stb.).
- Különösen fontos a szociokulturális hátránnyal rendelkező, tehetséges tanulók fokozott egyéni megsegítése, az eredményesség méltó elismerése, jutalmazása. Mindezek érdekében felhasználjuk a kompetencia alapú oktatás támogató környezetét és eszközrendszerét (differenciált fejlesztés különböző módjait).
- A napközi otthon, valamint a tehetséggondozásra biztosított órák hatékonyabb felhasználása.
- A tömegsport foglalkozások, a mindennapi sportolás feltételrendszerének biztosítása, a testkultúra fejlesztése.
- Versenyeztetési, szerepeltetési, pályáztatási lehetőségek biztosítása, a tehetséges tanulók támogatása.

III.6. KOMPLEX ALAPPROGRAM

A Komplex Alapprogram az 1–8. évfolyamon a 2019/2020-as tanévben került bevezetésre iskolánkban (Alsó tagozat, Felső tagozat, Tiszabögi Tagiskola).

III.6.1. Célok, alapelvek

III.6.1.1. Célok:

- A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenciók célú beavatkozásainak megalapozása.
- A lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.
- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőkészség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), segítségével képessé váljanak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egyszerűen: az eredményes tanulásra.

III.6.1.2. Alapelvek:

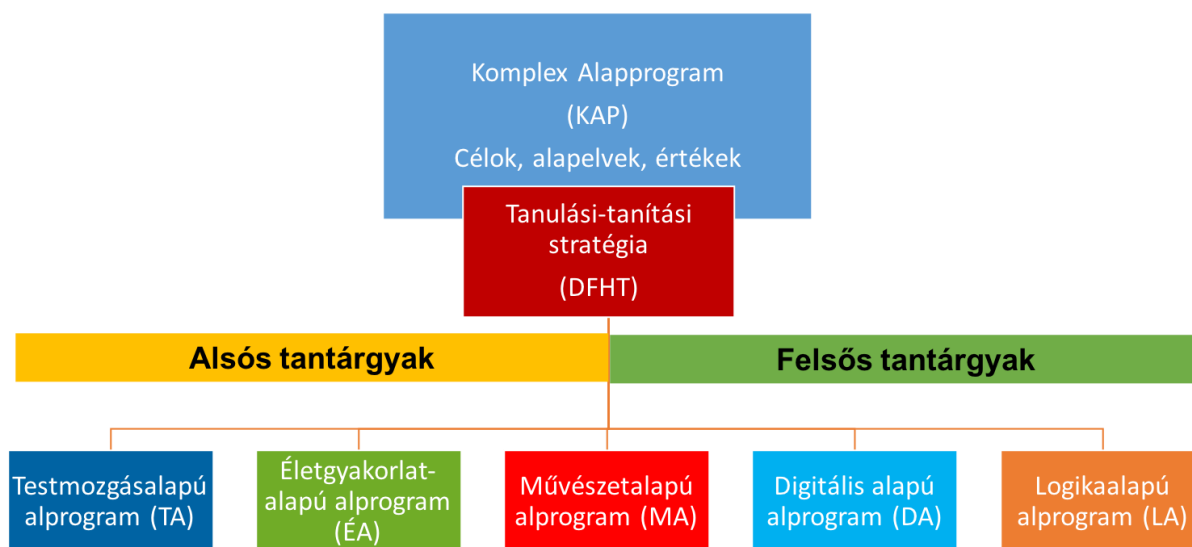
A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy a koherenciát biztosító, a célokkal egybevághó alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

A program legfontosabb alapelvei:

- 1) adaptivitás;
- 2) komplexitás;
- 3) közösségiség;
- 4) tanulástámogatás;
- 5) méltányosság

Komplex Alapprogram

- egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;
- alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, státuszát megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;
- különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

A Komplex Alapprogram jelszava: **Tanulni élmény!**, amely magával hozza az élményalapú tanulást. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórugója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

III.6.2. Feladatok, eljárások, eszközök, módszerek

III.6.2.1. Fejlesztési feladatok:

Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégikák, módszerek).

- A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak.
- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják.
- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában.
- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.
- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építjük a pozitív énképét, erősítjük, a belső kontrolllos beállítódását, fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot.
- Tudatosan neveljünk „én” erős, jó komfortérzésű fiatalokat.
- A szocializáció folyamatait tudatos irányítása, elősegítése.
- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése.

III.6.2.2. Kiemelt fejlesztési feladataink:

- énkép, önismeret,

- hon-és népismeret,
- európai azonosságtudat,
- egyetemes kultúra,
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés,
- gazdasági nevelés,
- környezettudatosság, fenntarthatóság,
- művészeti nevelés,
- művészeti eszközökkel történő nevelés,
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészség,
- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe,
- testmozgás fejlesztése minden színterén az oktatásnak.

III.6.2.3. További feladatok:

A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulás-szervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a **tevékenység-központú tanítási gyakorlatot** honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtetésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére.
- Növeljük a **tanulók aktív részvételét** igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.) differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel.
- Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket.
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- Az alprogramokkal, illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme, a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- Emberléptékű következetes követelés.
- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.
- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

III.6.2.4. Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:

A program szakmai anyagai:

- Nevelési-oktatási program - KAK
- Tanítási stratégia – DFHT
- Alprogrami koncepciók

- Alprogrami eszköztár és feladatbank
- Tanítói- tanári kézikönyvek
- Óraillusztrációk, példák
- Foglalkozástervek
- Tankockák

III.6.2.5. További tanulást segítő eszközök:

- Az intelligencia- és kreativitásfejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiségépítés teljes eszköztársa.
- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási - tanítási folyamatokat.
- A pozitív motivációs eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- Személyes példamutatással neveljük diákjainkat a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.
- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

III.6.2.6. Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek

III.6.2.6.1. Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:

- a rend és fegyelem fenntartása
- tanuló szabadságának biztosítása
- tanulói viselkedés szabályozása
- pozitív tanulási légkör biztosítása
- csoportfolyamatok elősegítése

III.6.2.6.2. Alkalmazott módszerek:

III.6.2.6.2.1. A tanítás – tanulási folyamatban a **DFHT tanítási-tanulási stratégiát** alkalmazzuk, mint a Komplex Alaprogram hangsúlyos elemét.

A kötelező tanítási órák 20%-ában a DFHT-t (differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoportban) szükséges alkalmazni (KIP, DFHT).

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT koncepciója, módszerei:

Egyénre szabott differenciálás

- egyedül végzett munka
- rétegmunka
- teljesen egyénre szabott munka
- részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka

- páros munka
- tanuló párok munkája

Csoportban végzett munka

- A kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- **KIP (a tanórák 10%-ában)**

Ezenkívül a tanórák 80%-ában a pedagógus választ módszereket.

III.6.2.6.2.2. Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer, házi feladat
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

III.6.2.6.2.3. Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer
- szituációs játékok

III.6.3. A Komplex Alapprogram sajátosságai

III.6.3.1. A Komplex Alapprogram alprogramjai:

Az **iskolánkban** minden alprogram megjelenik. Az alprogramok arányát az iskola lehetőségeihez folyamatosan igazítjuk.

Az alprogrami tartalmak tanórai illetve délutáni időkeretben jelennek meg a mindenkori tantárgyfelosztásnak megfelelően.

A testmozgásalapú alprogram (TA)

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni, sajátélmény-szerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

- **testnevelés óra**
- **mozgásos tanulás osztálytermi környezetben**
- **szabadidős mozgástevékenységek**

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló **minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel** vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.

Az **aktív, kreatív, felelősségteljes** magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.

Cél még az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.

Az alprogram tartalma:

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató **módszerek és keresztntantervi tartalmak** implementációjának támogatása **testnevelés órai környezetben**, a differenciálásra építve.

Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő **integrálása osztálytermi környezetben.**

Önkéntességre és befogadásra épülő **informális és nonformális tanulás testmozgás-alapú támogatása iskolai környezetben.**

Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az **Életgyakorlat-alapú alprogram** egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul **az egyén és természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának** tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat koncepció egyrészt figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Minden egységen belül **alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl.**

Az alprogram célja, hogy az **életben hasznosítható ismereteket**, tapasztalatokat szerezzen a gyermek, amely sikeres **életvezetési kompetenciákkal** vértel fel.

Cél továbbá, hogy **megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.**

Célunk még az **életformák** sokszínűségének tisztelete, a **családi közösségek** megbecsülése, **az egészséges énkép** kialakítása.

A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így **az életgyakorlat témái komplexek** és minden szinten - a rendszerszemléletnek megfelelően - kidolgozásra kerülnek.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés
- környezettudatosság (fenntarthatóság)
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek)
- életút-támogató pályaorientáció
- család, párválasztás
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés)

A művészetalapú alprogram (MA)

Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó **osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek** terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.

A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.

Az alprogram **célja** művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között tanulásfejlesztés a művészetek révén
- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevő központú gyakorlatokon keresztül
- Pályaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályaorientáció művészetek révén.
- A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló **egyéni sajátosságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására**, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma:

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és keresztntantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.

Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészet-alapú támogatása iskolai környezetben.

A logikaalapú alprogram (LA)

A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan **logikai alapú játékokkal**, (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket a pedagógus fel tud használni mind **az általános képességfejlesztéshez**, mind **a közismereti tantárgyi órákhoz**.

Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek **segítségével a tanítási és a tanulási folyamat** egyaránt **élményszerűvé, motiválóvá** és egyben **fejlesztő hatásúvá** tehető.

Az alprogram célja, a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a **játékra és a játékosságra** építve, hogy **a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak**.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető.

Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.

- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében.
- Játék alapú megközelítések:
- Térszemlélet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- Dienes játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
- Sakk játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések
- Kártyajátékok – lapot kérünk!, logiccards, set, stb.
- Logikai játékok, logisztika
- Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
- Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

A digitális alapú alprogram (DA)

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit keresztntantvi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és **a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését** tekinti feladatának.

Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő, olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek **hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához**, felgyorsítva az **intézmények digitális átállását**, mely lehetővé teszi, hogy **a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon**.

Az alprogram **célja, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár”** habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása a technológia segítségét is igénybe veszi.

Szeretnénk elérni azt is, hogy **a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával**, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulás módszertani repertoárjukat, pályaaorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:

- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás
- IKT alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése

III.6.3.2. Komplex óra

Komplex órák bevezetése – a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórákba építve a tudástartalom (a tananyag kerestantervi része) kb. 30%-át hordozzák. A „Komplex órák” tekintetében a tudástartalmak kerestantervi kapcsolatai mellett a DFHT tanítási-tanulási stratégia, valamint az alprogrami kapcsolódások jelennek meg. Ez utóbbi órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek fejlesztése is megvalósítható.

Tartalmi fejlesztési pontok:

- legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne
- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez, és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához
- minden alprogram (törekedve arra, hogy) egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg (össz. komplex óraszám)

III.6.3.3. Ráhangolódás

A ráhangolódás biztosítja, hogy **a tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben.** A Komplex Alapprogram **heti 1-3 alkalommal** javasolja **15-25 perces** foglalkozás keretén belül. A tanulási környezetet célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikáció feltételeit.

A foglalkozás felépítése ajánlottan a következő:

- Üdvözlés
- Beszélgetés
- Közös tevékenység/játék
- Zárás

A Ráhangolódás megvalósítását javasoljuk a nap elején, javasolt időtartama 15-25 perc, helye a nap kezdésekor vagy osztályfőnöki óra keretében vagy a délutáni foglalkozások elején.

Témái megválasztásában segít a Tanítói kézikönyv.

III.6.3.4. „Te órád”

„Te órád” - a diák érdeklődéséhez, igényéhez, saját választásához igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

III.6.3.5. Házi feladat

A Te órán és az alprogrami foglalkozásokon sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulóknak.

III.6.3.6. Értékelés

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik.

Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli ráhangolódáson, az alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alapprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

1. a helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelés
2. a minősítő (szummatív) értékelés
3. a fejlesztő (formatív) értékelés.

A **helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelés** eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelés javasolt **a tanév elején**, és ajánlott **a tanév közben** is, hiszen fontos felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A **tanév végi** diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A **minősítő (szummatív) értékelés** egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot.

A **Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek**. Nem a minősítés a célja, hanem a **tanulás támogatása**. A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segített a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus **a gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe**. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen

- **az önértékelés**
- **a társak értékelése.**

Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges.

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

III.6.4. A pedagógusok helyi intézményi feladatainak áttekintése, illesztése a Komplex Alapprogramhoz

A pedagógusok feladata kiegészül a DFHT órák megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.

A választott alprogramokhoz kapcsolódó foglalkozások megszervezése, megtartása, foglalkozás illusztrációk készítése.

Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozás illusztrációk, tapasztalatok megosztása a kollégákkal.

Programhoz kapcsolódó további oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.

Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

III.6.5. A szülők és a tanulók tájékoztatása

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról, az iskola életéről az iskola intézményvezetője, és az osztályfőnökök tájékoztatják szóban és írásbeli tájékoztató füzet segítségével.

III.6.6. Az iskolában folyó munka időkerete

A Komplex Alapprogram a tanulók kötelező óraszámának meghatározása tekintetében nem tér el a köznevelési törvényben szabályozottaktól.

A napirendet és a hetirendet az **ÚTMUTATÓ a Komplex Alapprogram intézményi bevezetéséhez** (Szerkesztette: Révész László, Mizera Tamás, Szerzők: Révész László, Légrádiné Kőházi Tímea, K. Nagy Emese, Szűcsné Hütter Eszter, Csontosné Bodnár Gyöngyi, Szabó Zsuzsanna, Lipkovics Péter, Mizera Tamás, Daróczi Gabriella, Kovács Enikő, Székelyné Magyary Nóra, Ládiné Szabó Tünde, Sándor József; kiadta. a Líceum Kiadó Eger, 2018) kiadványban javasoltak segítségével alakítjuk ki, figyelembe véve iskolánk lehetőségeit, szokásait, hagyományait.

III.6.6.1. A kötelező és szabadon tervezhető órakeret (a nagyobb részben délelőtti szervezett foglalkozások)

- 80%-át a Komplex Alapprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát tekintve nem szabályozza. A tanítási órák 20%-ában történik a Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a DFHT tanítási-tanulási stratégiának az alkalmazása (KIP, differenciált egyéni munka, a rétegmunka, a pármunka, a kooperatív módszerek, a csoportmunka, a drámajáték és a projektmunka).
- része a „Komplex órák”, a kereszttantervi tartalmak kb. 30%-ának feldolgozása történik ilyen módon.
- során az alprogrami elemek és a „Te órád” is megjelenhetnek.

III.6.6.2. Az egyéb foglalkozások (nagyobb részben délután szervezett foglalkozások) keretében

- Komplex Alapprogram által innovált alprogrami foglalkozások;
- „Te órád”.

III.6.7. Jelölések az osztálynaplókban

A digitálisnaplóban az alábbi jelölések szolgálnak a program megvalósításának jelölésére:

DFHT –DFHT –val megvalósított tanóra
TA – testnevelés alapú alprogram
ÉA – életgyakorlat alapú alprogram
DA – digitális alapú alprogram
MA – művészetalapú alprogram
LA – logikaalapú alprogram
TÓ – „Te órád”
RÁ – ráhangolódás

III.7. Boldog Iskola program

III.7.1 Boldogságprogram a Móricz Zsigmond Általános Iskola és Gimnázium Tiszabögi Tagiskolájában

A Móricz Zsigmond Általános Iskola és Gimnázium Tiszabögi Tagiskolájában bevezetésre kerül a Jobb Veled a Világ Boldogságóra program.

Tagiskolánk eredményesen pályázott a „**Boldog Iskola**” címre a Jobb Veled a Világ Alapítvány által működtetett Boldogság Intézet nyílt pályázatán.

A program kiemelt küldetése, hogy adjon ötleteket és módszertani segítséget a boldogságra való képesség fejlesztéséhez. A Boldogságórák csökkentik a tanuló szorongását, miközben erősíti önbizalmukat. Így nemcsak kiegyensúlyozottabbá válnak a tanulók, de az iskolában is jobban teljesítenek.

A pályázat egyik feltétele, hogy az iskola legalább egy tanulócsoport bevonásával igazoltan tartson legalább egy Boldogságórát, és a program fenntartását a következő időszakra/tanévre is vállalja. Iskolánk egy csoporttal csatlakozott a programhoz.

A sikeres pályázat másik feltétele a Boldogság-program / Boldog Iskola program megjelenítése az iskola pedagógiai programjában. Pedagógiai végcéljaink, morális és funkcionális alapelveink, nevelési céljaink, a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink hasonlóak a boldogságprogramban megfogalmazott célokkal: „*A Boldogságórák célja nem az, hogy problémamentes életmodellt állítson a fiatalok elé, hanem, hogy vezérfonalat adjon az iskolásoknak, hogy könnyebben nézzenek szembe a kihívásokkal, képesek legyenek megbirkózni a problémákkal, valamint a testi-lelki egészségmegtartás tényezőinek tanulmányozására adjon lehetőséget.*” (**Boldogságprogram**).

III.7.1.1 A program céljai

- **Tolerancia:** egymás elfogadása, a közösségi lét, szolidaritás.
- Az **önismereten alapuló öntudat**, amely egyben a másik ember tisztelete is.
- A nyitottság, a kíváncsiság, a játék és az öröm jogának biztosítása, a **szeretet**.
- A **problémamegoldás képességének** a kifejtése, mert tanulni csak az élethelyzetből adódó problémák megoldásával lehet. E nélkül nem tud kifejlődni a jellem, a személyiség.
- Az egymás iránti **segítőkészség, tisztelet, együttérzés** élményével gazdagodás a mindennapi gyakorlatban.

- A **vitakultúra** elemeinek (bírálat, önbírálat, ok-okozati összefüggések, a mások véleményére való odafigyelés, a nyelvi megformálás) folyamatos alkalmazása.
- Minél szélesebb körű **önkifejezési lehetőségek** biztosítása.
- A **saját lehetőségek** értékes erőforrásként való megélése.
- Az **alapvető erkölcsi értékek** megismerése, felismerése, tudatosítása és meggyőződésé alakítása.
- A környezet egészére, önmagunkra irányuló **helyes, pozitív irányú** cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.
- Az **identitásélmény** kialakítása, illetve a mind jobb önismeret következtében az önépítés iránti igény felkeltése, fejlesztése.
- **Kitartás, céltudatosság és elkötelezettség** a célok megvalósításában.

A Boldogságóra program 10 egymásra épülő témából áll, amelyek fokról fokra ismertetik meg a boldogság különböző összetevőit, feltételeit.

III.7.1.2 Témakörök

1. Boldogságfokozó hála
2. Optimizmus gyakorlása
3. Kapcsolatok ápolása
4. Boldogító jócselekedetek
5. Célok kitűzése és elérése
6. Megküzdési stratégiák
7. Apró örömek élvezete
8. Megbocsátás
9. Testmozgás
10. Fenntartható boldogság

A csoport havonta legalább egy boldogságórát tart, ahol feldolgozza az adott témát. Ha lehetőség van rá, a téma anyagát folyamatosan, több órán keresztül javasolt feldolgozni. A témák feldolgozásánál az iskolára jellemző tanulásszervezési eljárásokat alkalmazzuk, szem előtt tartva az adaptív oktatás ismérveit. Az iskolai munkatervben feltüntetjük a Boldog Iskola program felelőseit, a program és az ezzel kapcsolatos munkaközösség munkatervében is megjelenik.

III.7.2 Boldogságprogram Móricz Zsigmond Általános Iskola és Gimnázium Eltérő Tantervű Tagiskolájában

Mi, a Tiszaékcskei Móricz Zsigmond Általános Iskola, Gimnázium, Kollégium és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Eltérő Tantervű Tagiskolájának pedagógusai úgy gondoltuk, hogy Pedagógiai Programunkba illeszkedik a Boldog Iskola pályázaton való részvétel, ezért a 2020/2021-es tanévre pályázunk a Boldog Iskola cím elnyerésére.

A nyílt pályázatot a Jobb Veled a Világ Alapítvány hirdette meg a magyarországi és a határon túli nevelési-oktatási intézmények számára. A pályázattal az intézmények elnyerhetik a Boldog Óvoda vagy a Boldog Iskola címet.

III.7.2.1 A Boldog Iskola pályázat feltételei

A sikeres pályázat egyik feltétele a Boldogságóra program megjelenése Tagiskolánk Pedagógiai Programjában és a 2020/2021-es tanév munkatervében.

A pályázat másik feltétele, hogy Tagiskolánk vállalja, hogy havonta legalább egy csoportnak tart Boldogságórát, melyet dokumentál a www.boldogsagora.hu/faliujsg weboldalon. A 2020/2021-es tanévben mind a négy évfolyamunk csatlakozik a Boldogságórákhoz.

III.7.2.2. A Boldogságóra program

A Jobb Veled a Világ Alapítvány Boldogságóra programja egy élménypedagógiai módszer, mely a pozitív pszichológia eredményeiből építkezik. A program segítségével fejlődnek a gyermekek szociális – és személyes kompetenciái. A Boldogságórák hatására a pedagógusok és a gyermekek testi – és szellemi jólléte fokozódik.

„A Boldogságórák célja nem az, hogy problémamentes életmodellt állítson a fiatalok elé, hanem, hogy vezérfonalat adjon az iskolásoknak, hogy könnyebben nézzenek szembe a kihívásokkal, képesek legyenek megbirkózni a problémákkal, valamint a testi-lelki egészségmegtartás tényezőinek tanulmányozására adjon lehetőséget.” (Boldogságóra)

A Boldogságprogram céljai összhangban vannak az Eltérő Tantervű Tagiskola céljaival. Legfőbb célunk, a tanulásban akadályozott, az enyhe értelmi fogyatékos és a középsúlyos értelmi fogyatékos tanulóink személyiségfejlesztése, az ép vivőfunkcióik erősítése. Tanulóinkat képességeikhez mértén a minél önállóbb életvitelre neveljük és készítjük fel, miközben igyekszünk az egyéni képességeik fejlődésének maximumát elérni.

Tanulóinkat toleranciára és önel fogadásra neveljük. Ehhez, elengedhetetlen a tanulóink önismeretének, problémamegoldó képességének és a vitakészségének fejlesztése. A saját mintánkon keresztül alapvető erkölcsi értékeket, normákat közvetítünk a tanulóink felé.

A Boldogságórák segítségével biztosítjuk a tanulók széleskörű önkifejezését és a pozitív életszemlélet kialakítását. Továbbá, tanulóinkban kialakítjuk azt az igényt és szükségletet, ami a harmonikus életet értékének fontosságára és fenntartására törekszik.

III.7.2.3. A Boldogságórák

A Boldogságórák 10 téma köré épülnek:

- A hála gyakorlása
- Az optimizmus gyakorlása
- Társas kapcsolatok ápolása
- Boldogító jócselekedetek
- Célok kitűzése és elérése
- Megküzdési stratégiák
- Apró örömelek élvezete
- A megbocsátás gyakorlása
- Testmozgás

– Fenntartható boldogság

Ezek a témák egymásra épülve, fokozatosan ismertetik meg a gyermekekkel a boldogság összetevőit és feltételeit.

A Boldogságóra programban résztvevő évfolyamok havonta minimum egy Boldogságórán vesznek részt, melyen feldolgozzák az adott témát. A legjobb az, ha egy témával több órán keresztül foglalkoznak az évfolyamok.

Az egyes témák feldolgozása közben az Eltérő Tantervű Tagiskolában használt tanulásszervezési és módszertani eljárásokat alkalmazzuk.

A Boldogságóra program felelőseit és a programmal kapcsolatos értekezleteket a 2020/2021-es tanévtől kezdődően a tagiskola munkatervében tüntetjük fel.

III.8. Kutyával asszisztált tanóra az alsó tagozaton:

Minden évfolyamon (az 1-4. évfolyamokon) alkalmazható. A pedagógus a terápiás kutya és a kutyavezető jelenlétében tartja tanóráját. Fejleszti a figyelmet, fegyelmet, együttműködést, közösségi munkát, türelmet.

A kutyával asszisztált foglalkozások során :

- **a gyerekek önbizalma, komfortérzete jelentősen megnő,**
- **a magatartási problémák csökkennek,**
- **a passzív gyermekek motiválhatóbbak,**
- **könnyebben elérhető a sikerélmény,**
- **az osztály egyre inkább közösséggé válik,**
- **kialakul a gyerekekben a felelősségérzet,**
- **erősödik a felelősségtudat,**
- **javul az általános kedélyállapot.**

A gyerekek a kutyával és a társakkal végzett játékos feladatok közben átélhetik a **közös munka örömét**. Megtanulnak közösen, egymás érdekeit szem előtt tartva játszani, illetve **sportszerűen** versengeni. A kutya, mint motivációs bázis megkönnyítheti ezeket a helyzeteket. Tapasztalatok azt mutatják, hogy ezeken a foglalkozásokon olyan társal is hajlandók együttműködni, akit hétköznapi feladathelyzetben önként sosem választanának. Ezzel megtanulják kezelni ezeket a helyzeteket, és alkalmat teremtenek arra, hogy **egymást jobban megismerjék**. A kutya és a játék közösen komoly **segítséget jelenthet az integráció során is**.

A foglalkozásokon alapvető követelmény a **tolerancia**, társainkra és a velünk dolgozó kutyára való **odafigyelés**. A kutyával való **együttműködés** az **önfegyelmet** is erősíti.

A **beszédkészség-fejlesztést** is kiválóan lehet segíteni a terápiás kutya bevonásával, ugyanis a gyerekek szívesebben és kötetlenebbül beszélnek egy kutyához, mint egy felnőtt emberhez, ráadásul a kutya bizonyos pedagógiai szempontból sokkal jobb "*hallgatóság*", mint egy tanár vagy egy másik gyerek, mert előítélet, érzelmi megnyilvánulás és kritika nélkül reagál a selypítő, dadogó, nem megfelelően artikuláló vagy nehezen olvasó gyerekekre is. A mutista

gyermekre leggyakrabban kifejezetten pozitív hatást gyakorol a kutya jelenléte, megérinthetősége, a vele való együtt-tanulás.

A feladatok sokszínűsége csak a foglalkozást vezetőkre kreativitásán múlik. Kutyaival asszisztált tanórai foglalkozás, tanóra rész bármelyik tantárgyhoz kapcsolódva megjelenhet.

Célkitűzéseink az állatasszisztált órák megvalósításával:

- ismeretek bővítése
- a stressz enyhítése
- társra találás
- empátiás készségek fejlesztése
- természet iránti vonzalom
- alkalmazkodás.

III.9. Honvéd Kadét Programmal a hazaszeretetre nevelésért

Gimnáziumunk **2020. szeptember 2-án** együttműködési megállapodást kötött a **MH 2. vitéz Vattay Antal Területvédelmi Ezreddel** a Honvéd Kadét Program (HKP) kapcsán.

A Honvéd Kadét Program középiskolában folyó, a hazafias és általános honvédelmi nevelés tartalmi elemeit kiegészítő rendszer, melyben a tanórai és szabadidős elemek egymásra épülve, egymást erősítve fejtik ki hatásukat, és teljesítik a nevelési és felkészítési célokat.

A tanórákon a tanulók megismerhetik és elsajátíthatják Magyarország biztonság- és szövetségi politikájának jellemzőit, a honvédelemmel összefüggő szabályokat, a Magyar Honvédség felépítését, technikai eszközeinek jellemzőit és feladatrendszerét, a katonai értékek és hagyományok alapjait. Ezen ismeretekkel kialakul és folyamatosan erősödik a haza és a honvédelem iránti elkötelezettségük. Ezen felül sok olyan, a mindennapi életben is alkalmazható ismereteket szerezhetnek, mint a terepen történő tájékozódás, a túlélés és menedékhelyezés, az újrakezlesztés és az elsősegélynyújtás alapjai.

A tanórai elfoglaltságot szabadidős programok egészítik ki, amelyeken egyrészt az elsajátított ismereteket a honvéd kadétek a gyakorlatban is kipróbálhatják, másrészt részt vehetnek pl. laktanya-látogatáson, hagyományörző programokon, gyalogtúrán és múzeumlátogatáson; megismerhetik a honvédelemhez kötődő sportokat, pl. a sportlövészetet vagy a küzdősportokat; részt vehetnek akadályversenyen, paintball vagy airsoft bajnokságokon vagy akár a túlélő táborban is kipróbálhatják.

Gimnáziumunk a Honvéd Kadét Program három színtere közül a honvéd kadét közismereti képzésben vesz részt, azaz diákjaink választható érettségi tantárgyként honvédelmi alapismeretek tantárgyat tanulhatnak heti 1-1-2-2 órában, amelyen megismerkedhetnek azzal, hogy állampolgárként milyen honvédelmi feladataik vannak és azzal is, hogy mit tesz a Magyar Honvédség a haza védelméért.

Mindezek mellett számos, a mindennapi életben is használható tudásra is szert tehetnek, ilyen például az elsősegélynyújtás, a terepen való tájékozódás, a táborozási ismeretek vagy akár az önvédelem.

A tanórai elfoglaltságot szabadidős programok egészítik ki. Ezeken egyrészt az elméletben tanultakat gyakorolhatják diákjaink, másrészt számos olyan programon vehetnek részt (pl. sportlövészet, küzdősportok, hagyományőrzés).

III.10. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnökök feladatai

III.10.1. A pedagógusok alapvető feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. ***A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.***

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

III.10.2. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg minden tanévben, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákönkormányzati képviselőivel, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése az általános iskolában, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályában.
- A közösségi szolgálattal kapcsolatos feladatok ellátása.

III.11. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

1. A tanulók érdekeinek képviseletére az iskolában diákönkormányzat működik.
2. A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.
3. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
4. A diákönkormányzat a tanulói érdekképviseleten túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:
 - a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.),
 - tanulói ügyelet, iskolai felelősi rendszer,
 - sportélet,
 - túrák, kirándulások szervezése,
 - kulturális, szabadidős programok szervezése,
 - a tanulók tájékoztatása (iskolaújság, iskolarádió, iskolai honlap).
5. Ezekben a kérdésekben
 - az osztályközösség véleményét **az osztály éves munkatervének** összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük,
 - a diákönkormányzat iskolai vezetőségének véleményét az **iskolaéves munkatervének összeállítása előtt** az igazgatónak ki kell kérnie.

6. Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.
7. A hatályos jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:
 - az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
 - a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
 - az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
 - a házirend elfogadása előtt.
8. A diákönkormányzatot az iskola igazgatóságával, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzatot segítő pedagógus képviseli.

III.12. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

III.12.1. A tanulmányok alatti vizsgák típusa és tervezett ideje az általános iskolában és az alapfokú művészeti iskolában

Vizsgák típusa	A vizsga tervezett ideje
osztályozóvizsga	A tanév során bármikor
javítóvizsga	Augusztus 15-től augusztus 31-ig az igazgató által meghatározott időpontban
pótló vizsga	Az elmaradt vizsgát követő két héten belül
különbözeti vizsga	A kérelem benyújtását követő három hónapon belül
alapfokú művészeti vizsga és záróvizsga	Június első hete

A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulóval, kiskorú tanuló esetében szüleivel

- osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal,
- javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.

Osztályozó vizsgát kell tenni annak a tanulónak, aki

- felmentést kapott a tanórákon való részvétel alól (pl.: egyéni munkarend),
- az iskola engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgy követelményeinek az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- a tanítási évben hiányzása miatt érdemjeggyel nem minősíthető,
- másik intézményből érkezett tanuló, aki ott nem tanulta az adott tantárgyat
- osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Osztályozó vizsgát egy adott tantárgy egy adott évfolyamának követelményeiből tesz a tanuló, és azt az adott tanévben kell megszervezni.

Az osztályozó vizsga követelménye a helyi tantervben szereplő, az adott tanévre, adott tanulócsoportra vonatkozó tananyag.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.

Különbözeti vizsgát iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az intézmény. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az intézmény a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

Az osztályozó, a különbözeti és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében (a kerettantervben) szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai

munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg.

III.12.2. A tanulmányok alatti vizsgák típusa és tervezett ideje a gimnáziumban

III.12.2.1. A tanulmányok alatti vizsgák típusa és tervezett ideje a gimnáziumban

Vizsgák típusa	A vizsga tervezett ideje
osztályozóvizsga	A tanév során bármikor
javítóvizsga	Augusztus 15-től augusztus 31-ig az igazgató által meghatározott időpontban
pótló vizsga	Külön igazgató engedéllyel, de legkésőbb augusztus 31-ig
különbözeti vizsga	A kérelem benyújtását követő három hónapon belül
alapfokú művészeti vizsga és záróvizsga	Június első hete
belső vizsgák (évfolyamvizsga, kisérettségi, próbaérettségi)	Külön beosztás szerint

A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulóval, kiskorú tanuló esetében szüleivel

- osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal,
- javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.

Osztályozó vizsgát kell tenni annak a tanulónak, aki

- felmentést kapott a tanórákon való részvétel alól (pl.: egyéni munkarend),
- az iskola engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgy követelményeinek az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- a tanítási évben hiányzása miatt érdemjeggyel nem minősíthető,
- másik intézményből érkezett tanuló, aki ott nem tanulta az adott tantárgyat
- osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Osztályozó vizsgát egy adott tantárgy egy adott évfolyamának követelményeiből tesz a tanuló, és azt az adott tanévben kell megszervezni.

Az osztályozó vizsga követelménye a helyi tantervben szereplő, az adott tanévre, adott tanulócsoportra vonatkozó tananyag.

A félévi osztályozó vizsgán szerzett osztályzat (vizsgajegy) tájékoztató jellegű.

Ha a tanuló félévkor vizsgázott és az érdemjegye nem elégtelen, az év végi osztályozó vizsgán a második félév anyagából kell vizsgáznia. Ebben az esetben – ha az érdemjegye nem elégtelen – az év végi jegye a két osztályozó vizsga átlaga. Amennyiben a 2. félév anyagából írt osztályozó vizsga elégtelen, úgy az év végi érdemjegye is elégtelen és javító vizsgát kell tennie.

A tanulónak év végén az egész tanév anyagából kell vizsgáznia, ha a félévi vizsgajegye elégtelen volt, illetve ha félévkor nem kívánt vizsgáznia.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató engedélyezheti, hogy a vizsgázó a pótló vizsgát az adott vizsganapon tegye le, ha ennek a feltételei megteremthetők.

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott. Vagy az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül távozik.

Különbözeti vizsgát iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az intézmény. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az intézmény a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

Az osztályozó, a különbözeti és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében (a kerettantervben) szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg.

III.12.2.2. A belső vizsgák

Évfolyamvizsgát és kísérettségít tesz minden tanuló az adott évfolyamon, előre meghatározott tantárgyakból az érvényes Pedagógiai Program szerint. Ezek a vizsgák hasznos információval látják el a tanulókat, a szülőket, az iskola pedagógusait és vezetőségét az iskolai munka hatékonyságát illetően.

Az évfolyamvizsga és a kísérettségi az egyéni tanrend szerint tanulók, a vendégtanulók és a követelményeket felmentés alapján osztályozóvizsgával teljesítő tanulók kivételével, az évfolyamon tanuló minden diák számára kötelező. Az évismétlő tanulónak is kell tennie az évfolyamvizsgát akkor is, ha az előző évben azokat már sikeresen teljesítette.

Az iskola **próbaérettségiket** szervez tanulói számára a tanulmányaik során. Ezen vizsgák célja elsősorban az érettségi vizsgahelyzetre való felkészülés, a vizsgarutin kialakítása. Ezek a vizsgák lehetőséget nyújtanak a diákoknak, hogy egy, az iskolai mérő rendszeren kívüli mérőeszközzön próbálhassák ki tudásukat. Ezek a vizsgák hasznos információval látják el továbbá a tanulókat, a szülőket, az iskola pedagógusait és vezetőségét az iskolai munka hatékonyságát illetően. A próbaérettségiket az érvényes Pedagógiai Program szerint szervezi az intézmény.

Az évfolyamvizsgák, a kísérettségik és a próbaérettségik célja:

- A tanulók hatékonyabb felkészítése az érettségi vizsgákra, vizsgahelyzetre.
- Az írásbeli és a szóbeli vizsgakészségek fejlesztése.
- A megszerzett tárgyi tudás rendszerezése, elmélyítése.
- Az egységes követelmények és egységes értékelés érvényesítése.
- A vizsgarutin kialakítása.

Az évfolyamvizsgák, a kisérettségik és a próbaérettségik követelményeit az iskola helyi tantervében szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve a szaktanárok állapítják meg. A vizsgák tantárgyi tételsorait (témaköreit) a szakmai munkaközösségek készítik el. Évfolyamvizsgán maximum 8, kisérettségien maximum 15, próbaérettségien maximum 20 tétel/témakör adható meg.

Az évfolyamvizsgák, a kisérettségik és a próbaérettségik értékelése

A belső vizsgák százalékos értékelése a tantárgyankénti vizsgaleírásoknál szerepel – amennyiben az eltér a középszintű érettségi százalékos határaitól.

A megállapított érdemjegyek súlyozása:

- az évfolyamvizsgán szerzett érdemjegy: 300%
(ha van írás- és szóbeli is, akkor 150%-150%)
- a kisérettségien szerzett érdemjegy: 400%
(ha van írás- és szóbeli is, akkor 200%-200%)
- a próbaérettségien szerzett érdemjegy: 400%
(ha van írás- és szóbeli is, akkor 200%-200%)

A szóbeli vizsgák általános szabálya:

- A vizsgák anyagát előre megadott témakörök/tételek alkotják.
- A vizsga legalább kéttagú bizottság előtt zajlik.
- A kérdező tanár a vizsgázókat tanító tanár.
- Az érdemjegyre a vizsgabizottság minden tagja javaslatot tesz, a végső jegyet együttesen alakítják ki.
- A tételeket a munkaközösségek minden tanév szeptember 30. napjáig nyilvánosságra hozzák.

A vizsgák részletes leírását a **Belső vizsgák szabályzata** elnevezésű melléklet tartalmazza.

Az évfolyamvizsgák, a kisérettségik és a próbaérettségik vizsgarészei:

	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
belügyirendészeti ismeretek	szóbeli	szóbeli	kisérettségi	próbaérettségi
biológia	írásbeli	szóbeli	szóbeli	X
digitális kultúra	gyakorlati	gyakorlati	kisérettségi	próbaérettségi
első (élő) idegen nyelv	A – írásbeli, szóbeli B – szóbeli	írásbeli, szóbeli	kisérettségi/ A – osztályozó vizsga	próbaérettségi (aki érettségizik)
éneke-zene	nincs vizsga	nincs vizsga	X	X
fakultációk	X	X	kisérettségi	próbaérettségi
fizika	nincs vizsga	nincs vizsga	nincs vizsga	X
földrajz	szóbeli	írásbeli	X	X
honvédelmi alapismeretek	szóbeli	szóbeli	kisérettségi	próbaérettségi
kémia	írásbeli	írásbeli	X	X
magyar nyelv és irodalom	írásbeli	írásbeli	kisérettségi	próbaérettségi
második (élő) idegen nyelv	A – szóbeli B – nincs vizsga	szóbeli	írásbeli, szóbeli/ A – osztályozó vizsga	A – próbaérettségi (aki érettségizik) B – nincs vizsga
matematika	írásbeli	írásbeli	kisérettségi	próbaérettségi

mozgókép-kultúra és médiaismeret				
önvédelem	gyakorlati	gyakorlati	gyakorlati	gyakorlati
természettudomány	X	X	nincs vizsga	nincs vizsga
testnevelés	NETFIT	NETFIT	NETFIT	NETFIT
történelem	írásbeli	írásbeli	kisérettségi	próbaérettségi
vizuális kultúra	nincs vizsga	írásbeli	X	X

A belső vizsgákra a munkatervben meghatározott vizsganapokon kerül sor azzal a kiegészítéssel, hogy az írásbeli/gyakorlati vizsgákat meg lehet szervezni tanórak keretében is.

III.12.3. A tanulmányok alatti vizsgák vizsgarészei:

A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Első élő idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Etika / Hit és erkölcesztan		SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Technika és tervezés			GYAKORLATI
Digitális kultúra			
Testnevelés			GYAKORLATI
FELSŐ TAGOZAT ÉS GIMNÁZIUM (tantárgyak pontos megnevezése)			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Első élő idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Etika/Hit és erkölcesztan	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Történelem	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Állampolgári ismeretek	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Természettudomány	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	

Kémia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Biológia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
Hon- és népismeret		SZÓBELI	
Dráma és színház		SZÓBELI	
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Digitális kultúra		SZÓBELI	GYAKORLATI
Technika és tervezés			GYAKORLATI
Testnevelés			GYAKORLATI

III.13. A felvétel és átvétel helyi szabályai, az átvételre vonatkozó rendelkezések

A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt. A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre.

A közép fokú iskolába jelentkező tanulók felvételi rangsorának elkészítése a 8. évfolyam első félévének tanulmányi eredménye alapján történik. A gimnáziumba jelentkezőknél a készségtárgyak nélkül számoljuk a tanulmányi átlagot. A köznevelési törvény 56. § (1) bekezdésében meghatározott tanulók esetén a rangsorhoz az értékelés alól felmentett tantárgy nélkül történik az átlagszámítás, azaz az érdemjeggyel értékelt tantárgyakból számítjuk a tanulmányi átlagot (a gimnáziumra meghatározott módon).
Többcélú közoktatási intézményünk keretében az általános iskolai tanulmányaikat befejező tanulóink továbblépése:

A 8. évfolyam első félévének tanulmányi eredménye alapján történik.

III.13.1. Általános iskolánk a kötelező beiskolázási körzetéből – melyet az iskola fenntartója határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt (lakcímkártya),
- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát,
- szükség esetén a szakértői bizottság véleményét,
- a szülő (gondviselő) személyazonosító igazolványát,
- a szülő (gondviselő) lakcímét igazoló hatósági igazolványát.

III.13.2. Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó általános iskolás tanulók átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom

érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

Ha az átvételt kérő körzeten kívüli tanuló előző tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minőségű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri a tagintézmény-vezetők és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.

A második- tizenkettedik évfolyamba történő átvételnél be kell mutatni:

- a tanuló személyazonosítására alkalmas, a tanuló nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt,
- a szülő személyi igazolványát,
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt,
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

III.13.3. A második-nyolcadik, ill. tizedik – tizenkettedik évfolyamba jelentkező tanulóknak az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie idegen nyelvből és azokból a tárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Amennyiben a tanuló valamely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

A kilencedik évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a tanuló születési anyakönyvi kivonatát vagy személyi igazolványát,
- a tanuló általános iskolai bizonyítványát,
- TAJ-kártyáját,
- oktatási azonosítóját,
- lakcímkártyáját.

III.13.4. Eltérő tantervű tagintézmény (sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása):

- Az eltérő tantervű tagintézménybe csak a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság javaslata alapján kerülhetnek a tanulók.
Az áthelyezett tanulók az alsó tagozaton évente, a felső tagozaton kétfévente kontrollvizsgálaton vesznek részt, melyen megvizsgálják visszahelyezésük lehetőségét.
A kontrollvizsgálatot az iskola köteles kérni.

III.14. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

III.14.1. Az iskola közösségeinek együttműködése

- Az igazgatóság és a nevelőtestület kapcsolattartása
A kapcsolattartás fórumai:
 - az igazgatótanács ülései,
 - különböző értekezletek,

- munkamegbeszélések.

Ezen fórumok időpontját az iskolai munkaterv határozza meg.

Az igazgatóság az időszerű feladatokról a tanári szobákban elhelyezett hirdetőtáblán, valamint írásbeli tájékoztatókon keresztül is értesíti a nevelőket.

- A nevelők és a diákönkormányzat kapcsolattartása
 - Az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az időszerű feladatokról az igazgató vagy a tagintézmény-vezető az iskolai diákönkormányzat vezetőségi ülésén és a diákközségi ülésen rendszeresen (évente legalább egy alkalommal) ad tájékoztatót. Az osztályfőnökök az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a tanulókat.
 - A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban választott képviselők, tisztségviselők útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével, az iskolaszékkal.
- A nevelők és a tanulók kapcsolattartása
 - A tanulót egyéni haladásáról a szaktanároknak folyamatosan szóban és írásban tájékoztatniuk kell.
 - Közös rendezvények (szalagavató, ballagás, kirándulások szülői szervezetek rendezvényei, hangversenyek, művészeti bemutatók stb.)
- A nevelők és a szülők kapcsolattartása

A szülőket az alábbi módon tájékoztatjuk az iskolai élet egészéről, az iskolai munkatervről és az időszerű feladatokról:

Igazgató

- a szülői szervezet tanév eleji választmányi ülésén,
- a helyi sajtóban, az iskolai honlapon elhelyezett közleményeken keresztül.

Osztályfőnök

- az osztály szülői értekezletén,
- levélben,
- értesítőben (ellenőrzőben),
- elektronikus naplóban.

A tanulók egyéni haladásával kapcsolatos tájékoztatásra az alábbi fórumok szolgálnak: szóban

- családlátogatások,
- szülői értekezletek,
- fogadóórák,
- nyílt napok,
- a tanulók munkájának értékelésére összehívott megbeszélés

írásban

- az értesítőben (ellenőrzőben), elektronikus ellenőrző könyvben, valamint az első évfolyamon a félévi és a tanév végi, második évfolyamon a félévi értékelő lapokon.

A szülői értekezletek és fogadóórák idejét az iskolai munkaterv tartalmazza.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban, egyénileg vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

III.14.2. Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolattartása

Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az iskola igazgatósága munkakapcsolatban áll a következő intézményekkel:

Kecskeméti Tankerületi Központ
6000 Kecskemét, Homokszem utca 3-5.

OKTATÁSI HIVATAL
Szegedi Pedagógiai Oktatási Központ
6724 Szeged, Kossuth Lajos sugárút. 52.

Tiszakécske Város Önkormányzata
Tiszakécske, Kőrösi utca 2.

Tiszakécske Város Önkormányzata Városgondnokság
Tiszakécske, Fő út 32.

Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal
Kecskemét, Deák Ferenc tér 3.

Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Tiszakécskei Járási Hivatal
Tiszakécske, Szent Imre tér 1.

Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Tiszakécskei Járási Hivatal Járási Gyámhivatala
Tiszakécske, Szent Imre tér 1.

Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Tiszakécskei Járási Hivatal Szabálysértési Hatóság
Tiszakécske, Szent Imre tér 1.

Oktatási Hivatal
Közoktatási Információs Iroda
Győr

Oktatási Hivatal
Budapest, Szalay utca 10-14.

Bács-Kiskun Megye Közneveléséért Közalapítvány
Kecskemét, Deák Ferenc tér 3.

Bács-Kiskun Megyei Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság
Kecskemét, Katona József tér 8.

ANDRITZ KFT.
Tiszakécske, Dózsa telep 69.

Városi Óvodák és Bölcsőde
Tiszakécske, Béke utca 155.

Szentháromság Római Katolikus Plébánia

Tiszakécske Kőrösi utca 3.

Református Lelkeszi Hivatal
Tiszakécske, Templom tér 2.

Egyesített Szociális Intézmény és Egészségügyi Központ
Tiszakécske, Szolnoki út 4.

Egyesített Szociális Intézmény és Egészségügyi Központ
Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat
Tiszakécske, Hanusz Béla utca 11.

Egyesített Szociális Intézmény és Egészségügyi Központ
Család és Gyermekjóléti Központ
Tiszakécske, Bajcsy-Zsilinszky utca 3.

Barack Gyógy- és Élményfürdő
Tiszakécske Rózsabarack tér 2.

Iskolai alapítványok:

STUDIUM LOCALE	Móricz Zsigmond Általános Iskola és Gimnázium
FOGD A KEZEM	Móricz Zsigmond Általános Iskola és Gimnázium Eltérő Tantervű Tagiskolája
ZENÉLŐ IFJÚSÁG	Móricz Zsigmond Általános Iskola és Gimnázium Alapfokú Művészeti Iskolája

A kapcsolattartás formái:
személyesen, szóbeli megbeszélésen, elektronikusan vagy postai úton.

III.15. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok **Általános rész**

Oktatási intézményünk tagoltságából következik, hogy a feladatokat az tagintézményeink a tanulók életkori sajátosságai, személyi, tárgyi és technikai lehetőségeik figyelembevételével dolgoztuk ki.

III.15.1. Általános helyzetleírás

Helyzetértékelés (erősségek, gyengeségek, fejlesztésre váró feladatok)

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedék egészséges életmódra nevelésében. Minden tevékenységével szolgálni kell a tanulók testi, lelki és szociális fejlődését. Fontos, hogy az iskolai környezet is biztosítsa az egészséges fejlődést, ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős szerepe van.

Helyzetelemzés, a feltételek értékelése az alábbi területeken:

Egészséges környezet:

- A tantermek állapota minden tagintézményben megfelelő.
- A tantermek berendezése nagyobb részben megfelelő, a bútorzat pótlása, javítása folyamatosan történik.
- Kert-udvar: tágas, kikapcsolódásra alkalmas, nem balesetveszélyes.
- Tornaterem áll rendelkezésre a gimnázium, az általános iskola alsó és felső tagintézményén. Hiányzik a tiszabögi tagintézményben, ahol tornaszoba van. A városban lehetőség van az úszásoktatásra. A vállalkozásban működő uszodában az önkormányzat biztosít lehetőséget az úszásra a tanulóknak. Az eltérő tantervű tagoztat tanuló a városi tornateremben és a termálfürdőben tartják testnevelés óráikat.
- Minden tagintézménynek lehetősége van játszóudvar, illetve sportpálya használatára, melyeknek állapota, felszereltsége megfelelő, kihasználtsága maximális.

Személyi feltételek:

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök száma: 5 fő.

A pedagógusainknak sajnos nincs mentálhigiénés végzettsége.

Kapcsolatok:

Az iskolaorvos, a védőnő és a pedagógusok kapcsolata folyamatos. Évi rendszeres orvosi vizsgálatokat tartanak a tanulók életkori sajátosságainak megfelelően, melyről kimutató készül. Az iskola-egészségügyi szolgálat előzetesen egyeztet az időpontról, hogy a tanórák rendjét minél kevésbé zavarják (oltások, felvilágosító előadások).

Az alsó tagintézményben megkezdett iskola-fogászati vizsgálatok és kezelések, szülőnek szóló ajánlások folytatódnak a felső tagintézmény, valamint a középiskola évfolyamain.

A pedagógusok és a szülők kapcsolata permanens a képviselő szervezet által és személyesen is. Felvilágosító előadások szülőknak, (Szülők iskolája előadás sorozat), családlátogatások, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi munka kapcsán.

Az iskola rendszeres kapcsolatot tart fenn az ÁNTSZ-szel, időszakos kapcsolatot a karitatív szervezetekkel.

III.15.2. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

a) Az ökológiai szemlélet kialakítása a közvetlen környezet és a tágabb környezet iránt:

- Közvetlen környezet: osztályterem, folyosók, iskolaudvar és az iskolák környezetének védelme, rendben tartása. Helyi akciók: parkok gondozása, fa- és virágültetés, udvarrendezés
- Tágabb környezet: Arborétum, Sétakert, Tisza-part, Holt-Tisza, Tőserdő évszakonkénti meglátogatása

b) Iskolai étkeztetés, helyes táplálkozás

- El kell érünk, hogy a gyermekek nagy része, de a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók teljes körben az iskolában étkezzenek.
- Az étkezést biztosító élelmezés-vezető a korosztályoknak megfelelően, szakmailag a helyes táplálkozás alapelveit figyelembe véve állítsa össze az étlapokat, lehetőség szerint dietetikus tanácsadói közreműködéssel.
- Az iskolai büfé választékának meg kell felelnie az egészséges táplálkozás kritériumainak.

- Az egészséges táplálkozást bemutató programok (osztályfőnöki órákon, szülői értekezleten, szülői közösség és egyéb iskolai rendezvényen) szervezése.
- A pedagógus életmódja, szokásai példaként szolgálnak.

c) A mindennapos testnevelés szervezeti keretei, programja

A testnevelést tanító kollégák a tanulók fizikai teljesítményének felmérését egységesen a Netfit rendszere alapján végzik. A létesítmények adottságai ezt minden intézményrészben lehetővé teszik. A felmérésekre az adott tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott mérési időszakban kerül sor. A mérésről nyilvántartás készül központi adatlapokon és a Netfit internetes felületén rögzítésre kerül.

Az általános iskolában Testmozgás alapú alprogrami foglalkozások szervezése esetén a mindennapos testnevelés heti öt órájából a tanulók heti 2 órában ezen is részt vehetnek.

Egyéb sportolási lehetőség:

- Alkalomszerűen házigazdság zajlik reggeli, tanítás előtti időpontokban.
- Tömegsport foglalkozásokat tartunk.
- Délutánonként atlétika, tollaslabda, úszás és kézilabdaedzés versenyzés, versenyre való felkészítés folyik.
- Őszi – tavaszi időszakban, az önkormányzat által biztosított fürdőjegyek számától függően tanórán, illetve délutáni időpontokban a tanulóknak úszás lehetőséget biztosítunk.
- A tanév folyamán részt veszünk a különböző sportversenyeken, helyi, kistérségi és megyei szervezésben.
- Lehetőség van sítáborban való részvételre.
- Ösztönözzük a szülőket, hogy a gyermekeiket gyalogosan vagy kerékpárral küldjék iskolába.
- Kirándulások tervezése során az iskolavezetés szorgalmazza, hogy iktassanak be a szervező tanárok tanulmányi sétákat, gyalogtúrákat, kerékpártúrákat.
- Szervezünk erdei iskolát, sportversenyeket, hangyatúrát, sportnapot.
- A városban működő sportszakosztályok tevékenységében minél nagyobb számú tanuló részvételét szorgalmazzuk (pl.: karate, birkózás, kézilabda, labdarúgás, kosárlabda, röplabda).

d) Az egészségfejlesztés, területei, szervezeti keretei

Egészségnevelés a tanórákon

Szaktárgyi órák

A pedagógusok feladata, hogy az egyéni tanterv készítésekor tervezzék az egyes tantárgyrészekhez kapcsolódó egészségvédelmi tananyagot.

A módszerek megválasztásánál, a megvitatást, a felfedező szemléltetést helyezték előtérbe.

Az egészségtan tantárgyi modul

Rendszerező, összefoglaló szerepet tölt be az iskolai egészségnevelés folyamatának egészében.

Elsődleges célja az életben való érvényesülés képessége megszerzésének, az egészség értékelése „beállítódásának” alakítása.

A **biológia – egészségtan** tantárgy meghaladja az eddigi oktatási programokat: arra kívánja a tanulókat felkészíteni, hogy önálló életükben képesek legyenek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani.

Az egészségtan tantárgy az egészséges állapot örömteli megélésére, az élet és az egészség tiszteletére, értékelésére is nevel.

Az élet és az egészség az embernek semmi mással nem pótolható, alapvető értéke.

Az alapfokú nevelés – oktatás keretében (kerettanterveiben) minden nevelőnek hivatásbeli kötelessége a tanulók egészségének védelme és fejlesztése. Ezt a tanár részben a tanításon kívül, részben a saját tantárgyának oktatása keretében, részben pedig az egészségtan órák programjával valósíthatja meg.

Az osztályfőnöki órák

Az osztályfőnöki órák integráló szerepet töltenek be az egészségnevelésben, és támaszkodnak más tantárgyak ismeretközvetítő tevékenységére.

Az osztályfőnökök feladata:

- Egészséges ember – személyes egészségvédelem
- Egészséges környezet – közösségi egészségvédelem
- Az életbiztonság megőrzése – életvédelem
- A serdülőkori változások – lelki egészségvédelem
- A változás kézben tartása – mentálhigiénés témakörök összefoglalása, a mindennapi élet alternatíváira való alkalmazás – a tanulók életkori sajátosságait figyelembe véve.
(A témák lebontása az osztályfőnöki nevelési tervekben, tanmenetekben megtalálható.)

Tanórán kívüli tevékenységek:

- Sportkörök, sportversenyek
- Kirándulások – túrák a környék megismerésére

Hosszabb időtartam alatt megvalósítható akciók, mozgalmak, akkreditált programok

- Dohányzást megelőző mozgalom
- Fiatalok alkoholfogyasztást megelőző mozgalom
- Otthoni baleset-megelőzés
- Drogprevenció
- Táplálkozási programok

A szülők és a család bevonása a programokba

Alkalmat kínálnak a szülők, pedagógusok és a gyermekek kapcsolatának fejlesztésében az iskolai és „Nyílt napok” rendezvényei, az iskola által szervezett „Családi hétvégék” programjai a tanulók és szülők közös részvételével, a kötetlen beszélgetések lehetőségével.

Kapcsolat az iskola-egészségügyi (iskolaorvosi és védőnői) szakszolgálattal

Az iskola-egészségügyi szolgálat – az iskolai élet mindennapos tevékenységei között, kölcsönös egyeztetések szerint.

III.15.3. Elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása

1. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók
 - ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
 - ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,

- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
 - tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
 - sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegélynyújtási módokat,
 - ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével,
 - sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.
2. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:
- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegélynyújtási alapismeretek területén,
 - a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegélynyújtás alapismereteit,
 - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.
3. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében
- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
 - tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
 - támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegélynyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.
4. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
- a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia-egészségtan	- rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
kémia	- mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
fizika	- égési sérülések - forrázás
testnevelés és sport testnevelés	- csonttörés, rándulás, ficam és zúzódás

- az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegélynyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás

baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegélynyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

5. Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- szakkörök (elsősegélynyújtó);
- elsősegélynyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával;
- egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése.

IV. A HELYI TANTERV

IV.1. Bevezető

Intézményünkben komplex közoktatási, művészetoktatási és szakszolgálati szolgáltatásnak megfelelően a helyi tanterv egyes elemeinek összehangolására, tartalmi koherenciáinak kiépítésére törekedtünk.

Tantervi jellemzők, a módosítás sajátosságai

- Az Európai Unió kulcskompetencia keretrendszerének beépítése.
- Az újrafogalmazott kiemelt fejlesztési feladatok beépítése a műveltségi területekbe.
- A tanulási stratégiák hangsúlyosabb megjelenítése.
- Az egyéni boldogulás szempontjából kiemelten fontos élethosszig tartó tanulásra történő felkészülés, illetve felkészítés lehetőségei.
- Tantárgyanként a kiemelt kompetenciák megjelölése.

IV.2. Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások és azok óraszámai, az előírt tananyag és követelményei

IV.2.1. Tantervek

Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyakat, a kötelező és választható tanórai foglalkozásokat és azok óraszámait, az előírt tananyagot és követelményeit a helyi tantervünk szabályozza.

Az iskola helyi tantervébe beépítettük az osztályfőnöki nevelő- és oktató munkához kapcsolódó egészséges életre nevelést, illetve az egészségvédelmet szolgáló tananyagot, melynek időkerete az 5-12. évfolyamon minimum tanévenként 10 tanórai foglalkozást jelent.

Fejlesztő foglalkozásokat tartunk sajátos nevelési igényű és BTMN-es tanulóinknak egyéni fejlesztési terv alapján.

Gimnáziumi oktatásunk a 2004/2005-ös tanévtől nyelvi előkészítő évfolyammal bővült, melynek tantárgyait és azok tananyagának követelményrendszerét a 9. évfolyamon az 3. számú melléklet tartalmazza.

A helyi tantervekben előírt tananyag és követelményrendszer az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyakra (műveltségterületekre, modulokra) lebontott tantárgyi struktúrákban, a kötelező és választható tanórai foglalkozások keretében, tanórán kívüli tevékenységek körében valósul meg.

2020. szeptember elsejétől az első, ötödik és kilencedik évfolyamokon felmenő rendszerben vezetjük be a (2020-as NAT-hoz illeszkedő) kerettantervre épülő helyi tanterveket.

Iskolánk helyi tanterve a 2020. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben (1., 5., 9. évfolyamokon) bevezetésre kerülő Nemzeti alaptantervben foglalt szabályozásnak megfelelő, az Oktatási Hivatal honlapján közzétett kerettantervekre épül.

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek a kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel. A kerettantervek által előírt tananyagok a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeret kilencven százalékát fedik le. A fennmaradó tíz százalékot a kerettantervben szereplő tananyag, követelmények elmélyítésére, gyakorlásra, képesség fejlesztésre fordítjuk.

Műveltségi területek, tantárgyak:

Magyar nyelv és irodalom

magyar nyelv és irodalom

Idegen nyelv

első élő idegen nyelv

második idegen nyelv

Matematika

matematika

Történelem és állampolgári ismeretek

történelem

állampolgári ismeretek

hon- és népismeret

Etika / hit- és erkölcstan

Természettudomány és földrajz

környezetismeret

természettudomány

kémia

fizika

biológia

földrajz

Művészetek

ének-zene

vizuális kultúra

dráma és színház

mozgóképkultúra és médiaismeret

Technológia

technika és tervezés

digitális kultúra

Testnevelés és egészségfejlesztés

testnevelés

közösségi nevelés (osztályfőnöki)

A kötelező tantárgyakat és óraszámokat a 4. számú melléklet tartalmazza.

A helyi tanterveket az 5. számú melléklet tartalmazza.

IV.2.2. Egész napos nevelés és oktatás

Iskolánkban az 1-4. évfolyamon a szülői igényekre alapozva az egész napos oktatásszervezési forma valósul meg. Az egész napos iskola alapvető feladata, hogy a gondjaira bízott gyermekek számára biztonságot adjon és segítse a gyermek sikeres iskolai életét.

Az egész napos nevelés és oktatás a nem szakrendszerű oktatásra alapozva egységes keretbe foglalja a tanulók egyéni képességéhez igazodó fejlesztés teljes folyamatát, biztosítva a tanulóknak a pihenés, a kapcsolódás, a szórakozás és a testmozgás lehetőségét.

Az osztályokban két, esetenként több nevelő, pedagógiai-, gyógypedagógiai asszisztens is foglalkozik a gyerekekkel, megosztva egymás között a közismereti és készségtárgyakat. Ennek függvényében készítik el az órarendet. Ez a forma nagymértékben megkönnyíti mind a tanulókat, mind a nevelőket mindennapjaikat. A két pedagógus együttműködésével megnő a pedagógiai hatékonyság:

- A szoktatás következetesen gyakorolható a nap egészében: a felelősi rendszer működtetése, viselkedési normák, a kulturált étkezési szabályok, kommunikáció, tanulási technikák nem csak a nap bizonyos szakaszára korlátozódnak.
- Az egy osztály – egy csoport: erősíti a közösséget.
- A nap egészére elosztva váltják egymást a tanórák, amelyeknek szerves folytatása az önálló tanulás, ahol meg kell oldani a következő tanítási napokra történő felkészülés feladatait is.
- Az önálló tanulás részben délelőtt, részben délután történik.
- Rendszeresen van – délelőtt és délutáni időszakban is – szabadidő, amely a kapcsolódást, a monotóniából való kikökenést teszi lehetővé.
- A gyermekek terhelése egyenletes.

IV.2.3. Emelt és középszintű érettségi vizsgára felkészítő órák választása a gimnáziumban

A 11. és 12. évfolyamosok tantárgyakat választhatnak a fakultatív órakeret terhére. A fakultációban oktatott tantárgyak tananyagát és követelményrendszerét a többször módosított 100/1997-es kormányrendelet 2. számú melléklet második része alapján határoztuk meg.

Emelt és középszintű érettségire felkészítő fakultációk:

Magyar nyelv és irodalom
Matematika
Történelem
Biológia
Idegen nyelv: angol, német, olasz
Kémia
Fizika
Digitális kultúra
Földrajz
Testnevelés
Vizuális kultúra
Ének-zene
Belügyi rendészeti ismeretek

Az egyes fakultációkat létszámtól függően indítja intézményünk.

A választható érettségi vizsgatárgyak (angol nyelv, német nyelv, olasz nyelv, biológia, kémia, fizika, digitális kultúra, földrajz, testnevelés, rajz és vizuális kultúra, ének-zene, belügyi rendészeti ismeretek,) követelményeit a helyi tanterv tartalmazza, melynek teljesítése után érettségizhet csak a tanuló az adott tantárgyból.

IV.2.4. Óratervek

- általános iskola
- gimnázium

Az óraterveinket a 6. számú melléklet tartalmazza.

IV.3. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyek a hivatalos tankönyvjegyzékben szerepelnek.

A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: testnevelés, technika, rajz.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

A tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, a ruházati és más felszereléseket a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével a tanítók, szaktanárok választják ki a helyi tantervekben megfogalmazott követelmények alapján.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének!
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
- A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
- **A taneszközök feleljenek meg a kompetenciafejlesztés kritériumainak. Biztosítsák a differenciált fejlesztést, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztését és az ismeretekbe ágyazott képességfejlesztést.**

Az iskolaszék a ruházati és más felszerelések megvételével kapcsolatosan a szülőkre háruló kiadások tekintetében korlátozásokat állapíthat meg. A korlátozás nem járhat azzal a következménnyel, hogy kizárja a meghatározott ruházati és más felszerelések megvételét.

Törekszünk arra, hogy:

- felmenő rendszerben azonos tankönyvcsaládokból, évfolyamonként pedig azonos tankönyvből tanítsunk,
- a választott tankönyv nevelő jellegű legyen,
- a választott tankönyv a tanulók életkori sajátosságainak megfeleljen,

- a választott taneszköz a tananyag megértését segítse,
- a választott taneszköz a tananyag élményszerűvé tételét szolgálja,
- a választott tankönyv valamennyi tanulónak biztosítható legyen,
- olyan ruházati vagy más felszerelés beszerzését kérjük a tanulótól, amely nélkülözhetetlen a pedagógus általa tartott foglalkozáson való részvételhez, illetve a tananyag elsajátításához,
- év közben csak akkor változtatunk tankönyvet, tanulmányi segédletet, taneszközt, ruházati és más felszerelést, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség nem hárul.

Az iskola arra törekszik, hogy egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják.

IV.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az alsó tagozaton fontos a tanulók között tapasztalható jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése. A harmadik-negyedik évfolyamon meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása, a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaeorientációra.

A gimnáziumban folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaeorientációra.

Nevelő-oktató munkánk során

- fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

IV.5. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltétele, hogy a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítse. A tantárgyi minimum követelményeket a helyi tanterv szabályozza.

Az egyéni fejlesztésre szoruló tanulókat az adott évfolyam követelményrendszere alapján értékeljük, és állapítjuk meg továbbhaladásukat.

A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni.

A szülő kérésére a tanuló évfolyamismétlését kizárólag az iskola első és kilencedik évfolyamán és legfeljebb egy alkalommal engedjük meg.

A tanulóknak a javítóvizsgát a tanítási év végéig (augusztus 31-ig) kell letenniük.

Ha a tanuló a tanítási év végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet.

A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulóknak minden tantárgyból **osztályozó vizsgát** kell tennie, ha:

- felmentést kapott a tanórákon való részvétel alól (pl.: egyéni munkarend),
- az iskola engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgy követelményeinek az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- a tanítási évben hiányzása miatt érdemjeggyel nem minősíthető,
- osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Ha a tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett, azzal az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette. A tanuló (kiskorú tanuló esetén szülő) kérelmére, az igazgató döntése alapján, a magasabb évfolyamon a tantárgyat nem köteles tanulni.

IV.6. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, rendje, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái

„A pedagógus – az 1. évfolyam félévi és év végi, a 2. évfolyam félévi értékelésén kívül – a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben a tanulmányi rendszerben történő rögzítésével rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti.

A külföldi tartózkodás miatt egyéni munkarenddel rendelkező tanuló esetében a félévi minősítés az igazgató döntése alapján mellőzhető, ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról.

A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök – az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével – végzi.

Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét a tanulmányi rendszerben történő rögzítéssel szakmailag indokolható határidőn belül értesíteni kell.

A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az évközi érdemjegyeket és az év végi osztályzatokat szóbeli vagy írásbeli szöveges értékelés kíséri. Az iskola az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor tanulmányi rendszerben értesítő, év végén bizonyítvány és a tanulmányi rendszer útján értesíti. Értesítő gyakrabban is készülhet az intézmény pedagógiai programja szerint.

Az érdemjegy és az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

A tanuló mulasztással összefüggő adatait a mulasztás napján, haladéktalanul rögzíteni kell a tanulmányi rendszerben.

Az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

- a) a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél
jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1),
- b) a tanuló magatartásának értékelésénél és minősítésénél
példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2),
- c) a tanuló szorgalmának értékelésénél és minősítésénél
példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

A második évfolyam végén és a magasabb évfolyamokon félévkor és év végén a tanuló értékelésére – a köznevelésért felelős miniszter engedélyével – az iskola pedagógiai programja a fentiekől eltérő jelölés, szöveges értékelés alkalmazását is előírhatja.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.”

A házi feladat elkészítésének hiánya, illetve a felszerelés hiánya miatt érdemjegyet adhatunk tanítványainknak.

IV.6.1. A magyar nyelv és irodalom tantárgy értékelése intézményünkben

	Általános iskola							
	Alsó tagozat				Felső tagozat			
évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
magyar nyelv és irodalom	szé*				x	x	x	x
magyar nyelv		x	x	x				
magyar irodalom		x	x	x				

	Általános iskola							
	Tiszabögi Tagiskola							
évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
magyar nyelv és irodalom	szé*							
magyar nyelv		x	x	x	x	x	x	x
irodalom		x	x	x	x	x	x	x

	Általános iskola							
	Eltérő Tantervű Tagiskola							
évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
magyar nyelv és irodalom	x	x						
magyar nyelv			x	x	x	x	x	x
irodalom			x	x	x	x	x	x

2019/20-as tanévben induló osztályokkal befejezőleg	Gimnázium					
évfolyam	9.Ny	9.	10.	11.	12.	
magyar nyelv és irodalom	x					
magyar nyelv		x	x	x	x	
irodalom		x	x	x	x	

2020/21-es tanévtől	Gimnázium					
évfolyam	9.Ny	9.	10.	11.	12.	
magyar nyelv és irodalom	x	x	x	x	x	

IV.6.2. Az értékelés speciális szabályozása az általános iskolában

Az általános iskolában a tanulónak a bizonyítványába kitűnő osztályzatot írunk, ha az adott tantárgyból jeles osztályzatot szerzett és dicséretet kapott.

A témahét és a projekt megvalósításánál az – **adott témához kapcsolódó tantárgynál** – szóbeli és írásbeli értékelés érdemjegyekkel valósul meg.

A komplex alapprogram keretében tartott DFHT-val támogatott órákon, komplex órákon, ráhangolódáson, alprogrami foglalkozásokon, „Te órád” csak szóbeli vagy írásbeli szöveges értékelés. fejlesztő értékelés alkalmazható.

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítést alkalmazunk.

A minősítési kategóriák:

- kiválóan megfelelt, kiválóan megfelelt dicséret,
- jól megfelelt,
- megfelelt
- felzárkóztatásra szorul.

Ha a tanuló „felzárkóztatásra szorul” minősítést kap, a szülő bevonásával

- értékeljük a tanuló teljesítményét,
- feltárjuk a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezőket,
- javaslatot teszünk azok megszüntetéséhez szükséges intézkedésekre.

Az első és harmadik negyedév elteltekor a tanulmányi rendszerben tájékoztatjuk a szülőket arról, hogy gyermekük a jelzett időben mely tantárgyakból áll bukásra, illetve mely tantárgyakból rontott tanulmányi eredményein.

Érdemjegyet kaphat a tanuló a tanév során:

- a. írásbeli munkára
- b. szóbeli feleletre
- c. tanórai munka
- d. házi feladatra
- e. önálló kiselőadásra
- f. tanórán kívüli tevékenységre

Az írásbeli beszámoltatások formái:

- a. tanév eleji, félévi, év végi írásbeli felmérés,
- b. témazáró dolgozat (témakörök után),
- c. írásbeli felelet (egy vagy több tananyagból),
- d. a megértést ellenőrző – gyakorló dolgozat,
- e. szabadkézi rajz,
- f. számítógépes feladatok,
- g. házi dolgozat,
- h. projekt munka,
- i. tesztfeladatok.

A **témazárók íratásának időpontját** egyeztetjük az adott osztályban tanító kollégákkal. Egy napon az alapfokú nevelés-oktatás bevezető és kezdő szakaszában egy tantárgyból, az alapfokú nevelés-oktatás alapozó és fejlesztő szakaszában, a gimnáziumban maximum két tantárgyból íratunk témazáró dolgozatot. A dolgozatokat csak rendszerező, összefoglaló óra után íratjuk. Az év eleji felmérések tájékoztatóak,

ezért %-os értékeléssel kerülnek a naplóba. A tanév eleji felméréseket csak az előző tanévi tananyag felelevenítése után írattuk.

Az írásbeli számonkérések értékelésekor a szaktanárok az elért pontszám érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik írásbeli dolgozatoknál:

teljesítmény	érdemjegy
0-29%	elégtelen
30-49%	elégséges
50-74%	közepes
75-89%	jó
90-100%	jeles

A szaktanároknak lehetőségük van tantárgyanként, témakörönként eltérni ezektől az arányoktól, amennyiben eltérnek, kötelesek ezt jelezni a diákoknak.

Nem értékeljük érdemjeggyel 1-3 évfolyamon az ének-zene, a vizuális kultúra, technika és tervezés, testnevelés, az etika / hit és erkölcstan tárgyakat.

E tantárgyakat az alábbiak szerint értékeljük

- kiválóan megfelelt, kiválóan megfelelt dicséret,
- jól megfelelt,
- megfelelt,
- nem felelt meg.

Az érdemjegyek minimális száma a heti 1-2 órás tantárgy esetén havonta legalább egy, 3-4 órás tantárgy esetén havonta minimum két érdemjegy.

IV.6.3. Az értékelés speciális szabályozása a gimnáziumban

Az írásbeli feleletnek nincs napi korlátozása. Belső vizsgát, kísérettségit, próba érettségit egy napon legfeljebb egy tantárgyból íráthatnak a pedagógusok.

A korábban leírtak szellemében iskolánkban az értékelés főbb alapelvei a következők:

Célunk, hogy a tanári értékelés a tanuló emberi méltóságát tiszteletben tartva elfogulatlan legyen, a minősítés (érdemjegy, osztályzat) hitelesen tükrözze a tanulói teljesítményt.

Az ellenőrzés célja informálódni a tanuló tananyagban való előrehaladásáról, az értékelés feladata pedig hiteles visszajelzést adni a tanuló számára a követelményteljesítmény megfeleléséről, de legátfogóbb célja a reális önértékelés, az önálló tanulási képesség és igény kialakítása.

Érdemjegyet kaphat a tanuló:

- szóbeli feleletre,
- írásbeli munkára (röpdolgozat, esszé, házi dolgozat, témazáró dolgozat, tesztfeladat, feladatlap),
- önálló kiselőadásra,
- tanórai munkára,

projektmunkára

kimagasló tanórán kívüli tevékenységre: pl. tantárgyi tanulmányi versenyen való eredményes részvétel, szakköri munka.

A kötelező érettségi tárgyakból évente legalább annyi nagydolgozatot kell íratni, mint az általános tantervű osztályokban a heti óraszám, de ez nem lehet kevesebb 2-nél. A többi tárgyból is (kivéve a készségtárgyakat) félévente legalább egy nagydolgozatot kell íratni.

Amennyiben a dolgozat időpontjában hiányzik a tanuló, a szaktanár maximum 2 alkalommal biztosít a számára pótlási lehetőséget. Ha a tanuló egyik esetben sem írja meg a pótló dolgozatot, az érdemjegye elégtelen.

A pedagógus a Kréta e-naplójában „nem felelt” vagy „nem írt” bejegyzéssel jelzi a szülő/gondviselő számára, hogy a diáknak elmaradt felelete, dolgozata van.

Az egyes munkaközösségek kialakítják és rögzítik az szaktárgyi minimumszinteket, meghatározzák a számonkérések formáit.

Az írásbeli számonkérések értékelésekor a szaktanárok az elért pontszám érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik:

Témazáró dolgozatnál:

teljesítmény	érdemjegy
0-29%	elégtelen
30-49%	elégséges
50-69%	közepes
70-84%	jó
85-100%	jeles

Szódolgozatnál:

teljesítmény	érdemjegy
0-49%	elégtelen
50-59%	elégséges
60-74%	közepes
75-89%	jó
90-100%	jeles

Egyéb írásbeli számonkérésnél:

teljesítmény	érdemjegy
0-29%	elégtelen
30-49%	elégséges

50-74%	közepes
75-84%	jó
85-100%	jeles

A szaktanároknak lehetőségük van tantárgyanként, témakörönként eltérni ezektől az arányoktól. Amennyiben eltérnek, kötelesek ezt jelezni a tanév elején a diákokkal, szülőkkel, valamint az adott dolgozat esetén. Az értékelési arányokat az írásbeli számonkérésekkor a dolgozatokon is fel kell tüntetni.

A dolgozatok érdemjegyét kötelező a tanulóval ismertetni, a kijavított dolgozatokat megmutatni.

A nagydolgozatokat a szaktanár köteles az év végéig megőrizni. Amennyiben a szülő kéri, az iskolában őrzött dolgozatokat — a szaktanárral előzetesen egyeztetett időpontban – megtekintheti.

A dolgozatok íratásának rendjét, a javítási határidőket az iskola Házirendje szabályozza.

Javító dolgozat íratása a szaktanár belátásától függ, ez csupán lehetőség a tanuló számára. Ugyancsak a szaktanár dönti el, hogy az eredeti jegyet továbbra is beszámítja-e. Ezzel kapcsolatos álláspontját év elején közli a diákokkal. A javító dolgozat megírásának időpontját, a tantárgyi követelményt a szaktanár jelöli ki, amiről a dolgozat íróját tájékoztatni köteles.

A félévi vagy év végi jegyek megállapításakor az év közben adott érdemjegyek nem feltétlenül egyenértékűek. Minden szaktanár maga dönti el, megkülönbözteti-e a jegyeket, de erről év elején tájékoztatja a diákokat és a szülőket. Ha bizonyos jegyek nagyobb súllyal esnek latba, akkor lehetőség van ezeket kétszeres súlyozással figyelembe venni és beírni az elektronikus naplóba.

Azokból a tantárgyakból, amelyekből a gimnázium belső vizsgarendje szerint belső vizsgát is szervezünk, a vizsga eredménye az év végi érdemjegy megállapításánál súlyozottan érvényesül (III.12.2.)

A törvényben előírtaktól eltérő osztályzat (pl. törtjegy) nem adható.

A jegyek minimális száma félévenként legalább annyi, amennyi az adott tantárgyból a heti óraszám, de egyetlen tantárgy esetén sem lehet kevesebb 2-nél, s ügyelni kell a jegyek időarányos eloszlására.

A jegyeket az elektronikus naplóba a jegy megszerzését követően 8 napon belül be kell írni.

A félév/tanév végén a fejlődési tendencia figyelembevételével értékeli a tantestület (az osztályban tanító tanárok, az osztályozó konferencia) a tanuló teljesítményét. Az év végi osztályzat az egész évi teljesítményt értékeli.

Az év végi elégséges (2) osztályzat feltétele a 2,00-es átlag. Az adott szaktanárnak lehetősége van, hogy a 2,00-es átlag alatt is megadja az elégséges (2) osztályzatot.

IV.7. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez és minősítéséhez kapcsolódó elvek

A tanulót a tőle elvárnál jobb teljesítményéért intézményünk házirendjében foglaltak szerint jutalmazzuk.

A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei:

1. A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az első-tizennegyedik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.
2. A tanulók magatartását az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti és ezt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzí. Az első-nyolcadik évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel minősíti. A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. A félévi, illetve az év végi osztályzatot az értesítőbe, illetve a bizonyítványba az osztályfőnök jegyzi be.
3. Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:
 - a) **Példás (5)** az a tanuló, aki:
 - a házirendet betartja;
 - a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
 - kötelességtudó, feladatait teljesíti;
 - önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
 - tisztelettudó;
 - társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
 - az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
 - óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
 - nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása;
 - b) **Jó (4)** az a tanuló, aki:
 - a házirendet betartja;
 - tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik;
 - feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
 - feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
 - az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
 - nincs írásbeli intője vagy megrovása.
 - c) **Változó (3)** az a tanuló, aki:
 - az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
 - a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
 - feladatait nem minden esetben teljesíti;
 - előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
 - a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
 - osztályfőnöki intője van.

d) **Rossz (2)** az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
- magatartása fegyelmetlen, rendetlen;
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

4. A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

5. A tanulók szorgalmát az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti, és azt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyezi.

A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

6. Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) **Példás (5)** az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
- munkavégzése pontos, megbízható;
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

b) **Jó (4)** az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- a tanórákon többnyire aktív;
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
- taneszközei tiszták, rendezettek.

c) **Változó (3)** az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;

- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

d) **Hanyag (2)** az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- feladatait többnyire nem végzi el;
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

IV.8. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

Választható tantárgyak az általános iskolában: angol nyelv, német nyelv, etika / hit- és erkölcsstan.

Választható (fakultációs) tantárgyak a gimnáziumban: magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, biológia, angol nyelv, német nyelv, olasz nyelv, kémia, fizika, digitális kultúra, földrajz, testnevelés, vizuális kultúra, ének-zene, belügyi rendészeti ismeretek.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

A választható tantárgyak esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a szabadon választható órák vezetésére.

IV.9. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Egy osztályon, csoporton belül a **munkaközösségek** hangolják össze, koordinálják az otthoni felkészülés írásbeli és szóbeli feladatainak mennyiségét és arányát.

Az elvégzett otthoni írásbeli munkát az iskolában rendszeresen **ellenőrizzük**, a szóbeli feladatokat értékeljük.

Az egész napos iskolában az első négy évfolyamon a tanulóknak hét közben otthonra írásbeli feladatot nem adunk.

A délben hazajáró tanulók házi feladatait a tanítási órán **előkészítjük**. Meghatározzuk a forrást (tankönyv, munkafüzet, szöveg-, illetve feladatgyűjtemény, lexikon, tv, rádió, sajtó, internet stb.). A feladat elvégzésének forrása a tanuló rendelkezésére kell, hogy álljon.

A tanulók terjedelemben és nehézségi fokozatban **differenciáltan** kaphatnak feladatot.

Figyelünk arra, hogy hétvégére, tanítási szünetekre a tanulók kevés írásbeli munkát kapjanak.

A házi feladat ellenőrzését mindig értékelés követi, melynek eredményeként a tanuló szóbeli visszajelzést, vagy pontot, kisjegyet, vagy érdemjegyet kaphat.

IV.10. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

IV.10.1. A csoportbontás szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk általános iskolában az idegen nyelveket, az informatikát, digitális kultúrát a technika, életvitel és gyakorlatot, a technika és tervezést, a matematikát, a magyar nyelv és irodalmat a szakmai munkaközösségek vezetőinek javaslata és a tantárgyfelosztás lehetőségeinek figyelembevételével. Gimnáziumban hasonló elvek szerint az idegen nyelveket, matematikát, digitális kultúrát sajátíthatják el csoportbontásban. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, és több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

IV.10.2. Egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban a tanórákon kívül is szervezünk foglalkozásokat: napközi otthoni foglalkozások, szakkörök, énekkar, iskolai tömegsport foglalkozások, felzárkóztató foglalkoztatások, egyéni foglalkozások, tehetséggondozó foglalkozások, továbbtanulásra előkészítő foglalkozások, tanulmányi és sportversenyek, kulturális rendezvények, könyvtárlátogatás, hitoktatás, tanulmányi kirándulások, erdei iskolai foglalkozások, táboroztatások, cserekapcsolatok.

A tanórán kívüli foglalkozások szervezését a tanulók közössége, a nevelőtestület tagjai, a szülői munkaközösség, továbbá iskolán kívüli szervezetek (pl.: TIT, Vöröskereszt, Egyházak) kezdeményezhetik az igazgatónál. A rendszeres tanórán kívüli foglalkozásokat a tanév elején a jelentkezők létszámától függően, a munkaközösség-vezetők javaslata alapján és a tantárgyfelosztás lehetőségeinek figyelembevételével indítja az iskola. A tanulók a tanórán kívüli foglalkozásokra önkéntesen jelentkezhetnek, de ha felvételt nyernek a foglalkozásra, megjelenésük az adott tanévben kötelező. A foglalkozások helyét és időtartamát a tagintézmény-vezetők rögzítik a tanórán kívüli foglalkozások órarendjében a terembeosztással együtt.

IV.11. A középszintű érettségi vizsga témakörei

A középszintű érettségi vizsga témaköreit a 7. számú melléklet tartalmazza.

IV.12. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

IV.12.1. Az egészségnevelés elvei

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozásnak feladata.

A tantestület által elfogadott alapelvek, célok tükrözik az iskola hitvallását, elkötelezettségét az egészségnevelés területén.

Alapelveink:

- Az élet védelme
- Az egészség, mint alapvető emberi érték
- Az egészség a mindennapok fontos erőforrása
- Az egészség nemzeti kincs
- Az egészségfejlesztés egyéni és társadalmi felelősség

Az egészségnevelés fő célkitűzései:

- Tanítványainkban alakuljon ki a környezettel való szoros és tudatos együttélés!
- A környezet iránti felelősség váljék mindennapi életük részévé!
- Alakuljon ki a környezet mértéktartó felhasználása!
- A fentiek előfeltételei az ökológiai szemlélet kialakulásának.

Tevékenységünkkel hozzájárulunk:

- az emberi környezet egészséget fejlesztő megváltoztatásához,
- az életminőség javításához,
- az egészség megőrzéséhez,
- a kiegyensúlyozott élet biztosításához.

Feladataink:

- A kisiskolás korban folytatni kell az óvodás korban megkezdett helyes egészségügyi szokások kialakítását.
- Figyelembe vesszük a kisgyermek nagy mozgásigényét. Törekszünk arra, hogy tanítványaink minél több időt töltsenek a szabad levegőn.
- Az iskolai egészséges életmódra neveléssel kölcsönhatásban kell érvényesülnie a mozgás- és táplálkozáskultúrának és a tisztálkodási szokásoknak.
- El kell sajátíttatni minden gyermekkel az egészséges táplálkozás, az egészséges életmód szokásrendszerét.
- Ki kell alakítani bennük a helyes életvitel, a rendszeres testmozgás igényét.
- El kell sajátíttatni az alapvető elsősegélynyújtási ismereteket minden gyermekkel.
- A tanulóknak fel kell ismerniük azt, hogy az alkoholfogyasztás, a dohányzás, a kábítószer-fogyasztás, a szexuális szabadosság és ezek reklámjai, a helytelen gyógyszerfogyasztás és vegyszerkezelés az egészségünket veszélyezteti.
- Meg kell ismertetnünk az egészséget károsító szenvedélybetegségek megelőzését szolgáló módszereket.
- El kell sajátíttatni a fogyasztóvédelemmel, a közlekedésre neveléssel, a társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezelő technikákkal összefüggő ismereteket.
- Törekedni kell a majdani szülői magatartás kialakítására.

- A helyes és felelős nemi magatartás szorosan összefügg a családi életre neveléssel.
- Ismertetni kell az AIDS terjedésének lehetőségeit.
- Fejleszteni kell a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.
- Tanulóinknak be kell mutatnunk az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedési mintákat.
- Az egészségnevelés érdekében fontos az érzelmi nevelés, az iskolában a biztonság, a derű, a nyugalom, a védelem, a hangulatos környezet megteremtése.

IV.12.2. A környezeti nevelés elvei

A környezeti nevelésnek iskolánkban mélyre nyúló gyökerei, hagyományai vannak. Az 1980-as években nyaranta az intézmény kollégiumában rendeztük meg a természet iránt érdeklődő általános iskoláskorú fiataloknak a megyei szintű környezetvédelmi táborokat. Az 1990-es években általános és gimnáziumi tanulóinkkal bekapcsolódtunk a savas esőprogramba. Az 1998-ban megjelent országos kiadványba, a Magyarország öröme és bánata térképéhez gimnáziumi fakultációs csoportunk készített fényképeket és írásos beszámolót. A Duna TV-ben gimnáziumi tanulóink városunk „öröm- és bánathelyeit” mutatták be. Több sikeres környezetvédelmi pályázatot írtak (pl.: Soros Alapítvány). 1998-tól, illetve 2001-től rendszeresen erdei iskolába visszük tanítványainkat. 2004-ben az Intézményi Minőségirányítási Programban az általános iskolásoknál kiemelt feladatként határoztuk meg, hogy „a környezeti nevelés színvonalának emelése érdekében tovább kell fejleszteni az erdei iskola programot”.

IV.12.3. Az egész tanévet átfogó feladatok, tevékenységek

Cél:

- Tanítványainkban alakuljon ki a környezettel való szoros és tudatos együttélés!
- A környezet iránti felelősség váljék mindennapi életük részévé!
- Alakuljon ki a környezet mértéktartó felhasználása!
- A fentiek előfeltételei az ökológiai szemlélet kialakulásának.

Általános pedagógiai szempontok:

- A környezeti nevelés valamennyi tantárgyban meg kell, hogy jelenjen!
- Legyen az iskolai élet szerves része, mindennapjaink velejárója!
- Személyes és tárgyi kapcsolataink is tartalmazzanak környezeti nevelési lehetőségeket!
- A környezeti nevelés helyi adottságain, problémáin keresztül nyerjenek a tanulóink kitekintést a globális problémákra!

Iskolánkban törekszünk arra, hogy a diákok minél szélesebb köréhez juttassuk el a környezeti információkat, az iskolai életben példát mutatunk a környezet szeretetére és a természet védelmére (virágosítás, parkosítás, elemgyűjtés), támogatjuk a környezetvédelmi

diák-kezdeményezéseket (Móricz-fák ültetése), támogatjuk a diákokat pályázatokon, vetélkedőkön, versenyeken. A környezeti nevelésbe igyekszünk bevonni a szülőket, ismert helyi és környékbeli környezetvédőket. A tanórai és tanórán kívüli környezeti nevelés során a tanítványaink saját tapasztalataikra építve élik meg a tapasztalás és a megismerés közvetlen élményét. Igyekszünk a környezeti nevelést az iskola, a kollégium mindennapjainak szerves részévé tenni. Kihasználjuk a helyi (a Tisza folyó és a Holt-Tisza), illetve a környék adottságait (Tőserdő, Tiszajenő – Gerje-síkság része, Tiszaükrti Arborétum). A helyi problémákon keresztül mutatunk rá a Földünket érintő globális problémákra. Törekszünk a tanulói problémamegoldó képesség, a döntésképeség, kooperációs képesség, kreativitás, az önálló ismeretszerzés és az empátia kialakítására és fejlesztésére. Együttérzésre és szeretetre biztatjuk tanulóinkat. A természetet tanteremnek tekintjük, ahol valamennyi tantárgy komplex módon tanítható. Hangsúlyozzuk valamennyi élőlény fontosságát, élethez való jogát, és az ember természet iránti felelősségét. Nevelési törekvéseink alapja az ökológiai morál: alázat, tisztelet és szeretet a természet és az ember iránt. A környezetvédelemre való nevelést nem választjuk el a diákok hétköznapi tapasztalataitól.

Nevelőtestületünk az iskolai környezeti nevelési értékrendjében fontosnak tartja a környezettel harmóniában élő, döntés- és cselekvésre kész életvitelre nevelést, a környezeti jogkövető állampolgárrá nevelést, a tanulóban a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítését, a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozását. Tanulóinknak bemutatjuk, majd gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegítik.

A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából fontosabb ismeretekkel:

- a környezet fogalmával,
- a földi rendszer egységével,
- a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
- a környezetvédelem lehetőségeivel,
- lakóhelyünk természeti értékeivel,
- lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival.

A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozásnak feladata.

A környezeti nevelés hatékonyságának növelése:

A környezeti nevelésnél alkalmazott módszerek:

- kooperatív tanulási technikák
- játékok
- projekt-módszer
- modellezés
- kutató-felfedező módszer
- vita

- kreatív tevékenység

A nem hagyományos módszerek a környezeti nevelés megújulását segítik. A hatékony környezeti nevelés megvalósításához speciális eszközök és felszerelés szükségesek (biológiai és kémiai víz-, levegő-, talajvizsgálatokhoz szükséges vegyszerek, természetvédelmi területek megismeréséhez pl.: szakkönyvtár, multimédiás eszközök tanárok és tanulók részére).

IV.12.4. A környezeti nevelés speciális elvei az általános iskolában

„Az ember a természet része, csak akkor van esélye a boldogulásra, ha együttműködik környezetével, és nem uralkodni akar felette, ami a természet törvényeinek megértését, az élet minden formájának elismerését feltételezi. Fel kell fedeztetni, hogy biológiai sokféleség nélkül nincs emberi létezés sem.” (A környezeti problémák iránti érzékenyítés a köznevelésben - Paksi László, Iskolakultúra - 23. évf. 12. sz. (2013. december))

Az intézményi környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, melynek során a gyerekeket/tanulókat felkészítjük környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre. Ezért a környezeti nevelés:

- megfelelően **stabil és megújulásra képes érzelmi kapcsolatot alapoz és erősít meg** az élő, ill. élettelen környezettel;
- **kifejleszti a szándékot és képességet** a környezet aktív megismerésére;
- **felkelti az igényt, és képessé tesz:**
- a környezet változásainak, jelzéseinek felfogására és összefüggő rendszerben történő értelmezésére;
- a rendszerben felismerhető kapcsolatok megértésére; o a problémák megkeresésére, okainak megértésére;
- kritikai és kreatív gondolkodás kialakítására, és a lehetséges megoldások megkeresése
- az egyéni és közösségi döntések felelősségének megértésére, vállalására környezeti kérdésekben;
- a környezet érdekeit figyelembe vevő cselekvésre.

„A környezeti nevelés olyan értékek felismerésének és olyan fogalmak meghatározásának folyamata, amelyek segítenek az ember és kultúrája, valamint az őt körülvevő biofizikai környezet sokrétű kapcsolatának megértéséhez és értékeléséhez szükséges készségek és hozzáállás kifejlesztésében. A környezeti nevelés hatást gyakorol a környezet minőségét érintő döntéshozatalra, a személyiségformálásra és egy széles értelemben vett viselkedésmód kialakítására.” (IUCN, 1970)

Az ember elválaszthatatlan a környezetétől. Tevékenységével állandó kölcsönhatásban van vele, így saját létét javíthatja, vagy ronthatja. Fontos, hogy az óvoda és az általános iskola is hozzájáruljon **a gyermekek/ tanulók természet- és környezetbarát szemléletének megalapozásához, a természettel és környezettel szembeni felelős magatartásuk kialakításához.**

IV.12.4.1 A környezeti nevelés általános céljai

A környezeti nevelés átfogó célja, hogy **elősegítse a gyermekek/tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását** annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését. A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben.” (NAT 243/2003)

IV.12.4.2 A környezeti nevelés céljai tágabb értelemben

- **Elősegíteni a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulását** annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntarthatóságát.
- **Meg kell alapoznunk tanítványaink környezeti erkölcsét**, társadalmi-természeti felelősségét formálnunk kell alakuló értéktudatát, együttműködési képességeit, a személyes és a közös felelősségtudat alapjait.
- Az egyes különálló tantárgyakba foglalt környezeti vonatkozású ismereteket, fejlesztési elemeket egészszé kell építeni.
- **A tanítási órákon kívül is érvényesüljön** a nevelőintézmény egészének ökológiai kultúrája és társas harmóniájának rendje.
- **A természetet, az épített és társadalmi környezetet**, az embert tisztelő szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása.
- **A környezetvédelem jeles napjainak családi megünneplése.**

IV.12.4.3 A környezeti nevelés céljai szűkebb értelemben

- **Legyen igényük a tiszta, rendes környezetre, ügyeljenek a tisztaságra és a rendre.**
- Vegyenek részt a tanterem és a folyosó díszítésében; zöld növények elhelyezésében, gondozásában
- A hulladékot megfelelő tárolóba tegyék mind az iskolában, mind iskolán kívül.
- Az iskola épületébe letisztított cipővel lépjenek.
- **Az intézmény udvarán és környezetében óvják, védjék a növényzetet.** Vegyenek részt aktívan tereprendezésben és új növények ültetésében és az iskola környezetének gondozásában és szépítésében.
- **Takarékosan használják az energiát:** feleslegesen ne használják a világítást, ne pazarolják a vizet, fűtési időszakban csak a szünetek alatt szellőztessenek, számítógépet és TV-t feleslegesen ne hagyják bekapcsolva.
- Használják balesetmentesen az intézmény udvarán elhelyezett játszótéri játékokat és ügyeljenek jelenlegi állapotuk megőrzésére
- **Régi tankönyveiket ajánlják fel a rászoruló iskolatársaiknak**, és ne dobják azokat a szemétkbe!

- **Vásárláskor a környezetre ártalmatlan vagy környezetbarát termékeket részesítsék előnybe az ártalmassal szemben.**

Évente többször is megemlékezünk a környezet, a környezetünk megfelelő állapotának fenntarthatóságáról a *Környezetvédelmi jeles napok alkalmával*. (*Víz világnapja, Föld napja, Madarak, fák napja*)

IV.12.4.4 A környezeti nevelés céljaiból adódó feladataink

- **Kialakítani a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartást**, egyéni és közösségi szinten egyaránt.
- A környezet szeretete, védelme **váljon a gyermekek/tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvvé**. Legyen meghatározó életmódjukban a természet tisztelete.
- **Bekapcsolni őket a közvetlen környezet értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.**
- Váljon meghatározóvá a környezeti károk megelőzésére való törekvés.
- Képesé tenni, hogy személyes tapasztalatai alapján **együtt tudjon működni a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén**.
- Elismertetni, hogy közös és egyéni kötelesség az emberiség közös öröksége; a környezet minőségének fenntartása és javítása, az ökológiai egyensúly fenntartása, a természeti erőforrások előrelátó és ésszerű felhasználása, minden egyes ember hozzájárulása a környezet védelméhez.
- **Megértetni a létminőséghez szükséges nem anyagi jellegű dolgok szerepét az életünkben.**
- **A gyermekeket/tanulókat képesé kell tenni arra**, hogy a tanórán szerzett ismereteket össze tudják kapcsolni az élet valós ügyeivel, hogy önmaguk lássák meg a problémákat, azok összefüggéseit, és önmaguk keressék az arra adható válaszokat. Képesek legyenek megérteni a fejlődés és környezet kérdéseinek összefüggő rendszerét. **Az egyes kérdések megválaszolására több alternatíva felállítását igényeljük**, s az alternatívák értékelése, ellenőrzése után képesek legyenek a helyes, megfelelő válasz kiválasztására.
- **A környezet állapota iránti érzékenység, az ökológiai szemlélet, a helyes magatartásformák attitűdök, értékrend kialakítása.**

IV.12.4.5 A pedagógusok feladatai

- Az egyes szakórákon mindig beszélünk a tantárgyhoz kapcsolódó környezeti problémákról.
- Javasolunk olvasnivalót, ajánlunk TV műsorokat, megnézünk együtt videófilmeket, kísérleteket végzünk a témákhoz kapcsolódóan.
- Alkalmat kínálunk kiselőadások tartására.
- Tanulmányi versenyeket szervezünk.
- Kirándulásokat és tanulmányi sétákat szervezünk.
- Folyamatosan felhívjuk a tanulók figyelmét a takarékos energia felhasználásra.

- Személyes példamutatásunkkal alakítjuk a gyermekek szemléletét, gondolkodásmódját és viselkedését.
- Tudatosítjuk a tanulóknak, hogy ők maguk is sokat tehetnek a környezet és saját egészségük megóvása érdekében.

IV.12.4.6 Környezeti nevelés a tanórán

A pedagógusok a tanmeneteikben jelölik azokat az órákat, amelyek tananyaga szorosan kapcsolódik a környezeti nevelés célkitűzéseéhez. A környezeti nevelés témáit **évfolyamonként és tantárgyanként a Helyi Tanterv és az osztályfőnöki órák anyaga tartalmazza.**

IV.12.4.7 Környezeti nevelés a tanórán kívül

IV.12.4.7.1 A tanórán kívüli környezeti nevelés színterei, lehetőségei

A tanulók környezeti ismereteinek bővítésével, rendszerezésével, az összefüggések feltárásával meg kell alapozni, hogy a középiskolában lehetővé váljon a környezetért, a jövő generációkért felelős viselkedést vállaló személyiség formálása.

IV.12.4.7.2 Szakkörök

Szervezünk környezetvédelmi szakkört, de az egyes környezeti kérdésköröket integráljuk a különböző tantárgyakkal megegyező szakkörök (kémia, biológia) munkájába, melyek a kutató típusú, önállóan vizsgálódni szerető tanulók fejlesztésének nagyon jó színterei.

IV.12.4.8 Környezetvédelmi jeles napok megünneplése az általános iskolában

<i>március 22.</i>	A Víz Világnapja
<i>április 22.</i>	A Föld Napja
<i>május 10.</i>	Madarak és Fák Napja
<i>június 5.</i>	Környezetvédelmi Világnap
<i>szeptember 22.</i>	Autómentes Nap
<i>október 5.</i>	Az Állatok Világnapja

IV.13. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A tudáshoz jutást minden gyermek számára biztosítjuk. Vannak azonban olyan hátrányos helyzetben lévő gyermekek, akiknek részben fizikai, részben szociális hátrányokat kell leküzdeniük.

Tevékenységi körünkbe tartozik a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációs felkészítése, esélykompenzáció a hátrányok leküzdésére. Az együttnevelés keretében végzett fejlesztés.

A társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetése, a szegregációmentes környezet kialakítása, fenntartása alapvető jelentőségű. Az egyenlő bánásmód elveinek betartása intézményünk kiemelt prioritása.

Az egyenlő bánásmód követelményét intézményünkben érvényesíteni kell, különösen:

- az oktatásba történő bekapcsolódás, a felvétel, az emelt szintű oktatásba bekapcsolódás során,
- a követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás,
- a teljesítmények értékelése,
- a kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,
- a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint
- a nevelésben-oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti:

Valamely személy vagy csoport jogellenes elkülönítése, illetve az azon belül létrehozott tagintézményben, osztályban vagy csoportban.

Intézményünkben nem működhetnek olyan szakkörök és egyéb tanulói, szülői vagy más szervezetek, amelyek célja más személyek vagy csoportok lejáratása, megbélyegzése vagy kirekesztése.

Figyelünk arra, hogy a tanulók részt vegyenek a tanórai foglalkozásokon. Az igazolatlan hiányzásokról értesítjük a tanuló szüleit, tíz óra igazolatlan mulasztás megtörténtekor, tanköteles diák esetében, az illetékes gyámhatóságot és a gyermekjóléti szolgálatot is.

A tanórákon a szociális hátrányokkal küzdőknél:

- előtérbe helyezzük a szóbeli feleltetést, amely segíti a szókincs, illetve kifejezőképesség fejlődését, illetve kompetencia kialakulását, mely a peremhelyzet megszűnését feloldja,
- osztályfőnöki, illetve magyarórákon kommunikációs, illetve helyzetgyakorlatokat építünk be a tanmenetbe,
- a testnevelésórán szerzett sikerélmény kiváló lehetőség a szociális hátrányok tompítására,
- rajz- és vizuális ismeretek órákon biztosítjuk a különböző önkifejező módokat, lehetőségeket.

Iskolai könyvtárunkat célzottan a szociális hátrányokkal küzdő tanulók gondjainak enyhítésére állítottuk szolgálatba mind a tanórai, mind a tanórán kívüli nevelés eszközeként:

- a könyv-, tankönyv-, lexikon és segédkönyv - állomány célszerű bővítésével,
- videofilm – vetítéssel,
- internetes keresés – böngészés lehetőségével,
- népszerű tudományos és szórakoztató periodikák, folyóiratok megrendelésével,
- a könyvtárnak a kulturált tanuláshoz méltó légkörével, berendezésével.

A tanórákon kívül biztosítunk:

- fejlesztő foglalkozást,
- személyiséget, kommunikációs készséget fejlesztő szakkört,
- irodalmi színpadi, ének és citerazzenekari szereplést, a város közönsége előtt történő bemutatkozást.

Célirányos fejlesztési lehetőségünk:

Az általános iskolában működő **napközike, tanulószobai foglalkozásokon** főleg hátrányos helyzetű, szociálisan veszélyeztetett tanulók járnak, illetve azok a gyermekek, akiknek a szülei a délutánba nyúló munkaidejük miatt nem tudnak a gyermekükre már kora délutántól felügyelni. Számukra így biztosított a rendszeres felkészülés a másnapi tanórákra, zavartalan tanulási körülmények között.

A rossz anyagi körülmények enyhítésére, az e körülmények miatt hátrányt szenvedő tanulók segítésére elsősorban az önkormányzathoz, a gyermekvédelmi szolgálathoz fordulnak a szülők. A támogatások igénylésekor segítjük a szülőket pedagógiai javaslattételrel.

Konkrét feladatunk kapcsolatot tartani a gyermekvédelemmel foglalkozó személyekkel, intézményekkel, hatóságokkal, a tanuló veszélyeztetettségének mind megelőzése, mind a megszüntetése terén.

Az osztályfőnökök segítségével tájékoztatjuk a szülőket, tanulókat, hogy az iskolán kívül mely gyermekvédelmi problémával, milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel.

Természetesen az iskola pedagógusai a családok szociális körülményein segíteni nem tudnak. Ám mégis tehetünk, teszünk valamit. A tanító, illetve osztályfőnök különös figyelemmel kíséri azokat a tanulókat, akik szociális gondokkal küzdenek. A családlátogatások mind az *osztályfőnök/tanító*, mind a gyermekvédelmi felelős részéről rendszeresek. A családi beszélgetések alkalmával a szülő jobban megnyílik, nyíltabban elmondja gondjait és mer segítséget kérni. Ilyen esetben a kéréseket, és a látogatás alkalmával szerzett tapasztalatokat tolmácsoljuk a *családsegítő*, a *gyermekjóléti szolgálat* vagy az *önkormányzat* megfelelő csoportjának, ahonnt a tényleges segítség várható.

Az iskolai *alapítványok* egyik célja a rászoruló tanulók anyagi megsegítése. A gyermekvédelmi felelősök megbeszélik az osztályfőnökökkel, hogy kinek van szüksége e támogatásra, sok esetben a tanulmányi versenyek nevezési díjának, kirándulások költségének befizetésekor.

Az általános iskola minden tagintézményének szülői közössége rendszeresen segíti a tanulókat: erdei iskolához, gyermeknaphoz, karácsonyi csomagok készítéséhez, farsanghoz járulnak hozzá jelentősebb összegekkel.

Az ingyenes tankönyvek bevezetésével minden rászoruló időben hozzájut tankönyvcsomagjához. Ez nagy anyagi megterhelést vesz le a családok válláról. Emellett igényelhető szociális tankönyvtámogatás is, a családok egy főre eső havi jövedelme alapján. Ezzel szintén könnyíteni tudunk az arra rászoruló családokon.

A tanulókat és szüleiket tájékoztatjuk a 3-18 év közötti gyermekek számára **ingyenes baleset- és betegbiztosításról**.

Intézményünkben lehetőség van arra is, hogy ha a gyerekek családi körülményei nem megfelelőek (szociális körülmények, szülők életmódja, betegsége miatt), akkor a Tiszakécske belterületén lakó gyerekek is a kollégiumba kerüljenek. Ilyen esetben a tanulók hétköznap a kollégiumban laknak, és csak a hétvégét, valamint a tanítási szüneteket töltik otthon szüleikkel.

V. A KOLLÉGIUMI NEVELÉSPROGRAMJA

Bevezető

A pedagógiai program elkészítésekor felmértük a helyi adottságokat és igényeket, figyelembe vettük a kollégium mikro-és makrokörnyezetét, a nevelőtestület szakmai és emberi adottságait, a gyermekek eltérő életkori sajátosságait, az érdekelt partneriskolák pedagógiai programját, az óvoda nevelési programját. S ezek alapján értékes céloknak megfelelő feladatokat és tevékenységrendszert dolgoztunk ki, melyet folyamatosan és következetesen fogunk megvalósítani jól megválasztott nevelési módszerekkel, eljárásokkal.

A kollégium társadalmi szerepe

A kollégium a köznevelési rendszer szakmailag önálló intézménye. Alapfeladata, hogy biztosítsa a megfelelő lakhatási és tanulási feltételeket azon tanulók számára, akiknek a lakóhelyén nincs lehetőség a tanuláshoz, a szabad iskolaválasztáshoz való jog érvényesítésére, a nemzetiségi oktatásra, illetve akiknek a családja nem tudja biztosítani a tanuláshoz szükséges körülményeket.

A kollégium kiemelt társadalompolitikai szerepe és feladata, hogy fenntartsa a társadalmi mobilitást: esélyeket teremtsen, biztosítsa a hozzáférést a jó minőségű tudáshoz, segítse a szociális, kulturális hátrányok leküzdését, a társadalmi integráció folyamatát. Fontos szerepe van az egész életen át tartó tanulás megalapozásában, a tanuláshoz szükséges készségek és képességek, a NAT-ban meghatározott kulcskompetenciák erősítésében, a tehetség felismerésében és fejlesztésében, a tanulók felzárkózásának segítésében.

A kollégium a tevékenysége során megteremti a feltételeket az iskolai tanulmányok sikeres folytatásához, kiegészíti a családi és iskolai nevelést és oktatást, egyúttal szociális ellátást, biztonságot, valamint érzelmi védettséget is nyújt.

A kollégium - megfelelő pedagógiai környezet biztosításával - elősegíti a társadalmi szerepek tanulását, a diákok önszerveződése során kialakuló közösségekben az együttélés, az együttműködés, az önkormányzó képesség, a döntés és felelősség, a konfliktuskezelés demokratikus technikáinak megismerését, gyakorlását; ezzel a kollégium hatékony támogatást nyújt a sikeres társadalmi beilleszkedéshez.

A kollégium adottságainál fogva alkalmas lehet arra, hogy egy lakóközösség pedagógiai, kulturális központjává válhasson.

V.1. A kollégiumi nevelés

A kollégium a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával hozzájárul a NAT Melléklet I.1. pontjában, a nevelési-oktatási rendszer egészére kitűzött célok megvalósulásához, az ott meghatározott feladatok megoldásához, az ott megfogalmazott értékek alapján.

V.2. A kollégiumi nevelés célja és alapelvei

A kollégiumi nevelés célja legfőképp a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása.

A kollégium - céljai elérése érdekében - diákközpontú, az egyén és a közösség harmóniáján alapuló környezetet és tevékenységrendszert alakít ki, melynek főbb alapelvei:

- a. az alapvető emberi és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillető jogok érvényesítése;
- b. demokratikus, humanista, nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása;
- c. a tanulók és közösségeik iránti felelősség, a bizalom, a szeretet, a segítőkészség;
- d. szakmai és intellektuális igényesség, kulturált stílus a pedagógus tevékenységében;
- e. az alapvető erkölcsi normák érvényesítése;
- f. az egyéni és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembevétele;
- g. építkezés a tanulók aktivitására, öntevékenységre, önszerveződő képességére;
- h. az integrált nevelés, az integrációt elősegítő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- i. a szülőkkel, a kollégiumhoz kapcsolódó iskolákkal, a társadalmi környezettel való konstruktív együttműködés;
- j. a nemzeti hagyományok megőrzése, a nemzeti azonosságtudat fejlesztése;
- k. a nemzetiségi azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása;
- l. a sajátos nevelési igényű tanulóknál az egyéni szükségletek, az egyéni fejlődési ütem figyelembevétele.

Célul tűztük ki:

- A pedagógus közösség kapcsolatrendszerének, munkakultúrájának, szakmai kompetenciájának fejlesztését.
- A Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramjában megfogalmazott célok és feladatok jelenjenek meg a pedagógusok mindennapi tevékenységében, gondolkodásmódjában.
- Az országosan kibontakozó kollégiumi nevelés irányjaival és tartalmi megújulásával való lépéstartás igényét.
- A pedagógus személyiség és attitűd, a szabad, alkotó pedagógus kibontakozását.
- A helyzetelemzés, diagnosztizálás, a pedagógiai folyamatok vezérlése épüljön be a nevelők pedagógiai eszköztárába.

V.2.1. A kollégiumi nevelés feladatai

A kollégium - a kollégiumi jogviszony fennállása alatt - biztosítja diákjai számára az iskolai tanulmányok folytatásához szükséges kollégiumi feltételeket. Köznevelési feladatait kollégiumi ellátás, nemzetiségi kollégiumi ellátás, illetve sajátos nevelési igényű tanulók kollégiumi ellátásán keresztül valósítja meg.

A kollégiumi nevelés feladata különösen:

A tanulás tanítása

A kollégiumi nevelés feladata a diákok egyéni fejlődésének elősegítése, a hátránnyal küzdők felzárkóztatása, a gyermekek tehetségének kibontakoztatása. Ennek érdekében a kollégium lehetőséget biztosít az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztésére, valamint arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Ezzel fejleszti a kreativitást, erősíti a tanulási motívumokat, az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyát. Fontos, hogy a tanulók elsajátítsák az információkeresés különböző formáit a kollégiumi könyvtárban az egyéni fejlesztés elmélyítése érdekében, az

információk megtalálásának célravezető útjain keresztül. Törekszik a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges helyes énkép, a pozitív önértékelés kialakítására. Segíti a mindennapi feladatokra történő felkészülést. A kollégiumnak gondot kell fordítania arra, hogy az ismeretek elsajátítása közben a tanulásra belső igény ébredjen a tanulóknál, mindennapi életük részévé váljon a tanulás. A tanulás tanítása, az ismeretszerzést elősegítő beállítódások kialakítása hatással lesz a tanulók egész felnőtt életére, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Az erkölcsi nevelés

A kollégium feladata az alapvető erkölcsi normák megismertetése, elfogadtatása, valamint ezen normák beépülésének elősegítése a tanulók mindennapi életébe, személyiségükbe. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű, készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, valamint azok kezelésére, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési kérdéseire, problémáira. A kollégiumi közösség élete, a kollégiumi nevelőtanárok példamutatása segítse elő a tanulók életében az olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás, az empátia, a szociális érzékenység.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégium, az iskolai tanulmányokra alapozva, azt kiegészítve segítse elő a nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományaink megismerését. A kollégiumi foglalkozások keretében a diákok tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségeket, tudósokat, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. A nevelés révén alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. A nemzetiséghez tartozó tanulók nevelését ellátó kollégium kiemelt feladata az anyanyelvű nevelés, az adott nemzetiséghez való tartozás tudatának erősítése, nemzetiségi kultúrájának, nyelvének, szokásainak ápolása és fejlesztése.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumi nevelés elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét. Ezzel is erősíti a diákokban a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremtve az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A kollégium megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. A közügyekben való aktív részvétel megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképeség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának folyamatában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a kollégiumi diákönkormányzati rendszer.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai. Kiemelt feladat a tanuló helyes, reális énképének, illetve önértékelésének kialakítása; elő kell segíteni a kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését; hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. Ezért a kollégium kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése. Ez segítséget nyújt a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a tanulók családi életében felmerülő konfliktusok kezeléséhez. A kollégiumnak foglalkoznia kell a NAT-ban meghatározott szexuális nevelés kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A kollégium ösztönözze a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek megismerésére és alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. A kollégiumi pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. A kollégium sportélete járuljon hozzá az egészséges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához. Fontos, hogy a kollégium a diákok számára otthonos, egészséges, kulturált, esztétikus közeget biztosítson, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti ízlésüket, igényességüket.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A kollégiumi nevelés feladata a szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóknál úgy, hogy önálló tapasztalati úton ismerjék meg a hátránnyal élők sajátos igényeit, élethelyzetét. Ez a segítő magatartás fejleszti a diákokban az együttérzést, együttműködést, problémamegoldást és az önkéntes feladatvállalást, mely elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári léthez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanulónak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. A kollégiumi nevelés során fel kell készíteni a tanulókat a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

A kollégiumnak - a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest - átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket (szakkörök, érdeklődési körök) kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését. A kollégium - a kollégium pedagógiai munkájával kapcsolatban álló iskolákkal együttműködve - valamennyi tanulója számára lehetővé teszi egyes kiválasztott szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a tanuló által választott életpályára való felkészülést.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A kollégiumnak - a bentlakásos köznevelési intézmény sajátos adottságaiból adódóan - segíteni kell, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értéktanteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Fontos, hogy tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. A kollégium a diákönkormányzati tevékenység működtetésén keresztül segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

Médiatudatosságra nevelés

Fontos, hogy a tanulók értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés során az értelmező, kritikai beállítódás kialakításának nagy jelentősége van. A diákokkal ismertetni kell a média működésének és hatásmechanizmusának főbb törvényszerűségeit, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módját.

V.3. A Kollégium működése

V.3.1. Személyi feltételek

A kollégiumban a nevelési feladatokat - az NKT-ben meghatározott végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező, pedagógus munkakörben foglalkoztatott - kollégiumi nevelőtanár látja el, aki

- a. a nevelőtestület tagjaival és vezetőivel szoros szakmai együttműködésben végzi munkáját,
- b. rendszeres önképzéssel, szervezett továbbképzéssel megújított, korszerű szakmai ismeretekkel rendelkezik,
- c. képes a nevelési folyamat megtervezésére, megszervezésére, irányítására, ellenőrzésére, értékelésére; jártas a különböző pedagógiai eljárások, módszerek alkalmazásában,
- d. egyéniségével, megjelenésével, felkészültségével, műveltségével, életmódjával követendő példaként szolgál a diákok számára,

- e. megfelelő empátiával rendelkeznek, nevelői eljárásaiban, pedagógiai kommunikációjában a tanulók iránti tiszteletet, szeretetet, elkötelezettséget és bizalmat helyezi előtérbe,
- f. képes a diákok helyzetének, személyiségének megismerésére, megértésére,
- g. képes a diákokkal őszinte, bizalmon alapuló viszonyt kialakítani,
- h. képes a konfliktusok eredményes kezelésére,
- i. munkája során folyamatosan együttműködik a tanulók közösségeivel, a nevelésükben részt vevő személyekkel, szervezetekkel.

A kollégiumi nevelőtanár munkáját a jogszabályokban foglaltak szerint végzi, tevékenységét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint az egészséges életmódra és a fenntartható fejlődésre nevelés határozzák meg.

A kollégiumban dolgozó, nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak munkáját is a gyermekközpontúság, a nevelés eredményességének támogatása kell, hogy jellemezze. Jelenlétük, megnyilvánulásaik, tevékenységük és annak színvonala is nevelési tényezőként hat a kollégisták mindennapjaiban.

V.3.2. Tárgyi, környezeti feltételek, a kollégiumban

Az épület elhelyezkedése, sajátosságai:

Az épület elhelyezkedése kedvező, mivel az intézmény legnagyobb részintézményéhez csatlakozik. A kollégium megközelíthetősége közhasználatú járművekkel, vonattal is és busszal is nagyon jó. Maximális kihasználtság esetén a kollégium egy tanulóra jutó hasznos alapterülete 8 m².

A hasznos alapterület:

hálólhelyiségekből, tanulószobákból, társalgóból, ebédlőből, klubszobából és kiszolgáló helyiségekből áll.

Komfortfokozata: összkomfortos.

A kollégium, elhelyezkedésénél fogva jól hasznosítja az intézmény tornatermeit, számítástechnikai helyiségeit, valamint a város sportpályáját.

A nevelőmunkát segítő tárgyi feltételek:

A kollégium belső és külső feltétele a nevelési célok megvalósítását szolgálja, valamint a kollégisták biztonságát, kényelmét.

Gondoskodik a tanulók nyugodt pihenéséről, az egyéni visszavonulás lehetőségéről.

A tanulóhelyiségek megfelelő méretűek, a szükséges eszközökkel és bútorzatokkal ellátottak.

A tanulás könnyítése érdekében és a szabadidő hasznos eltöltésére audiovizuális eszközök mindenkor rendelkezésre állnak, pl.: edzőterem, kábeltelevízió, DVD lejátszó és projektor, egyéb eszközök szükség esetén az intézmény stúdiójából korlátlanul rendelkezésre állnak. A kollégium 2.000 kötetes könyvtára igény szerint rendelkezésre áll a tanulóknak. A kollégium lakói szükség esetén a közeli gimnáziumi és városi könyvtárat is használhatják.

V.3.3. A kollégiumi élet megszervezése

A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei:

A tanulókkal való törődés személyes vagy csoportfoglalkozásokon történik.

A csoportfoglalkozásokat hetente meghatározott időben tartjuk.

Célunk:

- A mindennapi élettel kapcsolatos ismeretek, a közösségi együttélés normáinak, a szociális viselkedés alapvető szabályainak, a konfliktuskezelő képességeknek kialakítása, fejlesztése.
- A társadalmi, együttélési normák kialakítása, fejlesztése; a családi szerepre, a párkapcsolat kulturált kialakítására, a takarékos gazdálkodásra nevelés.
- Feladatunknak tekintjük kollégiumunkat otthonossá, kulturálttá, esztétikussá tenni, ezáltal a diákok ízlését, igényességét fejleszteni.
- Törekszünk a megfelelő életritmus kialakítására, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás belső igénnyé való kialakítására. Az egészséges és kulturált életmódra nevelés érdekében, testi és lelki egészségük megőrzésére szakemberek bevonásával rendszeres felvilágosító, prevenciós előadásokat szervezünk.
- Figyelembe veszi a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi hagyományokat, szokásokat is.

Diákönkormányzat

A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a kollégium diákönkormányzata. A kollégiumnak biztosítani kell, hogy a diákok választott tisztségviselőik révén részt vehessenek a tanulóközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében.

Lehetővé kell tenni, hogy a diákönkormányzat tagjai és vezetői megismerjék és a mindennapi gyakorlatban felelősen alkalmazzák a demokratikus érdekérvényesítés, a problémamegoldás és a konfliktuskezelés technikáit, módszereit.

A diákönkormányzat tagjaitól elvárjuk, hogy:

- személyes példamutatással, kiemelkedő tanulmányi eredménnyel járjanak társaik előtt,
- ismerjék és gyakorolják a demokrácia alapvető szabályait,
- önállóan végezzék az önkormányzó munkát,
- ismerjék meg jogaikat, teljesítsék kötelezettségeiket,
- a feladatokat előre tervezzék, a munkát osszák meg,
- közösség szervező tevékenységük kapocs legyen a diákság a tantestület és a kollégium háromszögében.

Hagyományőrzés

A kollégium a maga sajátos eszközeivel kiépíti, folyamatosan ápolja és megújítja az önálló arculatához kapcsolódó hagyományait, erősíti a kollégiumi közösség együvé tartozását. A kollégium hagyományainak ápolása segíti az elmúlt évtizedek értékeinek gondos megőrzését és átadását a soron következő generáció számára, illetve megkönnyíti a közösségi létformába való beilleszkedést, fejleszti a nemzeti identitást, a kollégiumhoz való tartozás élményét. A diákság egészét érintő hagyományrendszerünk tartalmas múltra tekinthet vissza. Pedagógusaink mindig kiemelt figyelmet fordítottak e közösségformáló rendezvények szakmailag igényes lebonyolítására. Hagyományaink a diák- és tanárközösség összetartozását szimbolizálják.

Céljaink:

- A múltélmény biztosítása.
- A csoportkohézió, csoportdinamika erősítése.
- A folyamatosság fenntartása.
- Hiteles értékrend – elfogadottság elősegítése.
- Kapcsolattartás más társadalmi intézményekkel, civil szervezetekkel.
- Közösségépítés.
- A társas készségek fokozása.
- Kulturális önismeretet építő csoportszellem kialakítása.
- Rokonszenven alapuló csoportformálás.

A közösségek életében a hétköznapiak sorát ünnepeknek kell megszakítaniuk, hogy biztosítható legyen a feltöltődés. Az ünnepek emelkedettsége erősíti az összetartozás érzését. Minden évben megrendezésre kerülő hagyományörző rendezvényeink, ünnepeink:

- fecskeavató
- Mikulás est
- adventi kézműves foglalkozások
- kollégiumi karácsony
- farsangi mulatság
- szavalóverseny
- ballagás
- gyermek- és pedagógusnap

A kollégium hagyományainak ápolása, ezek fejlesztése és bővítése, valamint a kollégium jó hírnevének megőrzése, öregbítése a kollégiumi közösség minden tagjának joga és kötelessége. A hagyományok ápolásával kapcsolatos feladatokat, időpontokat, valamint felelősöket a nevelőtestület az éves munkatervben határozza meg.

Az önálló életkezdést elősegítő tevékenységek

A kollégiumi nevelés során el kell érünk, hogy tanulóink belső igénye legyen az egészséges és kulturált életmódra törekvés. Ki kell alakítanunk tanulóinkban olyan szokásrendszert, amelyben előnyös pozitív személyes motívumok formálódhatnak. Minden tanulónak közvetlen érdeke a testi-lelki egészségének megóvása, jó közérzetének, szervezetének, személyiségének stabilitása, védelme, optimális működése, fejlődése. A nevelési folyamat rendkívül fontos területe az egészséges életmódra nevelés, melynek során tanulóink egészségének megőrzésére, védelmére, a helyes táplálkozásra, a testi és higiéniai szabályok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) érvényesülésére kell törekedni. Ki kell alakítani tanulóinkban a kiegyensúlyozott életritmust, a mentális egészségre, az önművelés és szórakozás egyensúlya létrehozásának igényét.

Fokozott hangsúlyt kell helyezni a káros szenvedélyek kialakulásának megelőzésére. Életmódminta legyen a kollégiumi élet, amely egyúttal megpróbál felkészíteni az önálló életkezdéssel járó nehézségekre. Ez irányú tevékenységünket igyekszünk úgy alakítani, hogy tanulóink a kollégiumban töltött évek alatt tapasztaltakat és remélhetőleg belső igénnyé váltakat jól fel tudják használni és be is tudják építeni az önálló életkezdés fázisában. Kiemelten kezeljük a családi életre, a párkapcsolatok kulturált alakítására, az ésszerű és takarékos gazdálkodásra és az öngondoskodásra nevelést.

A testi-lelki egészség kialakításának megőrzésére irányuló tevékenységek

- Havi bontásban megbeszélések biztosítják a csoportban az ilyen irányú nevelést.
- Előadások, videó vetítések, beszélgetések.
- Étrend összeállítása a tanulók által.
- Közvetlen kapcsolat az élelmezésvezetővel, aki az étrend összeállításánál nagy hangsúlyt helyez az egészséges táplálkozásra.
- Tisztasági verseny beindítása, melynek folyamán naponkénti ellenőrzés készíti a tanulókat a mikrokörnyezetük rendben tartására

Követelményei:

- A személyi, testi-lelki higiénia váljon a tanulók szokásává.
- A sport, szabadidő hasznos, hatékony eltöltésére legyen igénye. Vegyen részt versenyeken, bajnokságban.
- A fizikai és szellemi erő fokozása a sport által. Szabadtéri és terem sportok űzése, testerősítés.
- Az egészséges táplálkozás szabályainak ismerete, betartása.
- Védje egészségét. Fertőzés megelőzése, betegség gyógyítása, helyes öltözködési szabályok ismerete, gyakorlása. A dohányzástól, alkoholfogyasztástól, drogoktól való tartózkodás.
- Harmonikus párkapcsolatra törekvés.
- Szélsőségektől mentes viselkedés.
- Felkészülés a felnőttkorra, családalapításra, az önálló életre.

Környezeti kultúra, környezettudatos magatartás és természetvédelem

A megvalósítás módjai:

- Közvetlen környezetének rendje, tisztasága és kulturáltsága.
- A kollégiumot körülvevő udvar, kert tisztaságának, ápoltságának védelme, megőrzése.
- Tisztasági ellenőrzés.
- Az energiával való takarékoság (vízzel, villannyal).

Követelményei:

- Váljon érzékennyé közvetlen és tágabb környezete iránt.
- Kapcsolódjon be környezete értékeinek megőrzésébe, védelmébe.
- Törekedjen a környezeti károk megelőzésére.
- Alakuljon ki benne a természet tisztelete, felelősség a természet iránt.
- Tanúsítson érdeklődést a természet jelenségei, folyamatai iránt.
- Értse meg, hogy a Föld egységes rendszer, amelyben az ember természeti és társadalmi lényként él.
- Értse meg a fenntartható fejlődés fogalmát.
- Életvitelébe épüljön be egyéni és közösségi szinten a környezetkímélő magatartás.

V.3.4. A kollégium kapcsolatrendszere

A kollégium nevelési feladatainak eredményes megoldása érdekében rendszeres kapcsolatot tart a szülőkkel, illetve a tanuló törvényes képviselőjével, szülői szervezetekkel (közösségekkel), a fenntartóval, a működtetővel, a kapcsolódó iskolákkal,

társintézményekkel, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló, valamint veszélyeztetett gyermek esetében a gyermekjóléti szolgálattal, a település - a tanulók nevelésében érintett - intézményeivel, nevelésbe vett gyermek esetén a gyámjával, nevelőszülőjével vagy gyermekotthonával, civil szervezeteivel, szakmai közösségeivel, érintettség esetén a helyi nemzetiségi önkormányzatokkal, továbbá minden olyan szervezettel, amely a kollégiumi nevelés céljainak megvalósítását elősegítheti.

A kollégium rendszeres tartalmi kapcsolatai kiterjednek a kollégiumban elhelyezett tanulók iskoláira.

Az iskolákkal való kapcsolat kiterjed Tiszaécske testvérvárosainak iskoláira is. Formái: szakmai és nyelvi gyakorlat, kulturális rendezvények és látogatások.

A kapcsolatok kialakításában, gazdagításában és fenntartásában a kollégium nyitott és kezdeményező. A kapcsolattartás helyi szabályozása a jogszabályi előírásoknak megfelelően történik.

V.3.5. Az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái

A kollégium, nevelési feladatainak eredményes megoldása érdekében, rendszeresen kapcsolatot tart a szülőkkel, egyéb törvényes képviselőkkel, a tanulók osztályfőnökeivel, szaktanáraival és kiemelten az iskola ifjúságvédelmi felelősével.

A szülőkkel való kapcsolattartás formái:

- szülői értekezletek
- levelezés
- telefonbeszélgetés
- családlátogatás

Az iskolával való kapcsolattartás formái:

- szülői értekezletek
- közvetlen beszélgetés a szaktanárral, osztályfőnökkel a tanuló tanulmányi eredményeiről, problémáiról,
- kapcsolat az ifjúságvédelmi felelőssel

Fontos a szülők, a pedagógusok és a gyermekek jó kapcsolata, valamint a tanulók kortárs- és csoportkapcsolatainak figyelemmel kísérése. Ezekből épül ki a tanulók pozitív viszonya az iskolához.

V.4. A Kollégiumi tevékenység szerkezete

A kollégium - a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket - annak céljától, jellegétől függően - kollégiumi programok, csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi, az intézményi szervezet működéséhez pedagógiai irányítást, illetve támogatást biztosít.

V.4.1. A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások

A kollégium a foglalkozások tervezése, szervezése során kiemelten ügyel a pozitív tanulási attitűd kialakítására és megerősítésére, a kreativitás fejlesztésére, az egész életen át tartó ismeretbővítés fontosságára, gondoskodik a tanulókkal való személyes törődés tapintatos formáinak kialakítására. Külön figyelmet fordít a nemzetiségi sajátosságokra és a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni szükségleteire. A kollégium a foglalkozások formáját

és tartalmát úgy határozza meg, hogy azok hozzájáruljanak a tanulók erkölcsi gyarapodásához, személyiségének gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a közösség fejlődéséhez.

V.4.2. Felkészítő foglalkozások a kollégiumban:

Tanulást segítő foglalkozások:

- a) rendszeres iskolai felkészülést biztosító egyéni és csoportos foglalkozás,
- b) differenciált képességfejlesztő, tehetség-kibontakoztató foglalkozás,
- c) a bármely okból lemaradó tanulók felzárkóztatása, hátránykompenzáció,
- d) a tantárgyi ismeretek bővítése és a pályaválasztás segítése érdekében szervezett szakkörök, diákkörök,
- e) tematikus csoportfoglalkozás.

A tanulószobai foglalkozások rendjének kialakítása függvénye a különböző iskolatípusok munkarendjének.

Az egyes tanulócsoporthoz mindenkor idejének meghatározása a nevelőtestület kompetenciája.

A kollégium általános elve, hogy a tanulószobai foglalkozás helye a tanulószoba, de a tanulási feltétel kialakításánál fontos az adottságbeli, képességbeli, ill. tanulási szokások különbözőségeinek figyelembevétele. Ennek megfelelően a csoportvezető nevelőnek jogában áll alkalmazkodni az egyéni feltételekhez a szobákban való felkészülésre folyamatos ellenőrzés mellett.

V.4.3. Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások:

Csoportvezetői foglalkozások

- a) közösségi foglalkozás a kollégiumi csoportok számára:
 - a csoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek, események, problémák megbeszélése,
 - a csoportfoglalkozások keretében elsősorban a csoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek megbeszélése, értékelése történik.
- b) tematikus csoportfoglalkozások:
a rendeletben előírt témakörök, időkeretek között szervezhető foglalkozások.

A kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozások

- a) a kollégiumi diákönkormányzat működésének támogatása
- b) kollégiumi diákfórumok (kollégiumi gyűlés, kisebb közösségek szerinti megbeszélések)

A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások

a foglalkozásokon (tanulói vagy pedagógusi kezdeményezésre) a diákok feltárhatják egyéni problémáikat, ezek megoldásában számíthatnak a pedagógus tanácsaira, segítségére.

V.4.4. Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások:

Szabadidő eltöltését biztosító foglalkozások:

- rendszeres könyvtárhasználat

- sportkör
- számítógépes szakkör
- edzőterem igény szerint
- Arany János Művelődési Központ és Városi Könyvtár által rendezett előadások, kiállítások látogatása.

V.5. Pedagógiai felügyelet

A kollégium - szervezeti egységenként egy pedagógus közreműködésével (a továbbiakban: ügyeletes nevelőtanár) - gondoskodik a foglalkozáson nem tartózkodó tanulók pedagógiai felügyeletéről, a kollégiumi élet szervezéséről.

V.5.1. A kollégium zavarmentes működésének biztosítása céljából az ügyeletes nevelőtanár:

- a) visszatérő rendszerű ellenőrzést folytat a külső és belső biztonsági rendszabályok, a balesetvédelmi előírások betartása, az egyéni és közösségi tulajdon védelme, a megelőzés érdekében,
- b) folyamatos jelenlétével biztosítja a házirend betartását, különös tekintettel az együttélési normák, a személyiségvédelem, a diákok önrendelkezési jogának érvényesülésére,
- c) időszakos ellenőrzést folytat az egyéni és közösségi rend fenntartása, a tisztasági és az egészségvédelmi szabályok teljesítése céljából.

A pedagógiai felügyelet átadásakor az ügyeletes nevelőtanárok között - dokumentált - információcserére kell sort keríteni.

V.5.2. A kollégiumi élet szervezése során a kollégium vezetőjének a feladata:

- a) a napirend szerinti tevékenységek, így az ébresztő, a takarodó, az étkeztetés megszervezése, felügyelete, ellenőrzése,
- b) a tanulói nyilvántartások, különösen a betegség, távollét, kimenő, engedélyek folyamatos vezetése,
- c) a közös helyiségek és közösségi eszközök használatának, az öntevékeny diákkörök tevékenységének a felügyelete,
- d) a felmerülő egyéni problémák kezelése, ennek részeként az ügyeletes nevelőtanári intézkedés, továbbá információtovábbítás a csoportvezető nevelőtanárnak.

V.6. A kollégiumi nevelés eredményessége

A kollégium - a szülővel és az iskolával együttműködve - hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló eredményesen fejezze be tanulmányait választott iskolájában.

A tanuló a kollégiumi nevelési folyamat során elsajátítja a társadalomba való beilleszkedéshez és a családi életben, a hivatás gyakorlásában, az állampolgári létben az önálló életvitelhez szükséges alapvető ismereteket, képességeket, értékeket:

- elsajátítja és követi az alapvető erkölcsi normákat;
- képes az egészséges és kulturált életmód kialakítására;

- sokoldalú képzettsége, műveltsége párosul az új ismeretek befogadásának és a folyamatos megújulásnak a képességével;
- kialakul reális társadalomképe;
- rendelkezik az önszerveződéshez, a demokratikus érdekérvényesítéshez szükséges képességekkel;
- tudása versenyképes, önértékelő képességére, szakmai felkészültségére alapozva választ tud adni a szakmai kihívásokra;
- képes az együttműködésre, az emberi kapcsolatok kialakítására és továbbépítésére;
- másokhoz való viszonyában toleráns, empátiával rendelkezik, társadalmi szemléletét a szolidaritás jellemzi;
- ismeri nemzetünk, nemzetiségeink kulturális, történelmi hagyományait.

A kollégiumi nevelés eredményességének értékelésekor figyelembe veendő, hogy a nevelési folyamat milyen kiindulási állapotból, milyen feltételek mellett fejtette ki hatását.

V.7. Csoportfoglalkozások éves óraszámja és keretterve

9. számú melléklet

VI. AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Pedagógiai alapelveink és céljaink

A zeneoktatás a különböző zenei műfajok sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel. Pedagógiai munkánk középpontjában a személyre szóló fejlesztés törekvése áll. Minden tanulónak biztosítjuk az egyéni adottságai, képessége és tehetsége szerinti önmegvalósítás lehetőségét.

Pedagógiánk alapvető célja egyrészt, hogy a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, motivációjú, kultúrájú növendékekkel - képességüknek és tehetségüknek megfelelően foglalkozzunk, másrészt arra törekszünk, hogy növendékeink képesek legyenek a művészetek befogadására, értésére és művelésére, minél több művészeti ág iránti érdeklődésre, nyitottságra. Ezt segíti az alkotó pedagógiai légkör, a növendékek jogainak, emberi méltóságának tiszteletben tartása, a velük szemben megnyilvánuló pedagógiai tapintat, bizalom, megértés, türelem, igazságosság.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai

- A zenei műveltség megalapozása és fejlesztése.
- A tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített és ezáltal motivált munkában kell fejleszteni a növendékek felelősségtudatát, a kitartás képességét és az érzelmvilág gazdagodását;
- A zenei képességek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység kialakítása).
- A zenei olvasás és írás készségének megalapozása és kifejlesztése.
- A technikai készség, az improvizációs készség és képesség, az alkotó magatartás, a kreativitás kialakítása.
- Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség átadása. - A zenei műszavak és jelentésük megismertetése.
- A zene logikájának, a harmóniai szerkezet és a forma összefüggéseinek megismertetése.
- A főbb zenei stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a zene történetének és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.
- A kortárs zene befogadására nevelés.
- A tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése, a zene megszerettetése.
- A növendékek zenei ízlésének formálása: a tanulók életkorának megfelelő zenei tárgyú könyvek, ismeretterjesztő művek olvasására való ösztönzés.
- A társművészetek iránti nyitottság kialakítása.
- A zenei élet eseményei iránti érdeklődés felkeltése, illetve részvétel a zenei életben.
- Tehetséggondozás: a zenei pályát választó növendékek felkészítése szakirányú továbbtanulásra.
- A növendékek rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelése. - A tanuló aktív társas muzsikálásra nevelése, közreműködés az egyéb intézmények kulturális rendezvényein.

- Az amatőr zenekarokban, kamaraegyüttesekben, kórusban történő aktív részvételre való előkészítés, ösztönzés.
- Cserekapcsolatok ápolása, létesítése hazai és – lehetőség szerint – külföldi zeneoktatási intézményekkel.
- Erősíteni kell az Európához való tartozás tudatát és készíteni más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére.

VI.1. Az alapfokú zeneoktatás célrendszere és funkciói

- Az alapfokú zenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony növendékek képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását.
- A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket.
- Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.
- A pedagógiai program lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység – nyitottság, igényesség fogékonyság – alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására.
- A zeneoktatás a különböző zenei műfajok sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel.

VI.2. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

- a heti tanítási órarend elkészítése
- a jóváhagyott órarend szerinti tanítás
- az e-napló vezetése
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése, osztályzása
- a félévi értesítők és év végi bizonyítványok megírása
- a tanulók szüleivel való rendszeres kapcsolattartás
- vizsgákon, hangversenyeken, egyéb szerepléseken való részvétel, és ezek szervezése
- zenei versenyekre történő felkészítés, szervezés
- az iskola és a tanár által szervezett programok vezetése, a tanulók felügyelete
- a tantestület munkájában történő aktív részvétel
- az iskolavezetés tájékoztatása
- az iskola vezetése által rábízott feladatok végrehajtása
- együttműködés az iskola pedagógusaival a pedagógiai célok teljesülése érdekében

VI.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

- Feladatunk az intellektuális agyi és a koncentráció képesség fejlesztése.

- A zenei nevelés a Kodály-koncepció szemléletének alapján valósul meg, amelynek lényege a komplex személyiségfejlesztés.
- A legfontosabb elérendő cél a zene megszerettetése. A pedagógussal való személyes érzelmi kapcsolat kialakításával, a gyerekekkel közös hangszerjátékkal lehet megéreztetni a zenélés örömét. A zenén keresztül érzékenységre, nyitottságra, a másokra való odafigyelés képességére tanítunk. Fontosnak tartjuk az esztétikai fejlesztést, a jó zenei ízlés kialakítását.
- A zenei nevelésnek a személyiségfejlesztésben igen nagy szerepe van. A hangversenyeken való szereplések segítenek kialakítani az előadókészséget, amely valójában önmaga vállalása, illetve a másoknak való szellemi ajándékozás folyamatának alakulása.
- A zeneműben történő elmélyülés a belső figyelem, a finom lelki rezdülések útja. A kamarazenélés az egymásra figyelésre, alkalmazkodásra nevel, megtanul a gyerekek irányítani és háttérbe húzódni is.
- A táncművészeti ág sajátos eszközeivel szintén segíti a tanulók személyiségének fejlődését. Kialakítja a tanulóban a rendszeres munka természetes igényét. A zenetanulás, mely a személyiségre elsősorban emocionálisan hat, kedvezően befolyásolja, a megfelelő munkafegyelmet, az esztétikai érzéket, koncentráló képességet, ritmusérzéket, előadói készséget, mozgáskoordinációt.

VI.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

- A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és társadalmi környezete közötti kapcsolatot megteremti.
- A közösségfejlesztés és a személyiségfejlesztés feladatai szoros összefüggésben vannak egymással. A zeneiskolában a kamarazenélés azért nagyon fontos, mert kifinomult egymásra figyelést igényel. Az egymásra figyelésnek ez a módja a valódi közösségi érzést, a másik ember elfogadását, megbecsülését olyan mélyen vésti be a gyermek lelkébe, hogy életre szóló segítséget jelenthet a később fellépő nehézségek megoldásában.
- A zeneiskolai szolfézscsoportok a város több iskolájának különböző korosztályú növendékeit foglalják közösségbe. A nagyobb rendezvényeken a szolfézscsoportok összevont szereplése során nem csak egy osztály, vagy évfolyam, hanem egy kisváros zeneiskolásai dolgoznak együtt egy cél érdekében.
- A közösségfejlesztés szempontjából fontosak a nyári zenei táborok, a közös koncertlátogatások.
- Megvalósítandó célunk: minél több kamaraegyüttes, csoport jöjjön létre a már meglévők mellé.

VI.5. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetséggondozás az alapfokú művészetoktatás egyik igen fontos területe, hiszen ezek az iskolák eleve tehetséggondozó intézmények.

A tehetséggondozás jegyében zajlik az iskolai munka egésze, és ezen belül történik a kiemelkedő adottságú és szorgalmú, művészeti pályára is alkalmas tanulók oktatása, nevelése. Az ilyen növendékek emelt szintű képzésben részesülnek, más művészeti tárgyak

képzésében is részt vehetnek az óraszám határokön belül, esetleg második hangszeres foglalkozást is kapnak.

A tehetségkutatás, a művészi tehetségek korai felfedezése és képzése valamennyi zenepedagógus feladata és felelőssége.

A tehetségkutatási tevékenységünk része az évente egyszer, de szükség szerint többször is megismételhető hangszerbemutató, ahol a leendő tanulóink élő közelségbe kerülhetnek a hangszerekkel, ki is próbálhatják azokat.

A beiskolázásnál, felvételi meghallgatásoknál már figyelünk a tehetségesnek tűnő gyerekekre, és úgy irányítjuk őket, hogy a lehető legjobb képzésben részesüljenek.

A tehetségkutatással, beiskolázással kapcsolatos teendők:

Minden tanév májusában tehetségkutatási szándékkal hangszerbemutatók megtartása a közismereti órákon.

- A tanév folyamán kapcsolattartás az általános iskolai osztályfőnökökkel, énektanárokkal.
- A felvételi meghallgatások során körültekintően vizsgálni a tanuló hallását, adottságait, családi körülményeit.
- Ha szükséges a tanuló átirányítása más hangszerre.
- A tehetséges tanuló felléptetése minél több hangversenyen, bemutatón.
- Az arra érdemes tanuló beosztása „B” tagozatra.
- Az általános iskolai tanárok értesítése a tanuló jó zeneiskolai előmeneteléről.
- A tehetséges tanulók részvétele művészeti táborokban, tanulmányi versenyeken.

VI.6. A szülő, a tanuló, a pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

Kíváncsi, hogy a szülők minél jobban megismerjék az iskola életét, a gyerekek oktatásának módszereit.

Iskolánk ebből a szempontból is nyitott intézmény. Főként a legfiatalabb korosztály szüleivel gyakran találkoznak a főtárgy tanárok, hiszen őket hozzák a szüleik, így az otthoni gyakorlást a szaktanár eligazításai alapján a szülő helyesen tudja segíteni. Mivel kérésre a szülő bármikor végig hallgathatja a tanórát, így bármikor készek vagyunk nyílt órát tartani még akár a szülő aktív közreműködésével is.

Az igényes zenehallgatást gazdag hangversenykínálattal próbáljuk segíteni, így a gyermekeiket hangversenyre elkísérő szülők is kapcsolatba kerülhetnek az értékes muzsikával.

A kapcsolattartás része a tájékoztató füzet rendszeres használata, amelyben mindkét irányban történhet kölcsönös tájékoztatás.

A szülőkkal a tanulókkal történő jó viszony kialakításának feltétele, hogy az órabeosztásnál figyelembe vegyük a tanuló életkorát, lakhelyét, egyéb iskolai elfoglaltságát.

Iskolai hangverseny esetében meghívót adunk át a szülők részére.

A felsorolt kapcsolattartási formák a nevelésre jótékonyan ható tevékenységek. Ösztönzően hatnak a család mindennapi életére is.

VI.7. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet tartalmazza a részletes jegyzéket.

VI.8. Helyi tanterv

Az iskola két helyi tantervet használ, az egyiket kifutó rendszerben alkalmazzuk a tanulóiraikat 2011. szeptember 1. előtt megkezdő tanulóira vonatkozóan, a második az iskolában tanulóiraikat 2011. szeptember 1-jén, vagy ezt követően megkezdő tanulóira vonatkozik.

VII. MELLÉKLETEK

1. számú melléklet:

Az intézmény alaptevékenysége

2. számú melléklet:

Europroject alapelvei, céljai

3. számú melléklet:

A nyelvi előkészítő évfolyammal induló gimnáziumi osztály 9. évfolyamának tantárgyai, azok tananyaga és követelményrendszere

4. számú melléklet:

A kötelező tantárgyak és óraszámok

5. számú melléklet:

Helyi tantervek

Az általános iskola és a gimnázium két helyi tantervet használ, az egyiket kifutó rendszerben alkalmazzuk a tanulmányaikat 2020. szeptember 1. előtt megkezdő tanulókra vonatkozóan, a második az iskolában tanulmányaikat 2020. szeptember 1-jén első, ötödik vagy kilencedik évfolyamot kezdő tanulókra vonatkozik.

6.1. számú melléklet:

Móricz Zsigmond Általános Iskola és Gimnázium Alsó tagozatának tantárgyi rendszere és óraszámai

6.2. számú melléklet:

**Móricz Zsigmond Általános Iskola és Gimnázium Felső tagozat
Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok 5–8. évfolyamon**

6.3. számú melléklet:

Móricz Zsigmond Általános Iskola és Gimnázium óraterve

6.4. számú melléklet:

Móricz Zsigmond Általános Iskola és Gimnázium Tiszabögi Tagiskolájának tantárgyi rendszere és óraszámai

6.5. számú melléklet:

**Szabadon tervezhető órakeret felhasználása
Móricz Zsigmond Általános Iskola és Gimnázium Tiszabögi Tagiskolája**

7. számú melléklet:

A középszintű érettségi vizsga témakörei

8. számú melléklet:

Az iskolai közösségi szolgálat

9. számú melléklet:

A kollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszámja és kerettanterve

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A pedagógiai program hatályba lépése

Iskolánk nevelői közössége a dokumentumot a vonatkozó jogszabályi előírások alapján 2024. augusztus 30-án elfogadta. Az elfogadott pedagógiai program 2024. szeptember 1-től lép hatályba.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala: a dokumentumot az intézményvezetői irodában lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján és a Köznevelés Információs Rendszerének elektronikus felületén.

A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A pedagógiai program felülvizsgálata 2024. év augusztus hó 30. napján tartott értekezletén megtörtént.

Kelt: TiszaKécske, 2024. év augusztus hónap 30. nap

.....

.....

hitelesítő nevelőtestületi tag

P.H.

.....

.....

hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Kelt: TiszaKécske, 2024. év augusztus hónap 30. nap

.....
Szendreyne Kiss Judit
intézményvezető

P.H.

A fenntartó egyetértési jogát gyakorolta.

Kelt: Kecskemét, 2024. év augusztus hónap 30. nap

.....
Pálfi Tamás Ferenc
a Kecskeméti Tankerületi Központ igazgatója

P.H.